

ХОҶЇ ҲУСАЙН МҶСОЗОДА

ҲАШТ АХТАР

Нашриёти Ношир
Хучанд, 2021

ББК 84 (2 Т)

Мӯсозода Ҳочӣ Ҳусайн. ҲАШТ АХТАР.

– Ҳучанд: Ношир, 2021. – 336 саҳ.

Муҳаррир:
Абдучаббори Суруш

Муқарриз:
Саидумрон Саидов

Девони ҳаштуми Ҳочӣ Ҳусайн Мӯсозода фарогири ғазалҳои нави шоир аст. Дар ин девон ғазалҳо ба тариқи суннатӣ бо риояи ҳарфи охири радиф тибқи алифбои ниёгон пасиҳам қарор гирифтаанд. Дар муқоиса бо девонҳои қаблии Ҳочӣ Ҳусайн Мӯсозода дар ин девон рубоӣёт ва ҳам ҳикматҳои шоир ҷой дода шудаанд. Ғазалҳои шоир аксари ят панду ахлоқӣ мебошанд. Ҳамчунин доир ба мавзӯҳои меҳри Ватан, падару модар, одоби ахлоқ ва ғайра ғазалу рубоиву ҳикматҳо суруда шудаанд. Китоб ба кулли дӯстдорони шеърӯ адабиёт манзур мегардад.

ISBN 978-99975-68-66-3

© Ҳ.Ҳ.Мӯсозода, 2021.

ПАДНОМАИ МАРДИ ХИРАД

Аз он, ки устод Ҳоҷӣ Хусайн Мӯсозода шахсияти маъруфи дину илму фарҳанг ва сиёсати кишваранд, бисёриҳо огоҳанд. Дар чанд соли охир эшон дар чодаи адабиёт хоса шеър низ хома мезанад, ки баъди наشري якчанд китоби ашъор дар махфилҳои аҳли адаб борҳо исмашон ҳамчун адиб зикр мегардад. Ин фарди шарифу начиб як чехраи нотакрор, донишвари хоксор ва мударриси мудерн ба қавле мусофири роҳи Ҳақ мебошанд.

Барои ман борҳо саодати ҳамсафарӣ бо эшон даст додааст ва ҳар дафъа барои худам сифатҳои начиби ин шахсияти азизро кашф намоям. Чунончи дар сафари Хучанд - Зарафшон, ки ба шарафи бузургдошти Нақибхон Туғрали Аҳрорӣ сурат гирифта буд, моро ифтихори ҳамроҳӣ ба Ҳоҷӣ Хусайн насиб гашт ва ман эҳсос кардам, ки эшон яке аз дилбохтагони мусиқӣ ҳастанд ва ҳатто дар ҳазинаи телефони ҳамроҳашон аз бехтарин намунаҳои таронаҳои овозхонҳои Шарқ ва берун аз он маҳфуз аст. Ҳамнишиниву махфилорой бо бузургтарин хунармандони кишвар, аз ҷумда бо Устодон Боймуҳаммад Ниёзов, Ҷӯрабек Муродов, Ҷӯрабек Набиев ва дигар аҳли хунару фарҳанг аз муҳаббати беандозаи эшон ба олами шеъру мусиқӣ маншаъ гирифтааст.

Инак имрӯз дар дасти ман мачмӯаи нави устод қарор дорад, ки қабл аз интишор бо он ошно мешавам ва ба навиштаҳои эшон назари худро баён мекунам. Китоб бештар аз 300 ғазалро фаро гирифтааст ва он

аз назари шоири донишманди мо Абдучаббори Суруш гузашта ба масобаи як панднома пешорӯи мо қарор гирифтааст. Ба назар чунин бармеояд, ки Ҳочӣ Ҳусайн Мӯсозода ба сомеъони зиёди худ амри маъруф мекунад: аз қиссаҳои Қуръонӣ ва аҳодиси Набавӣ, аз дурдонаҳои маърифативу ахлоқӣ. Ин қиссаҳо ба монанди дostonҳои мардумӣ ва байту ғазалҳои халқӣ гоҳо фаротар аз авзону қолабҳо изҳор шудаанд. Аммо дар ҳар як манзума маънии барҷастае садо медиҳад ва хонандаро ба роҳи Худшиносиву худошиносӣ, барои омӯхтани дарси инсонпарварӣ, одамгарӣ, эҳтироми волидайн, ватанхоҳӣ ва саховатмандиву некӯкорӣ ҳидоят мекунад.

Китоб маҷмӯи панду андарз асту инсонро ба роҳи ҳақиқат раҳнамоӣ мекунад. «Шукр» аз вожаҳои дӯстдоштаи шоир аст ва инсонҳоро пайваста ба сабру таҳаммул ва ризоият аз рӯзгор талқин мекунад:

*Расонад куфру ношукрӣ ба хушкӣ оби дарёро,
Нишонад шукри неъматҳо гӯбори реги саҳроро*

Барои шоир падару модар афроди муқаддас ва азиз ҳастанд ва эҳтироми онҳо аз ҷониби фарзандон фарз аст. Гузашта аз ин дар китоб васфи волидайн аз мавзӯҳои асосӣ маҳсуб мешавад:

*Эй падарҷон, ҳикматеро бо қалам гӯяд Ҳусайн,
Панду андарзи шумо аз баҳри моён раҳнамо.*

* * *

*Ман бо мурури солҳо пазмони модар мешавам,
Ҳангоми мушкӣ, дар ҷафо пазмони модар мешавам.*

* * *

*Дар солрӯзи модарат ҳарфи муҳаббат гӯ, Ҳусайн,
Ҳарчанд дар ҳарфам дуё пазмони модар мешавам.*

Китобро панднома гуфтем ва воқеан он саршор

аз ҳикмат аст. Пандномаи шоир мавзӯҳои гунгунро фаро гирифтааст ва барои хонанда ғизои маънавӣ мебахшад:

*Эй азизам, доимо бо мардуми доно нишин,
Дар тариқи илму ирфон назди Мавлоно нишин.*

* * *

*Шарманда гардад оқибат ҳар кас хиёнат мекунад,
Дар назди мардум аз гунаҳ рӯзе надомат мекунад.*

* * *

*Шарму ҳаё нишони номусу ор бошад,
Сайдат раҳо нагардад, дом устувор бошад.*

* * *

*Ту иштибоҳамро пазир, чун бехато бошад Худо,
Аз ту бипурсам авф кун, қалби хатопардозӣ ман...*

Сайри ашъори устод Ҳочӣ Ҳусайн Мӯсозода моро ба олами зебӣ, маънӣ ва ҷодаи ростиву растагорӣ раҳнамун месозад. Хонанда эҳсос мекунад, ки шоири мо гуфтаниҳои зиёде дорад ва мехоҳад он ба гӯши хонандааш расад. Ва худ ба тақрир мегӯяд:

*Аз дилам илҳом ҳамчун офтоб омад бурун,
Равшанӣ аз зери дарё бениқоб омад бурун.*

*Шуд мунаввар рӯи олам дар назар ҳамчун газал,
Назди Шайхи Маслиҳатдин моҳтоб омад бурун.*

Дигар китобро пешорӯи хонандагонаш мегузорам ва бо эҳтирому ихлос аз Домулло Ҳочӣ Ҳусайн Мӯсозода барои худ ва ҷамъи хонандагони азиз дуъои хайр талаб мекунам.

Толиб Карими Озарахш,
Шоири халқии Тоҷикистон

НОМАИ ПАНДУ АНДАРЗ

Инак девони навбатии Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода дар дасти мост. Дар сарсуханҳои китобҳои қаблӣ доир ба фаъолияти илми ву адабӣ, мазмуну мӯҳтавои ашъор, қолабҳои шеърӣ, сабку услуб ва навардозҳои шоир дар ашъорашон изҳори назар намуда будем. Девони ҳаштуми Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода, ки фарогири ғазалҳои нави шоир аст ғазалҳо ба тариқи суннатӣ бо риояи ҳарфи охири радиф тибқи алифбои ниёгон қарор гирифтаанд ва дар ин девони шоир рубоӣёт ва ҳам ҳикматҳои тозаҷоди шоир ҷой дода шудаанд. Аз ин рӯ дар сурати ҷопи китоб ба хатти ниёгон он ҷавобгӯи усули девонсозии суннатии мо хоҳад буд. Ин дафъа ба ашъори шоир банди аз зовияи арзишҳои ахлоқӣ ва пандомӯзӣ тарбиявӣ назар кардам. Мусаллам аст, ки шоири мо сириштан инсонӣ ботаквоӣ парҳезгор, хушалоқу некандеш ва хайрхоҳу савобҷӯӣ ҳастанд. Ин сифатҳо дар ниҳоди шоири мо гузашта аз тарбияи волидайн аз таъсири Каломи шариф ва аҳодиси паймбар ва ибратпазирӣ аз рӯзгори бузургони илму дин мебошад. Шоири мо меҳодад зимнан ин сифатҳоро дар сиришти ҳар як хонандаи худ бубинад ё онро талқин созад. Ин аст, ки ашъори Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода зимнан фарогири панду ҳикмат, ва тарғиби ахлоқи ҳасана мебошад. Шоири мо қариб дар ҳамаи мавзӯоти ҳаётӣ қалам зада назари хешро нисбати падидаҳои рӯзгор баён сохтааст. Зимни ҳар мавзӯӣ панду ҳикмат, насиҳат, ибрат, танбех ва баёни хулосаҳои ҳаётӣ ба назар мерасад. Дар шеъри

шоир мавзӯҳои Ватан ва ватандорӣ, эҳтироми волидайн, одобу ахлоқ ва монанди инҳо ҳамагӣ ба хотири такмил додани мағзи одамгарӣ дар вучуди одамон баён шудааст.

Чунончи дар байти зерин шоир дороиҳои маънавӣ содиқу вафодор будан ба рисолаташро аз давлати падар медонад:

*Эътиمودу эътиборам давлати мулки падар,
Эй падар, дар роҳи сидқ исботу бурҳонам шумо.*

Шоир пеш аз он, ки моро панд диҳад аз усули зиндагӣ ва назаргоҳи ҳудаш моро огоҳ мекунад ва таъкид мекунад, ки панд бардоштан аз воқеоти рӯзгор инсонро фозилу доно мекунад. Чунончи дар абёти зерин шоир баробари баёни бардоштааш зимнан ба мо панд ме диҳад:

*Аз гузашти умри хайрам ёд меояд маро,
Як нафас беҳуда шуд, фарёд меояд маро.
Дар канори сабзаву гул мустақим андар раҳам,
Бо муҳаббат баргаи шамшод меояд маро.
Аз найистони парешон хушкӣ ояд баҳри ман,
Ҳам зи нокас сабри бебунёд меояд маро.
Аз Низомӣ Ганҷавӣ, аз қиссаи Ширини ӯ
Дар назар ҷон кандани Фарҳод меояд маро.*

Ниёиши шоир аз қарри дил сар мезанад. Ё ҳақиқатро дар мавриди шинохти офаридгор ин қадар муассир баён мекунад, ки ба хонанда дар баробари панд дарси худшиносиро эҳдо месозад. Вақте шоир мегӯяд:

*Ҳар чӣ қардам худ бидонӣ ҷурму исёнӯ гунаҳ,
Вақти истиғфори ман ашки надомат деҳ маро.*

Хонандаро ба андеша водор мекунад ва хулосаи ӯ:

*Пуштибоне ман надорам гайри ту дар зиндагӣ,
Бо вуҷуди нусратат, дастӣ ҳимоят деҳ маро.*
хушдорест ба ҳар як нафар инсонӣ соҳибдилу соҳибназар.

Баъзе аз ғазалҳои Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода ҳикматеро мемонад, ки дар заминаи нақли як воқеаи кӯчак ё як мусоҳибаи сарироҳӣ сурат гирифтааст. Чунончи ғазали зерин як хушдорест ба инсонҳое, ки дар садди гуноҳу маъсият қарор доранд:

*Бидидам дар раҳе соҳибқаромат,
Ки ӯ ногаҳ ба ман карда муроҷот.
Бигуфто: Эй Ҳусайн, роҳат куҷо аст?
Бигуфтам: Меравам сӯи муҳиммот.
Расад бар ман ҳама бахту саодат,
Маро афтад ба он дилбар мулоқот.
Бигуфто: Кори хайре неши роҳат,
Машав ҳамраҳ ба худ дар ихтилофот.
Дилатро гар барад бо ҳарфи зебо,
Ҳусайно, ту марав сӯи харобот.
Магӯ ҳаргиз суҳанҳои парешон,
Ту дурӣ чӯ зи ҳар феъли хурофот.
Ба қавли ҳақ фурумондӣ, Ҳусайно,
Бигуфтӣ ту миёни нафъу исбот.*

Ниходи софу андешаҳои хайру неки шоир дар нигоштаҳоиаш ифшо мешавад. Ӯ таманноӣ дилашро баён месозад. Шоир меҳодад, ки дар рӯи замин сулҳ бар ҷой бошаду муҳаббат ҳукмрон, мардум дур аз тӯҳмату бӯхтон бошанду мардум бениёз. Ғазали зерин ормони шоир аст:

Эй кош, дар набарде тиру камон набошад,
 Бухтону кизбу гайбат андар забон набошад.
 Чангу ҷидоли дунё бар мардум орад озор,
 Бадномии хабисе бар дигарон набошад.
 Хуришед нури худро бахшад ба кулли дунё,
 Муҳтоҷу камбизоат бесоябон набошад.
 Гарданкашу гунаҳкор сарпечӣ аз ҳақиқат,
 Дар назди халқу миллат худ ноаён набошад.
 Асҳоби ҷавру кина шарманда назди мардум,
 Дил чун сафо биёбад, номехрубон набошад.
 Созиш миёни адён сулҳ оварад, Ҳусайно,
 Ойини кулли динҳо ҷанги ҷаҳон набошад.

Ё дар ғазали дигар орзуву омоли шоир равшанта-
 ру зеботар ифода меёбад:

Дар ин олам, Илоҳо, ғам намонад,
 Чу нодону каси бегам намонад.
 Бувад доим суруру шодмонӣ,
 Ғаму дилтангиҳо як дам намонад.
 Амонӣ шуд нишони бахту иқбол,
 Ғуборе дар дили хуррам намонад.
 Бихоҳӣ ту ба узве нӯшдору,
 Ба захми нохушӣ марҳам намонад.
 Ғумони бад зарар орад ба мардум,
 Зи бадғӯ ранги мадҳу зам намонад.
 Дили дилдодаро гуфтӣ, Ҳусайно,
 Ба наздаш мунису ҳамдам намонад.

Як қатор навиштаҳои Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода на-
 сиҳатномаро мемонад, ки бо забони фасеҳу содда баён
 шудааст ва дар тарбияти инсонии муосир судманд аст:

*Зиндадил шав дар ҷавонӣ, солу моҳат бигзарад,
 Ҳар чӣ кардӣ вақти пирӣ неши роҳат, бигзарад.
 Дар раҳи таълими илмат доимо андеша кун,
 Тавба кун дар назди холиқ, аз гуноҳат бигзарад.
 Роҳи тақлиде магир, гар он чӣ осон дар гумон,
 Ҳар касе ноком бошад, аз паноҳат бигзарад.
 Беҳтарини роҳи ҳақ таҷриба бошад дар ҳаёт,
 Аз хато парҳез бинмо, иштибоҳат бигзарад.
 Маҷлиси агёру ҷоҳил иштибоҳ орад ба ту,
 Оби носанҷида, бин, аз зери ҷоҳат бигзарад.
 Фурсате бинӣ муносиб, ҳикмате гӯ, эй Ҳусайн,
 Фикри фардоро бикун, рӯзи пагоҳат бигзарад.
 Ё ғазали зерин ҳушдорест барои писароне, ки ба
 қадри падар намерасанд ва эҳтиромашонро ба ҷой на-
 меоранд:*

*Ту пурҳазар шав, эй писар, аз чашми гирёни падар,
 Бар ту биёяд сад зарар аз чашми гирёни падар.
 Бо номи вай шав муфтаҳар, доим бидонаи муътабар,
 Шав бо хабар ту ҳар саҳар аз чашми гирёни падар.
 Умри падар гар бо зарар, вақти ҷавонӣ дар назар,
 Фарзанд монад беҳунар аз чашми гирёни падар.
 Ҳар офате дорад асар аз оташе бошад шарар,
 Бар ҷисми ту ояд сипар аз чашми гирёни падар.
 Гар бошӣ ту соҳибҳунар, раҳме кунӣ бар чашми тар,
 Роҳи ту бошад беҳатар аз чашми гирёни падар.
 Ояд ба ту сад симу зар гуфто Ҳусайнат дар хабар,
 Гардад ҳилоле чун қамар аз чашми гирёни падар.*

Шоир илмро аз ҳама чиз мӯътабар медонад ва
 моро талқин месозад, ки соҳиби илм бошему аз маъри-
 фат бархурдор:

*Эй азидам, дониш омӯз аз ҳаёт, ҷоҳил мабош,
Дар умури илму ирфон бандаи коҳил мабош.
Ҳосили умрат зи дунё номи некӯ, ҳам шараф,
Дар вучудат ҳар чӣ пайдо, беҳабар, гофил мабош...
Дар асоси илму ирфон зиндагонӣ беҳтар аст,
Беҳирадро гар ту дидӣ, ҷонибаи моил мабош...*

Ё ин ғазал низ панди рӯз аст, ки дарди рӯзгори
моро мазаммат мекунад:

*Ҳофизи асрор бошу норизо гайбат макун,
Дар гиёбаи гар ту бинӣ сад хато, гайбат макун.
Айби касро аз қафо исрор баъди рафтаниш,
Дар сулуки аҳли ирфон нораво гайбат макун.
Айби ёри содиқатро пеши номаҳрам мағӯ,
Ту бидон ҳаққи намакро, чун гадо гайбат макун.
Туҳмату бухтон шумораи айби кас бошад дурӯғ,
Мотами касро надида, дар азо гайбат макун.
Бадтарини маъсият ин, донӣ чӣ бошад, эй Ҳусайн,
Одати бад ҳамчу дарди бедаво гайбат макун.
Ғайбати кас мунҳасир андар суҳан ё феъл нест,
Бо имову бо ишора, бесадо гайбат макун.*

Ҳамин тариқ китоби навбатии устод Ҳочӣ Ҳусайн
Мӯсозода саропо панду ҳикмат аст ва бовар дорам
сайри маъниҳои ин девон дар тарбияти инсонии имрӯз
муассир хоҳад буд.

Саидумрон Саидов
номзоди илмҳои филология

«АЛИФ»

**АЗ НАХУСТИН ҲАРФИ ХУД БО ДИЛ
БИҶУСТАМ РАҲНАМО (1731)**

Аз нахустин ҳарфи худ бо дил бичустам раҳнамо,
Бо хулуи дил бигуфтам раҳнамои ман Худо.
Эй Худоё, аз ту пурсам роҳи ҳақ андар ғазал,
Бо қасам ҳар он чӣ гӯям, худ бигардӣ з-он ризо.
Сад дуову ҳам дуруд аз ту бипурсам рӯзу шаб,
Шод гардонӣ зи мо руҳи Муҳаммад Мустафо.
Офарин гӯям ба асҳобаш ситора дар само,
Чун Абӯбақру Умар, Усмон, Алии Муртазо.
Ҳам дуову ҳам ситоиш баҳри соҳибмазҳабон,
Дар раҳи ҳақ Бӯҳанифа баҳри моён муктадо.
Баъди ҳамди Рабби худ дар ибтидо гӯ, эй Хусайн,
Баҳри халқу миллатат ҳарфи ту гардад раҳнамо.

27.11.2019.

**ЭЙ ҶАВОНОНИ ЗАМОН, ГУЛ КАРДА
САҲРОИ ШУМО (1860)**

Эй ҷавонони замон, гул карда саҳрои шумо,
Кишвари ободи мо аз ақли донои шумо.
Гавҳари бозорӣ бошад хидмат аз баҳри Ватан,
Рамзи меҳри ин Ватан дар чашми шаҳлои шумо.
Нақши хидмат аз падарҳо илму ирфону адаб,
Гулшану боғу чаман баҳри тамошои шумо.
Волидон аз баҳри фарзандон талоше мекунанд,
Нури дида, тоҷи сар ҳар як муаммои шумо.
Баҳри халқу миллати худ ҳар касе хидмат кунад,
Партави ҳар як амал маҳтоби дунёи шумо.
Бо муҳаббат доимо баҳри шумо гӯяд, Ҳусайн,
Пешрафти ин ҷаҳон аз баҳри фардои шумо.

06.03.2020.

ЭЙ ПАДАР, ДАР ИН ЧАХОН ХУРШЕДИ ТОБОНАМ ШУМО (1906)

Эй падар, дар ин чаҳон хуршеди тобонам шумо,
Меҳри хосам дар ниҳон, асрори пинҳонам шумо.
Қиблагоҳам кардаед гулкориҳо аз баҳри ман,
Шодмониҳо шавад, базми гулистонам шумо.
Рафтаам дар байни мардум доимо дар роҳи рост,
Дар раҳи рушду ҳидоят нури чашмонам шумо.
Гаҳ намоён мешавад андар садаф марвориде,
Гар дурахшам байни халқ, лӯълӯву марҷонам шумо.
Хар гиёҳе бо сабаб шуд растаи гулбоғи худ,
Бо дуо аз баҳри гул наҳри хиёбонам шумо.
Эътимоду эътиборам давлати мулки падар,
Эй падар, дар роҳи сидқ исботу бурҳонам шумо.
Бо вучодаш дар чаҳон баҳри падар гӯяд Ҳусайн,
Қутби олам дар само, нури дурахшонам шумо.

30.03.2020.

**АГАР ИМКОН ШАВАД ПАЙДО, СУХАН
РОНИ БА МАҲФИЛҲО (1932)**

Агар имкон шавад пайдо, сухан рони ба маҳфилҳо,
Бигӯ ҳар он чӣ ҳақ бошад, намонад доғ дар дилҳо.
Чу доғи лоларо дидӣ, мазан гулбарги ҳикматро,
Гулистон мулки худ гардад барои ҷумла хушгилҳо.
Агар хоҳӣ ту хушҳолӣ, бигӯ қавли ҳакимона,
Шавад осон ба роҳи ҳал ба чашмат ҷумла мушқилҳо.
Бузургони чаҳон, бингар, ҳама дар васфи савдогар,
Чу файз аз корвон бинад, кушояд банди маҳмилҳо.
Замину об ҳам пайваст канори руду дарё шуд,
Агар мавҷе занад аз таҳ, бипӯшад рӯи соҳилҳо.
Ҳама хушҳолии олам, Ҳусайно, дар масал гуфтӣ,
Бишав парвона, чун равған барои шамъи маҳфилҳо.

14.04.2020.

АЗ ГУЗАШТИ УМРИ ХАЙРАМ ЁД МЕОЯД МАРО (1938)

Аз гузашти умри хайрам ёд меояд маро,
Як нафас беҳуда шуд, фарёд меояд маро.
Дар канори сабзаву гул мустақим андар раҳам,
Бо муҳаббат баргаи шамшод меояд маро.
Аз найистони парешон хушкӣ ояд баҳри ман,
Ҳам зи нокас сабри бебунёд меояд маро.
Аз Низоми Ғанҷавӣ, аз қиссаи Ширини ӯ
Дар назар чон кандани Фарҳод меояд маро.
Анҷуман гар орифона тоза созад руҳи ман,
Дар ғазал майдони навбунёд меояд маро.
Манбаи ҳар як ғазалро бо қалам гӯяд Ҳусайн,
Аз ҳақимон неъматӣ иршод меояд маро.

17.04.2020.

**ЭЙ АЗИЗАМ, ДАР МАҚОМ БОЛОИ САР
БИНАМ ТУРО (1941)**

Эй азизам, дар мақом болои сар биnam туро,
Меҳрубону бо низом пеши назар биnam туро.
Чун шароби ноби миллат рехтам андар раҳат,
Ташнаам дар васфи чом бори дигар биnam туро.
Дар раҳи рушду ҳидоят баҳри таълими улум,
Расми хат баҳри авом зеру забар биnam туро.
Ҳар касе шуд норасо, ноошно гардад зи ман,
Гар шудӣ арзону хом, бегонатар биnam туро.
Бо умеди дидани ту шодмон гардам мудом,
Бо дуруду бо салом вақти саҳар биnam туро.
Бо баёни меҳрубонӣ рамзи худ гӯяд Ҳусайн,
Бе нишона бе калом сад бор агар биnam туро.

28.04.2020.

ЭЙ ТАБИБОН, ЗИНДА БОШЕД! (1950)

Эй табибон, зинда бошед! Бар шумо ҳамду сано,
Баҳри дарди одамӣ дасти шумо бошад шифо.
Нохушӣ омад ба кишвар, дард омад ногаҳон,
Бо часорат омадед аз баҳри миллат ҷонфидо.
Бо далерию шуҷоат ҷанг бар зидди аҷал,
Мерасад марги куруно, охир аз дасти Шумо.
Қаҳрамонӣ бардавом аст, эй табибони азиз,
Кош ояд рӯзи шодӣ, дард ёбад интиҳо.
Хидмати шоиста бошад, ин наҷоти миллат аст,
Сад ташаккур бар шумову раҳмати халку Худо.
Вориси Шайхурраисед, Буалӣ – номаш Хусайн,
Дар раҳи савганд бошад Ибни Сино раҳнамо.
Доимо сарсабз бошед, умратон бодо дароз,
Рӯзу шаб бар дарғаҳи ӯ аз Хусайн аст ин дуо.

10.05.2020.

**ЭЙ ХУДО, АЗ АБРИ ХУД БОРОНИ РАҲМАТ
ДЕҲ МАРО (1958)**

Эй Худо, аз абри худ борони раҳмат деҳ маро,
Интизори донаву чашми қаноат деҳ маро.
Бо вучуди доми сайёд тарки танҳой кашам,
Чашми дил озурда шуд, имкони узлат деҳ маро.
Ҳар чӣ кардам худ бидонӣ ҷурму исёну гунаҳ,
Вақти истиғфори ман ашки надомат деҳ маро.
Пӯштибоне ман надорам ғайри ту дар зиндагӣ,
Бо вучуди нусратат, дасти ғимоят деҳ маро.
Адлу инсофу диёнат обу хоки муътадил,
Баҳри дину мазҳабам рамзи садоқат деҳ маро.
Номаи худро навишта аз ту пурсад ин Ҳусайн,
Рози пинҳон байни мо, хатти бароат деҳ маро.

27.05.2020.

АНДЕША ДОРӢ ДАР ДИЛАТ БАҲРИ МУНОҶОТИ ХУДО (2014)

Андеша дорӣ дар дилат баҳри муноҷоти Худо,
Тасдиқи роҳи ҳақ бубин, ояд каромот аз қазо.
Пайрав бишав бо аҳли хайр, дурӣ бичӯ аз бадғуҳар,
Пайваста гардӣ дар замин, роҳат самовоти уло.
Бедор шав вақти саҳар, бар худ дуоро кун сипар,
Ҳамраҳ шавӣ бо аҳли хайр, онҷо муҳиммоти бақо.
Аз илму ирфону амал нодонӣ н-ояд баҳри ту,
Ҳаргиз набинӣ дар назар ваҳму хурофоти бало.
Афсонаҳо дар байни халқ ҳоли парешон оварад,
Бо ҷоҳилон ҳаргиз марав сӯи мулоқоти хато.
Сайру сулук донӣ, Ҳусайн, зухду вараъ дар роҳи Ҳақ,
Ҷақру таваккул, собирӣ бошад мақомоти ризо.

29.06.2020.

ЭЙ САБО, БАР ДҶУСТОН АЗ МАН РАСОН ПАЙҒОМРО (2039)

Эй сабо, бар дӯстон аз ман расон пайғомро,
Ҳар чӣ беандоза буд, паймона созад ҷомро.
Ту нигар пайғоми ман зарфи хабарҳо дар барат,
Поси хотирдорӣ кун ту вақти субҳу шомро.
Субҳгоҳон худ хабар деҳ, шомгоҳон ту марав,
Дар раҳат ҳамрах магир ту ҳар каси бадномро.
Ту бубин боди сабо аз машрик ояд, марди ҳақ,
Худ бигӯяд то Сурайё гардиши айёмро.
Марди солеҳ дар ривоят ҳамчу боди субҳдам,
Бо вазидан худ биёрад ваҳю ҳам илҳомро.
Ваҳю илҳоми каломат фитрӣ бошад, эй Ҳусайн,
Баҳри ёрон назми ту собит кунад оромро.

17.07.2020.

АЛО, ИНСОНИ СОҲИБАҚЛ, БИЧҶҲИҚМАТ ЗИ ҲАР ДОНО (2043)

Ало инсони соҳибакл, бичҷҳиқмат зи ҳар доно,
Ситоиш кун ҳаёти худ, макун ҳасрат ба ҳар доро.
Ҳама некӯии олам зи ҳусни хулқу хӯ бошад,
Агар хушҳолие хоҳӣ, бичҷҳиқмат зи ҳар дарё.
Паричеҳра шавад пайдо, магир тухмат зи ҳар даъво,
Ба маҷлис омадӣ ҳар гаҳ, маҷӯ иллат ба ҳар зебо.
Қабули миннати мардум ба худ як ҳикмате дорад,
Зи молат баҳрае чуйӣ, бидеҳ муҳлат ба ҳар савдо.
Ба дастат доварӣ ояд, назар кун бар каломи ҳақ,
Гумоне гар шавад пайдо, маҷӯ тухмат зи ҳар даъво.
Ту ҳамраҳ шав ба аҳли хайр, Хусайно, бо ғазалҳоят,
Ба некон, фурсате ёбӣ, бикун суҳбат ба ҳар маъно.

20.07.2020.

**БАҲРИ БАЁНИ РОЗИ ХУД БИГИР БА
ДАСТ ХОМАРО (1953)**

Баҳри баёни рози худ бигир ба даст хомаро,
Ҳар он чӣ дорӣ дар дилат навис ба назм номаро
Шарҳу баёни ҳоли кас ҳазинаи симу зар аст,
Варақ мазан ба ақли худ китоби хобномаро.
Пӯшиши айби кас бикун, парда надорӣ дар барат,
Аз бари ибрате бипӯш бар тани хеш чомаро.
Савту навои орифон навишта баҳри булбуле,
Садо надорӣ ҳар гаҳе, ба кас мадеҳ ту номаро.
Савори аспи саркаше зарба хӯрад ба пойи худ,
Тунд давиданаш бубин аспи чаҳоргомаро.
Чавоҳире ба ришта каш ба сабки назми худ, Ҳусайн,
Ба қофия, радифи худ қасидаву чакомаро.

23.05.2020.

ТОҶИКИСТОНИ АЗИЗАМ, МАРДУМАТ ВАҲДАТСАРО (1921)

Тоҷикистони азизам, мардумат ваҳдатсаро,
Пешвои миллати ту байни мардум раҳнамо.
Пешвои миллати мо Пешвои ваҳдат аст,
Ваҳдати миллат бигӯяд: Пешвоё, марҳабо!
Дар раҳи ваҳдат бигуфтӣ «ҷони худ қурбон кунам»,
Худ шуда мушқилкушо бар дарди миллат чун даво.
Тинчию оромии кишвар зи юмни ваҳдат аст,
Рӯзи ваҳдат мо бидидем аз шумо дасти саҳо.
Аз самими дил бигӯям: Соҷи Ҳақ дар замин,
Рӯзи Ваҳдат баҳри халқи босаодат, марҳабо.
Рӯзи Ваҳдат шуд муборақ аз дили поки шумо,
Нури дида, тоҷи сар Эмомалӣ Раҳмони мо.

07.04.2020.

**ҶОНАМ ФИДОИ ОН, КИ Ӯ ДОРАД БА
ДИЛ НУРУ САФО (1954)**

Ҷонам фидои он, ки ӯ дорад ба дил нуру сафо,
Бар аҳди худ содиқ бувад ҳар кас, ки бошад бовафо.
Эҳсон бичӯ аз неъматат, пастӣ макун дар ҳимматат,
Ҳар кас, ки шуд ҳамсуҳбатат, айбе наҷӯяд аз қафо.
Бадгӯ машав бо ғайбатат боис шавад бар заҳматат,
Бо кас магӯ ту ҳасратат, то худ наяфтӣ дар чафо.
Моил машав бар рағбатат, зоиъ макун ту фурсатат,
Дасте мазан дар хилватат бар он чӣ бошад нораво.
Дар байни мардум савлатат боло барад худ ҳайбатат,
Ислоҳ кун ту иллатат, чун кас набошад бехато.
Донӣ ту, молу давлатат бошад, Ҳусайно, ҳикматат,
Аз баҳри халқу миллатат монанди як дорушифо.

25.05.2020.

ХОТИР ПАРЕШОН МЕШАВАМ, ҲАР ГАҲ НАБИНАМ МАН ТУРО (1790)

Хотирпарешон мешавам, ҳар гаҳ набинам ман туро,
Аз худ гурезон мешавам, ҳар гаҳ набинам ман туро.
Бе мулки сомон мешавам, бо чашми гирён мешавам,
Дар зери тӯфон мешавам, ҳар гаҳ набинам ман туро.
Андар гулӯ савту наво овози фораи аз Худо,
Нойи найистон мешавам, ҳар гаҳ набинам ман туро.
Андар ривоёту хабар Билқис дар мулки Сабаъ,
Мисли Сулаймон мешавам, ҳар гаҳ набинам ман туро.
Мафтуни шарму ҳам ҳаё, андар равонӣ бо шараф,
Реги биёбон мешавам, ҳар гаҳ набинам ман туро.
Андеша бо афкори худ бар ёри худ гӯяд Ҳусайн,
Дар маънӣ пинҳон мешавам, ҳар гаҳ набинам ман туро.

01.02.2020.

ДҶҶСТОН, ДАР ИН ЗАМОН ЧОНУ ЧАҲОНИ МАН ШУМО (1791)

Дӯстон дар ин замон чону чаҳони ман шумо,
Вазӣ ҳолам ҳар чӣ бошад, меҳрубони ман шумо.
Дар вучудам сад муҳаббат, меҳрубонӣ дар дилам,
Гар бубинам ноҳӯшӣ, дармони чони ман шумо.
Шукри неъмат ҳар қадам озоиши амну амон,
Маҷлисороӣ кунам, базми амони ман шумо.
Дар тасаввур ҳар чӣ ояд, шахси холис дар назар,
Сарфи маънӣ, дастёри бегумони ман шумо.
Ёри содиқ дар дили ман ҳар кӣ донад қадри ман,
Баъди сад соли дигар ҳарфи баёни ман шумо.
Баҳри ёрон рози дил ҳар дам бигуфтӣ, эй Ҳусайн,
Аз ҳарорат зери борон соябони ман шумо.

02.02.2020.

ДЎСТИ СОДИҚ ОМАДА ВАСФИ НУРУЛЛОҲОНИ МО (1849)

Дӯсти содиқ омада васфи Нуруллоҳони мо,
Соҳиби ахлоқи некӯ, дар насаб охони мо.
Тӯли умраш дар раёсат ҳам тичорат мухтарам,
Байни аҳли илму ирфон қории Қуръони мо.
Муътабар дар байни мардум соҳиби нутқи накӯ,
Марди соҳибдавлату ҳамсуҳбати даврони мо.
Карда таълиф ӯ кутуби қиссаву шеър адаб,
Баҳри халқу миллаташ дар машварат бурҳони мо.
Дар адаб ҳам тарбия дар оила шуд ибрате,
Байни хешу ақрабо бар дардҳо дармони мо.
Дар садоқат меҳри ҳоҷӣ, шуд намуна, эй Ҳусайн,
Васфи Охунзода шуд тазмин дар девони мо.

29.02.2020.

**ДАР ОТАШИ ИШҚАТ МУДОМ, ЭЙ ЁР,
МЕСЎЗӢ МАРО (2012)**

Дар оташи ишқат мудом, эй ёр, месўзӣ маро,
Андар дилам борони ғам, дилдор месўзӣ маро.
Меҳру муҳаббат мунҳасир, афканда дар банди аҷаб,
Сар дар бари ёрам бубин, сардор месўзӣ маро.
Анҷоми корам дар амал, ҳар он чӣ бошад аз азал,
Бечора гардам як маҳал, ночор месўзӣ маро.
Бадномӣ н-ояд баҳри мо, андуҳ равад аз байни мо,
Андар раҳи озори мо чун хор месўзӣ маро.
Хору ҳаси саҳро манам, ҳам ошиқи шайдо манам,
Худ марди побарҷо манам, бисёр месўзӣ маро.
Бахту саодат, эй Ҳусайн, рамзи шарофат ҳамсарат,
Аз қисса бар ошиқ бигӯ: Сад бор месўзӣ маро.

28.06.2020.

РАСОНАД КУФРУ НОШУКРӢ БА ХУШКӢ ОБИ ДАРӢРО (2033)

Расонад куфру ношукрӢ ба хушкӢ оби дарӢро,
Нишонад шукри неъматҳо гӯбори реги саҳоро.
Назофат зарфи дунёе, ба дил нуре шавад ҳар дам,
Ба мисли чоми Чам ҳар кас набинад шишаи моро.
Адоват байни инсонҳо нишони куфру бединӣ,
Хилофи сулҳу осоиш ба сар орад муамморо.
Ба роҳаш хору санг ояд касеро дар дилаш исён,
Надонад мавҷи ҳар дарӢ мақоми санги хороро.
Зи кӯҳкан ҳар гаҳе пурсӣ макони лаъли рухшона,
Дар он санге, ки сӯроҳ аст набинӣ чашми анқоро.
Ба симурғон писанд омад макони узлату ноӢб,
Хусули неъмате хоҳӣ, мағӯ рамзи таманноро.
Хусайно, худ таманно кун ҳама ободии олам,
Навис андар ғазалҳоят ба ҳикмат васфи Якторо.

07.07.2020.

**ЗИНДАЕД АНДАР ДИЛИ МАН, ЭЙ
ПАДАРЧОН, БО ДУО (1780)**

Зиндаед андар дили ман, эй падарчон, бо дуо,
Ҳар чӣ гуфтед он кунам, то ки шумо бошед ризо.
Чаннатулфирдавс бошад қоятон бо амри ҳақ,
То бубинам рӯятонро рӯзи маҳшар босафо.
Дар хабар ҳар он чӣ омад, гар ризо бошад падар,
Бо шафоат ҳамраҳи нури Муҳаммад Мустафо.
Ҳар чӣ дидам аз саодат бо дуоҳои падар,
Некӣ гардад баҳри ман ҳар он чӣ бошад аз қазо.
Рӯзи маҳшар вақти зулмат ҳамраҳи аҳли хирад,
Баҳри авлодон сирочи розӣ дар рӯзи ҷазо.
Эй падарчон, ҳикматеро бо қалам гӯяд Ҳусайн,
Панду андарзи шумо аз баҳри моён раҳнамо.

23.01.2020.

СӢЗИШИ ДИЛ ХУД БИДОНАД ӢЛАТИ ПАРВОНАРО (1913)

СӢзиши дил худ бидонад Ӣлати парвонаро,
Ғайри булбул гул надонад нузӢати гулхонаро.
Булбулу гул дар маӢоми дарси ибрат, Ӣам зафар,
Бо Ӣадал таӢсил насозад давлати шоӢонаро.
ГуфтугӢ бе аӢли ирфон кулбаи танг асту бас,
ӢеӢ кас мушкил нагӢяд суӢбати кошонаро.
ТиравӢ баӢри касе майхона бошад ё садаф,
ӢеӢ гаӢ оқил нахоӢад зулмати вайронаро.
Бадгумон дар майкада рози ниӢон гӢяд ба худ,
Тоқати таӢмил надорад тухмати майхонаро.
Ӣарфи ту андар садаф марвориде бошад, Хусайн,
Доимо ғофил бибозад қимати дурдонаро.

02.04.2020.

**АЗИЗАМ, АЗ ТУ МЕПУРСАМ, МУШАРРАФ
КУН ҶАМОЛАТРО (1861)**

Азизам, аз ту мепурсам, мушарраф кун ҷамолатро,
Бичӯям ман лиқои ту, бипайвандӣ висолатро.
Тазаккур меҳри ту дар дил, ба қалбам посухе ояд,
Ту осон кун зи баҳри ман ҷавоби ҳар суолатро.
Гуворо баҳри ман бошад, чу кӯза меҳри ту дар ман,
Хамида дар дилам дорам гулу оби зулолатро.
Сухан бо парда мегӯям ба мадҳу зоғу ҳам шохин,
Кабӯтар рози ман донад, кушо ту пар(р)у болатро.
Ҳама васли муҳаббатҳо зи меҳри ошиқони шамс,
Бипайвандам ба дил доим таманно иттисолатро.
Мадеҳа баҳри ту гӯяд Хусайнат дар ғазалҳояш,
Ба ҳиммат аз ту мепурсад ба ҳар девон камолатро.

06.03.2020.

КУНАМ ШУКРОНАИ НЕЪМАТ, БИДОДӢ ЧАШМИ БИНОРО (1940)

Кунам шукронаи неъмат, бидодӢ чашми биноро,
Карам кардӢ зи баҳри ман харидорони савдоро.
Ҳама ҳикмат муназзам шуд ба ақлу дидаи равшан,
Харидорам ба давлат шуд, бидонӢ рӯзи фардоро.
Гар он чӣ дар барам моле, ниёзи ман ба даргоҳат,
Манам дарбони мулки ту, бигуфтам ман таманноро.
Ҳар он гаҳ коҳише ояд, бипӯшӣ айби расвой,
Зи меҳри худ мубаддал кун ба гул хору ҳаси моро.
Хусайно, фикри фардо кун, ҳаёле бар сарат ояд,
Ҳазар кун аз фуру рафтани ба ҳар ҷо мениҳӣ поро.
Нигоҳи ту ҷу бороне ба ҳикмат дурру гавҳар шуд,
Ба дил ҳар гаҳ назар кардӣ, бубинӣ зери дарёро.

26.04.2020.

**МАН НАДИДАМ ДАР ҶАҲОН МОНАНДИ ТУ
ШАҲБОЗРО (2046)**

Ман надидам дар ҷаҳон монанди ту шаҳбозро,
Бехтарин бинам бароят аз қафас парвозро.
Бозу лочин дар фазо, мурғи шикорӣ дар назар,
Назди шоҳон ман бубинам марди тирандозро.
Вақти гуфтан сирри дил, аз дил барояд нағмае,
Дар даруни сина бинам кабки хушовозро.
Кабки хушовози ман ҳамраҳ бувад бо болу пар,
Кас набинад дар ҳаво бо як қаноте бозро.
Сайди маънӣ гар кунӣ, эй дӯст, қурбонат шавам,
Бо муҳаббат баҳри ту аз дил барорам розро.
Рози дилро бар ҳабибат бо имо гуфтӣ, Ҳусайн,
Нашнавам бе савти ту аз гӯши най овозро.

22.07.2020.

«БО»

**ИСТИЧОБАТ КУН ДУОРО БАҲРИ МОЁН, ЭЙ
ҲАБИБ (2031)**

Истиҷобат кун дуоро баҳри моён, эй ҳабиб,
Бе умеди ноумедон гар иҷобат шуд, ачиб.
Ноумедӣ н-ояд аз мо, ваъда омад аз само,
Мо нагӯем сирри хешро назди конову рақиб.
Эҳтиёчero набинад ҳеҷ кас дар ин ҷаҳон,
Дар сари болини танҳо то нагӯяд «во ғариб».
Қисмати рӯзӣ бидон бахту саодат дар барат,
Боумед аз раҳматаш шав, то нагардӣ бенасиб.
Толиби роҳи ҳақиқат баҳра аз дунё барад,
Дар ҳаёташ покдоман, гавҳараш гардад начиб.
Дар раҳи илму адаб санҷида гӯ харфат, Ҳусайн,
Бӯса кун дар роҳи дониш домани марди адиб.

07.07.2020.

**БЕҲТАРИН СИМОИ ИНСОН РӯИ
ЗЕБОИ ҲАБИБ (1999)**

Беҳтарин симои инсон рӯи зебои ҳабиб,
Зевари меҳру муҳаббат зеби дунёи ачиб.
Сарнавишти комронӣ бахту иқболи накӯ,
Ҳиссаи ҳар як нафар дар қисми маъноӣ насиб.
Бахтиёрӣ баҳри инсон тандурустӣ, амният,
Эътирози бемуқобил назди даъвои рақиб.
Лоиқӣ аҳли хирад шуд бахшишу ҷуду қарам,
Хайр кардан вақти қудрат баҳри танҳои ғариб.
Баҳри беморони дунё аз ҳақимон шуд наҷот,
Ҳар чӣ гуфто Ибни Сино баҳри фардои табиб.
Назми ту бошад, Ҳусайно, зевари аҳли адаб,
Хонаи ҳар байти ту аз баҳру дарёи адиб.

21.06.2020.

БО УМЕДИ ВАСЛИ ДИДОР ОМАДАМ СҶИ ҲАБИБ (2032)

Бо умеди васли дидор омадам сӯи ҳабиб,
Баҳри ман зебанда гардид хулқу ҳам ҳӯи ачиб.
Дар рақобат бесадо чашми ниғаҳбон дар сарам,
Дар талоши роҳи ҳақ гулхона шуд рӯи рақиб.
Ман накардам бо рақибон нописандӣ дар амал,
Ҳам нагуфтам дар сафар маънои паҳлӯи ғариб.
Нокасон абрӯбаланду бо ғзаб дар хашми худ,
Ишваву нозе бубинам ман зи абрӯи наҷиб.
Дурӣ чӯям дар ғазал аз баҳру аз дарёи шӯр,
Ман бинӯшам бо қалам аз нахру аз чӯи қариб.
Кӯи ту бошад, Ҳусайно, дар фарози ҳар мақом,
Ту бирав бо ҳарфи маънӣ бар сари кӯи адиб.

07.07.2020.

**ДАР ПАЁММАН БО ҒАЗАЛ АНДЕША ДОРАМ
РӯЗУ ШАБ (2008)**

Дар паёмман бо ғазал андеша дорам рӯзу шаб,
Баҳри миллат баъди қарне кош бошад ал-ачаб.
Дар миёни мардумон бо сад маонӣ шуҳраташ,
Фаҳмишаш осон бигардад бе суоле, не ачаб.
Дар канори ҳарфи худ ҳаргиз нахоҳам ман ғалат,
Бо пӯшаймонӣ, таассуф то нахоям пеши лаб.
Иштибоҳи ҳарфи ман ногаҳ чу ояд аз қалам,
Узрхоҳиҳо намоям, бе зиён тарки адаб.
Айши миллатро бихоҳам, шодмонӣ дар назар,
Ҳар кӣ хонад, дар дили вай нуктаам орад тараб.
Нуктаи ашъори ту як ҳикмате дорад, Хусайн,
Шуд писанди мардумонат ҳар чӣ гуфти бо адаб.

26.06.2020.

«ПЕ»

**ШУКРИ ҲАҚ, КИ ҲАШТУМИН ДЕВОНИ НАВ
ОМАД БА ЧОП (2089)**

Шукри Ҳақ, ки ҳаштумин девони нав омад ба чоп,
Аз дилам нури яқин, девони нав омад ба чоп.
Фикри Мавлоро бикардам дар замири ҳарфи худ,
Бо санои оқилин девони нав омад ба чоп.
Рӯи коғаз ҳар чӣ омад бо қалам, он хуни дил,
Мафтаҳаш шуд аз дафин девони нав омад ба чоп.
Дастхатти ман, ки тағйире наёбад бо қалам,
Дар садоқатҳо матин девони нав омад ба чоп.
Таъбу нашри ҳар китобат нақши худ дорад, Ҳусайн,
Ҳамчу иқди беҳтарин девони нав омад ба чоп.

15.08.2020.

«ТО»

**ЭЙ АЗИЗАМ, ДАР САДОҚАТ ШАМСИ
ТОБОН БИНАМАТ (1776)**

Эй азизам, дар садоқат шамси тобон бинамат,
Хӯшнамову босаодат, гул ба домон бинамат.
Накҳати гул бар машомам мерасад аз сӯи ту,
Дар латофат барги нозук мисли райҳон бинамат.
Ҳар чӣ гуфтам баҳри ту, иқболи некат дар назар,
Байни мардум бо ҳаё хушбаҳти даврон бинамат.
Зарфишонӣ аз ту ояд ҳимматат воломақом,
Дар тариқи бениёзӣ ҳамчу султон бинамат.
Ҳамсарам, аз ҳарфи некат равшанӣ ояд ба дил,
Дар ҳидоят баҳри худ шамъи шабистон бинамат.
Мадҳия омад ба васфат риштаи назми Ҳусайн,
Дар низоми нақши маънӣ дурри марҷон бинамат.

21.01.2020.

АШРАФИ ФАРЗАНДИ ОДАМ ДАР СУХАН ЧУН БУЛБУЛ АСТ (1854)

Ашрафи фарзанди одам дар сухан чун булбул аст,
Байни гулҳо дар баҳорон дар гулистон чун гул аст.
Лутфи инсон дар калому иззати ӯ дар мақом,
Некиҳояш мустадом аз баҳри ҳар соҳибдил аст.
Бастагӣ аз баҳри мардум дар миёни ду тараф,
Банди исмат дар тани худ ришта дорад, он пул аст.
Андалеби шохи гул бо чаҳчаҳи зоғу заған,
Дар зимистон дӯрӣ чӯяд, фасли гул дар соҳил аст.
Бӯи гул, овози зебо шуд муаттар дар чаман,
Бар машоми мо расида бӯи хуш аз сандал аст.
Булбули шӯрида бошад нағмаи шеъри Ҳусайн,
Нолаи гулро надонад ҳар кӣ ӯ сангиндил аст.
Булбуле шуд мурғи хушхон, гашт берун аз қафас,
Як намуна ҳарфи мавзун баҳри ҳар дарёдил аст.

02.03.2020.

**ЭЙ БАРОДАР, ХАМ НАГАРДАД ПАЙКАРАТ
(1878)**

Эй бародар, хам нагардад пайкарат,
Ноумедиҳо наояд бар сарат.
Бо муҳаббат назди ман ойӣ агар,
Баҳри ман бошад табаррук маҳзарат.
Дарғаҳи мо остони сад умед,
Баҳри маҳбуб ҷонфидо шуд дилбарат.
Дилбарӣ орад ба ту ёкути сурх,
Дар дурахшиш санги ёкут ҷавҳарат.
Адлу инсофу диёнат пеша гир,
Ту нигар фардои рӯзи маҳшарат.
Ҷавҳари ҳикмат бигӯй бо қалам,
Ҷовидон гардад, Ҳусайно, минбарат.

15.03.2020.

ИНҲИРОФИ РОҲИ ҲАҚ ҲАМЧУН ХАЗОН ДАР ЗЕРИ ПОСТ (1922)

Инҳирофи роҳи ҳақ ҳамчун хазон дар зери пост,
Муршиди комил, бубин, андар масал чун кимиёст.
Хубсурат ҳар кӣ бошад сираташ аз он нишон,
Худ намуна чун садаф дорои ҳусни ошност.
Хулку ҳӯи мардумон аз одати ҳар миллат аст,
Баҳтарин ахлоқи некӯ баҳри мо шарму ҳаёст.
Дар умури ғайри ҳақ ту доварӣ ҳаргиз макун,
Розӣ шав бар сарнавиштат, ҳар чӣ бошад аз қазост.
Айбу нуқсону рибо дар байни мардум иллат аст,
Пардапӯшиҳо бикун, ки зери доман бехатост.
Хушу ақлу фикру дониш худ хирад орад, Хусайн,
Ҳикмати аҳли хирад аз баҳри мардум раҳнамост.

08.04.2020.

ЭЙ ХУДО, ХАЛҚИ ҶАҲОНРО АЗ КОРУНО ДЕҲ НАҶОТ (1927)

Эй Худо, халқи ҷаҳонро аз куруно деҳ наҷот,
Ҳам ато кун баҳри мардум амну оромӣ, ҳаёт.
Даҳ писар аз тарси вирус шуд гурезон аз падар,
Ҳам бародар худ зи хоҳар беҳабар дар мушкилот.
Соҳиби авлоду пул дар хона танҳо монда аст,
Хавфи тарсу воҳима андар ҳаво шуд бесабот.
Кӯчаҳо ҳолӣ зи мошин, дар ҳаво тайёра нест,
Хонаҳо зиндони соҳиб, сачдагоҳ шуд бесалот.
Дарди олам аз ҷӣ бошад, фикр кардам рӯзу шаб,
Раҳму шафқат худ намонда, ё надода мо зақот?
Эй Худоё, афв бинмо ҳар ҷӣ нофармонӣ шуд,
Гарчи аз ҳадҳо гузаштем эминӣ деҳ, ҳам сабот.
Қиматиро мо набинем, қаҳтӣ н-ояд ҳеҷ гоҳ,
Баҳри мазлумони дунё худ бикун як илтифот.
Эй Худо, аз номи халқат ин Ҳусайн пурсад зи ту,
Шод гардон рӯи олам, худ бидеҳ бар мо наҷот.

12.04.2020.

ИБТИДО БО НОМИ ҲАҚ ҲАРФИ НАХУСТИНИ МАН АСТ (2003)

Ибтидо бо номи Ҳақ ҳарфи нахустини ман аст,
Адлу инсофу диёнат дину ойини ман аст.
Байни адёни ҷаҳон андешаи озоди ман,
Эҳтироми қулли динҳо рамзи тамкини ман аст.
Роҳи иҷборӣ нахоҳам бар касе дар роҳи дин,
Муқтазои ғайри ҳақ аз ашки хунини ман аст.
Бар асоси роҳи ҳақ пайвандӣ дорад руҳи ман,
Чашмаи иршоди ман аз зери болини ман аст.
Аз хурофоти замон ман дурӣ ҷӯям доимо,
Дар танам бедориҳо чашми ҷаҳонбини ман аст.
Дар баёни назми худ тақлид надорӣ, эй Ҳусайн,
Ту бигӯ ин найшакар аз ҳарфи ширини ман аст.

22.06.2020.

АЗ БАРОИ ШАМСИ ТОБОН ТАЛЪАТИ ЗЕБО ХУШ АСТ (2025)

Аз барои шамси тобон талъати зебо хуш аст,
Эътиқоди нури имон дар вучуди мо хуш аст.
Илми мо як зарра бошад назди он чонофарин,
Номи неки аҳли имон то абад он чо хуш аст.
Нафъи мардум дар вучудат сарвати савдогарист,
Гар ту хоҳӣ беиёнӣ, бе хато савдо хуш аст.
Зиндагӣ дар ин ҷаҳон монанди бозор асту бас,
Дар тиҷорат доимо савдои беғавғо хуш аст.
Ҳар касе шуд беадолат, сарнагун афтад ба зер,
Дар раҳи ҳар бесуботӣ бесару бепо хуш аст.
Бесару бепойиро ҳаргиз набинӣ, эй Ҳусайн,
Назди мардум бо сару по, ҳофизи гӯё хуш аст.

04.07.2020.

ЭЙ ЁРИ НОЗАНИНАМ, ЗИНДАГӢ БО ТУ ЗЕБОСТ (2047)

Эй ёри нозанинам, зиндагӣ бо ту зебост,
Заҳми забон наҷӯям, гар мисли реги саҳроист.
Ҳар он чӣ гуфтӣ ба ман, монанди бод асту бас,
Реги равон чӣ донад санге, ки зери дарёст?
Хоре, ки рӯи об аст мавҷаш барад ба соҳил,
Мадҳу ситоиш орад маломате, ки бар мост.
Андар садоқати дил аз фитнаҳо дурӣ чӯ,
Зулму ҷаҳолат ояд, ҳар гаҳ ки фитна бархост.
Тарки навоқису айб хорӣ наорад ба кас,
Таҷриба кун дар амал ҳар он чӣ хоҳиши мост.
Асрори қалби худро бо назм бигуфто, Хусайн,
Бар нафъи миллати худ бо қалам ҳар чӣ меҳост.

22.07.2020.

**БО ҲУКМИ АМРИ МАВЛО ПАДАР МОДАР
ҒАНИМАТ (1771)**

Бо ҳукми амри мавло падар, модар ғанимат,
Дар назди аҳли дунё падар, модар ғанимат.
Хидмат бикун баҳрашон хушрӯзӣ ояд ба ту,
Андар чаҳони зебо падар, модар ғанимат.
Дар ин мурури умрат дарё бидон ин ҳаёт,
Як лаҳза назди дарё падар, модар ғанимат.
Худ розигии мавло дар розигии онҳо,
Ба амри адли Якто падар, модар ғанимат.
Бо мулки худ ту маноз, ҳарчанд молат зиёд,
Дар назди мулки доро падар, модар ғанимат.
Дар вақти илҳоми худ шеърат ғанимат, Хусайн,
Ҳарчанд пур зи маъно падар, модар ғанимат.

19.01.2020.

БАР ХУДО ШУКРЕ КУНЕМ ДАВРИ АМОН ОМАДАСТ (1772)

Бар Худо шукре кунем даври амон омадаст,
Мулки истиклоли мо худ навҷавон омадаст.
Мурғу шоҳин, кабӯтар ҳар яке бо роҳи худ,
Чун намуна мардуми халқи чаҳон омадаст.
Эҳтиром, урфи миллат расми суннат омада,
Ту мағӯ одати мо аз Қаҳқашон омадаст.
Сухбати бечорагон бошад шараф баҳри мо,
Ман нағӯям бар касе аз баҳри нон омадаст.
Офтоби ақли мо дили мо равшан кунад,
Дар дили мо ҳар чӣ буд, он бар забон омадаст.
Охири тадбири ту неқӯӣ бошад, Хусайн,
Чорақӯӣ дар раҳи ҳақ, худ ҷовидон омадаст.

19.01.2020.

**БЕХУНАР БУДАН ДАР ИН ОЛАМ ХАТОСТ
(1787)**

Беҳунар будан дар ин олам хатост,
Норизо асбоби дарди бедавост.
Аҳли Ғарб андар улум ҳам бо ҳунар,
Дар тафаккур баҳри олам муктадост.
Аҳли Мағрибро нигар бо чашми сар,
Ин мусулмонзоди шарқӣ бенавост.
Нафту газ андар замини Машрик аст,
Беҳунар будан зи васфи ашқиёст.
Аҳмаду Мӯсову Исо гуфта буд,
Боҳунар будан зи васфи анбиёст.
Илму таълиму ҳунар азми Хусайн,
Ҳаққу ноҳақ дар амал аз ҳам ҷудост.

29.01.2020.

**БИЁ БО МЕҲРИ БЕҲАМТО, ХУДАТ ГУФТӢ,
САФО ИН ҶОСТ (1857)**

Биё бо меҳри беҳамто, худат гуфтӣ, сафо ин ҷост,
Аён бинӣ ба чашми худ ҳар он чӣ аз қазо ин ҷост.
Агар ту сабъаи сайёра, заволе оядат рӯзе,
Хазонеро мағӯ ҳамдам, ҳама рамзи бақо ин ҷост.
Баёни ҳикмате омад, хушо рафтору кирдорат,
Ниғаҳбонии ҳусни хулқ ба ту дасти асо ин ҷост.
Кудурат дар дилат бошад, мазаммат бар сарат ояд,
Мураттаб кун сару корат, макони беҳато ин ҷост.
Машав ҳайрони роҳи ҳақ, ҳидоят дар забону дил,
Ишоратҳо шуда бар мо: нишони раҳнамо ин ҷост.
Хусайно, баҳри ту гуфто: амону манзалат хоҳӣ,
Биё бо номи неки худ, мақоми интиҳо ин ҷост.

03.03.2020.

**БАҲРИ ТУ ЧОНАМ ФИДО, ЭЙ ЁР, ИН КОРИ
ДИЛ АСТ (1870)**

Баҳри ту чонам фидо, эй ёр, ин кори дил аст,
Ҳар чӣ кардам баҳри ту, дилдор, ин кори дил аст.
Гарчи бошӣ бе муаммо, хоҳише дорӣ зи ман,
Чашми шахло, дидаи бедор, ин кори дил аст.
Ў бигуфто дар ҷавоб: Асрори дил ҳичрони ту,
Рӯ ба сахро аз паси девор, ин кори дил аст.
Вақти рафтан сӯи боло сӯзани орад халал,
Ҳамчу Исо ту мағӯ зинҳор, ин кори дил аст.
Хоксорӣ чун нашоҷд мавҷи гавҳар дар бадан,
Дар ниқоби шахси беозор, ин кори дил аст.
Ту бигуфтӣ, эй Ҳусайн, андар ҷавоби босавоб,
Ҳамчу маҳтоб, эй гули беҳор, ин кори дил аст.

10.03.2020.

БАХТУ НУСРАТ ДАР ЧАҲОН РАМЗИ САОДАТ БУДУ ҲАСТ (1982)

Бахту нусрат дар чаҳон рамзи саодат буду ҳаст,
Ҳарфи некӯ дар забон рамзи саодат буду ҳаст.
Хушу дониш, зиракӣ худ чавҳари руҳу бадан,
Зиндагонӣ дар амон рамзи саодат буду ҳаст.
Лаззати дунё ба чашм андоза дар сурат бувад,
Баҳраманди дигарон рамзи саодат буду ҳаст.
Хандаи зебанда ҳар дам дурӣ аз ҳар дарду ранҷ,
Могу мулки беиён рамзи саодат буду ҳаст.
Фаҳми идроку хирад, рафтори некӯ дар амал,
Илми инсон бегумон рамзи саодат буду ҳаст.
Аз амалҳои накӯ хушнудӣ ояд, эй Ҳусайн,
Некӣ монад ҷовидон, рамзи саодат буду ҳаст.

07.06.2020.

**БАЪДИ РАФТАН АЗ ҶАҲОН, ОН ҶО ҲАЁТИ
ДИГАР АСТ (2009)**

Баъди рафтан аз ҷаҳон, он ҷо ҳаёти дигар аст,
Дар ҳақиқат ҳолати мардум сифоти дигар аст.
Зиндагӣ дар ин ҷаҳон бошад зироатгоҳи кас,
Растагорӣ аз машокил худ наҷоти дигар аст.
Роҳи ҳақро пеша гир, ту байни дунё, охират,
Байни нору байни ҷаннат мушкilotи дигар аст.
Дафтари фармони Ҳақ худ дурӣ аз зулму алам,
Баҳри нофармонӣ ранҷу бесуботӣ дигар аст.
Меҳрубониҳои ҳақро навбати қор асту бас,
Дар раҳи тадбири фурсат эҳтиёти дигар аст.
Бо тақаллум бар муҳотаб лутфи ҳақро гӯ, Ҳусайн,
Аз барои ҳар нафар як илтифоти дигар аст.

26.06.2020.

БО БУЗУРГОНИ ЗАМОНА ОШНОӢ ХУШТАР АСТ (2021)

Бо бузургони замона ошноӢ хуштар аст,
Байни мардум бе тавалло дилрабой хуштар аст.
Дилрабой бо ситоиш одати аҳли хирад,
Бо латофат назди меҳмон мархабой хуштар аст.
Бар хилофи ботини худ одати бадро макун,
Дар умури зиндагонӢ бериёӢ хуштар аст.
Дар раҳи амволу сарват чони худ қурбон макун,
Қоҳиши қон дар надомат қонфизой хуштар аст.
Шодмониҳо чу ояд, дур шав аз мочаро,
Байни мардум дар суҳан бемочарой хуштар аст.
Дар давоми умри худ иршоди ҳақ кун, эй Ҳусайн,
Бо садоқат баҳри мардум раҳнамой хуштар аст.

02.07.2020.

**БАРДАВОМИИ ҲАЁТАМ БАР САМО
ВОБАСТА АСТ (2038)**

Бардавомии ҳаётам бар само вобаста аст,
Баҳри халқам ҳамчу назм раҳнамо вобаста аст.
Дар раҳи ободиҳо пайваста бошад умри ман,
Бардавомӣ, эй азизон, бар шумо вобаста аст.
Гар ту мехонӣ китобам, ваҳйи Мӯсо дар назар,
Аз барои нафъи халқ дасти асо вобаста аст.
Ногаҳонӣ ҳамчу Мӯсо така орам бар асо,
Кашфи асрори ҳимоят бо раҷо вобаста аст.
Сирри дил бо хат бигӯям бо умеде аз Худо,
Ҳосили поёни умр бар интиҳо вобаста аст.
Ҳикмати ту баҳри миллат мустадом бошад, Ҳусайн,
Бардавомӣ номи некат бар дуо вобаста аст.

17.07.2020.

БИДИДАМ ДАР РАҲЕ СОҲИБКАРОМОТ (2040)

Бидидам дар раҳе соҳибкаромот,
Ки ӯ ногаҳ ба ман карда мурут.
Бигуфто: Эй Ҳусайн, роҳат кучо аст?
Бигуфтам: Меравам сӯи муҳиммот.
Расад бар ман ҳама бахту саодат,
Маро афтад ба он дилбар мулоқот.
Бигуфто: Кори хайре пеши роҳат,
Машав ҳамраҳ ба худ дар ихтилофот.
Дилатро гар барад бо ҳарфи зебо,
Ҳусайно, ту марав сӯи харобот.
Магӯ ҳаргиз суҳанҳои парешон,
Ту дурӣ чӯ зи ҳар феъли хурофот.
Ба қавли ҳақ фуру мондӣ, Ҳусайно,
Бигуфтӣ ту миёни нафъу исбот.

18.07.2020.

БАҲРИ МАН ДАР НАЗДИ ЁРОН ЗИНДАГОНИ БЕҲТАР АСТ (2048)

Баҳри ман дар назди ёрон зиндагонӣ беҳтар аст,
Байни абнои ҷаҳон ҳам меҳрубонӣ беҳтар аст.
Зиндагонӣ бо муҳаббат – неъматӣ Парвардигор,
Дар баёни шукри ҳақ рози ниҳонӣ беҳтар аст.
Хулқи некӯ, ҳам назокат - васфи ҳар зебои даҳр,
Бо латофат роҳи осон дилситонӣ беҳтар аст.
Марди деҳқон бо садоқат ҳосил орад аз замин,
Баҳри тоҷир дар биёбон корвонӣ беҳтар аст.
Ганҷи бодоварда дони соябони ҳатти ман,
Аз ҳазорон моли кас ганҷи маонӣ беҳтар аст.
Назму насрат, эй Ҳусайно, баҳри миллат армуғон,
Дар маонӣ баҳри девон ҷовидонӣ беҳтар аст.

23.07.2020.

ТОҶИКИСТОН МЕҲАНИ МАН, ТАХТИ СУЛТОНИ МАН АСТ (1775)

Тоҷикистон меҳани ман, тахти султони ман аст,
Ёдгоре аз асолат, мулки Сомони ман аст.
Миллати тоҷик ба олам шуҳраташ поянда шуд,
Илму ирфону муҳаббат роҳи кайҳони ман аст.
Роҳи кайҳон илми миллат, вожаҳои суғдиён,
Маънии рамзи ҳаёташ роҳи осони ман аст.
Дастрас бошад ба неъмат, қатраҳо ояд ба даст,
Ҳикматаш андар назарҳо рӯзи борони ман аст.
Шодбошиҳо бигӯям халқу миллат дар назар,
Дар раҳи меҳру садоқат гул ба домони ман аст.
Дар ҳикоятҳои мардум назми ту мавзун, Ҳусайн,
Васфи меҳанро бигӯ, ки назми бурҳони ман аст.

20.01.2020.

ТИНАТИ ГУЛҲОИ РАНГИН ДАР ГУЛОБ АФТОДААСТ (1865)

Тинати гулҳои рангин дар гулоб афтодааст,
Раҳмати дилҳои сангин бениқоб афтодааст.
Мушқу анбар гар ту дидӣ дар гулобе ё ниқоб,
Қимати гулҳои мушқин беҳисоб афтодааст.
Боданӯшӣ, бангу афюн сад чунун орад ба ту,
Иллати ин номи нангин дар шароб афтодааст.
Лаззати об ар бидонӣ, шӯру талхӣ рамзи баҳр,
Қисмати дарёи ширин аз саҳоб афтодааст.
Бо шаҳомат чуғзу лочин дӯрӣ чӯяд худ ба худ,
Ғафлати авлоди шохин чун сароб афтодааст.
Номаи девон чу омад нақши дунёро бубин,
Давлати дунёи рангин дар китоб афтодааст.
Вақти оромӣ ба нармӣ ту дуо кун, эй Хусайн,
Фурсати наҷвои омин мустаҷоб афтодааст.

08.03.2020.

ҲАЙФИ МАЪНӢ, ВАҚТИ ГУФТАН, АЗ КАЛОМ АФТОДААСТ (1864)

Ҳайфи маънӣ, вақти гуфтан, аз калом афтодааст,
Маънии таъзими инсон аз салом афтодааст.
Гар набинӣ эҳтироме байни мардум, худ бигӯ,
Пойгоҳи асли одам аз мақом афтодааст.
Хорсозӣ байни мардум нораво аз нафси бад,
Нафси ҳайвон, чашми ҳайрон дар ҳаром афтодааст.
Авфу бахшоиш надонад ҳар касе бошад бахил,
Байни аҳли моли дунё интиқом афтодааст.
Кинаву буғзу адоват ҳар кучо шуд мустақар,
Раҳбарии ҷоҳилона бар авом афтодааст.
Гар ту дидӣ бефасоҳат, худ ба худ гӯӣ, Ҳусайн,
Дастгоҳи ин суҳанвар аз низом афтодааст.

08.03.2020.

ХОКИ ХУШК АЗ ХИДМАТЕ ГУЛХОНА ГАРДАД ОҚИБАТ (1779)

Хоки хушк аз хидмате гулхона гардад оқибат,
Дар давоми солҳо кошона гардад оқибат.
Булбули гулхонаро кошона бошад назди гул,
Рӯи гул гар шаҳпари парвона гардад оқибат.
Соҳтмони ҳар иморат муддати аср асту бас,
Сақфи бомаш гар яке вайрона гардад оқибат.
Қиссаи Лайлию Мачнун худ ҳикоятҳо кунад,
Назди мардум бо ҳадаф девона гардад оқибат.
Дар баёни асли матлаб ибрати аҳли хирад,
Дар таҷоҳул шуд касе, бегона гардад оқибат.
Ин ҳама зарбулмасалҳо қатра бошад, эй Ҳусайн,
Баҳри халқу миллатат дурдона гардад оқибат.

22.01.2020.

ХАНДАИ ҲАР КҶДАКЕ ХУД ЯК ҶАҲОНИ ДИГАР АСТ (1798)

Хандаи ҳар кӯдаке худ як ҷаҳони дигар аст,
Назди модар бе суҳан ширинзабони дигар аст.
Кӯдаки донову солим рамзи Сино аз куҳан,
Баҳри ҳар як пиру барно навҷавони дигар аст.
Донаи инсонӣ мағзаш тифли навзод асту бас,
Навбате ояд ба дунё, дар макони дигар аст.
Навбаҳори меҳри модар духтаре ё худ писар,
Мавсими нақлаш расад, дар ошёни дигар аст.
Тахти ҳоби кӯдакон беҳтар бувад аз тахти шах,
Гарчӣ бошад хуфтаву худ соябони дигар аст.
Гар суҳан гуфти ба кӯдак раҳнамоӣ кун, Хусайн,
Раҳнамоӣ баҳри бобо имтиҳони дигар аст.

04.02.2020.

**ХОНАИ МЕҲРУ ВАФО ГУЛХОНА ГАРДАД
ОҚИБАТ (2004)**

Хонаи меҳру вафо гулхона гардад оқибат,
Хайма гар шуд боҷило, кошона гардад оқибат.
Равшанӣ орад муҳаббат байни абнои ҷаҳон,
Бе муҳаббат ошно бегона гардад оқибат.
Ҷавҳари меҳру муҳаббат аз асал шамъе кунад,
Шабпаре дар интиҳо парвона гардад оқибат.
Эҳтиёҷи меҳр дорӣ, тарки ҳар дарюза кун,
Хона дар дасти гадо вайрона гардад оқибат.
Ҳамнишинӣ гар ту хоҳӣ, аз паси муршид бишав,
Ҳар касе шуд раҳнамо, ҳамхона гардад оқибат.
Баҳр шуд муҳтоҷи борон, ҳикмате дорад, Ҳусайн,
Қатра афтад бе хато, дурдона гардад оқибат.

22.06.2020.

ДУРРУ ГАВҲАРҲО НИҲОН ДАР РИШТАИ НАЗМИ МАН АСТ (1763)

Дурру гавҳарҳо ниҳон дар риштаи назми ман аст,
Ҳофизаш рӯзу шабон ин мардуми чашми ман аст.
Аз садои ҳар ғазал ояд навои Шашмақом,
Ҳар кӣ хонад ин ғазал, ӯ шоҳиди базми ман аст.
Гар хато ояд зи ҳарфе, ҳам маонӣ пурғалат,
Норизой бардавом аз қаҳру аз хашми ман аст.
Дар чаманҳои маонӣ андалеби гулшанам,
Ҳамчу булбул дар баҳор оҳанги хуш азми ман аст.
Завқи миллат дар маонӣ бидъату навогарӣ,
Дар ғазалҳо ибтикор аз ҳосили ҷазми ман аст.
Гавҳари мақсуди худро бо қалам гӯяд Ҳусайн,
Ин ҳама чун ёдгор аз ҳарфи сарназми ман аст.

09.01.2020.

ДАР ҒАЗАЛҲОИ КУҲАН САРВИ ХИРОМОН ҚОМАТАТ (1802)

Дар ғазалҳои куҳан сарви хиромон қоматат,
Болатофат қадди раъно, зеби даврон қоматат.
Сурати зебои иффат, хулқи некӯ нозанин,
Рост гарди байни мардум гул ба домон қоматат.
Ман тамошо мекунам пайдо шавад гар луъбате,
Мисли як шамшод зеби боғу бустон қоматат.
Дар латофат ҳам назокат хушгилӣ ояд зи ту,
Дар назар чун найшакар зеби найистон қоматат.
Нексират, шамси тобон, чун парӣ андар назар,
Равшанӣ орад ба дилҳо дар шабистон қоматат.
Чехраи нуроният нури ду чашмони Ҳусайн,
Хушнамо ҳамчун алиф дар назми девон қоматат.

07.02.2020.

ДАР ДИЛИ ИНСОН САОДАТ НАФЪИ ДУНЁ БУДААСТ (1929)

Дар дили инсон саодат нафъи дунё будааст,
Ҳар амал дар ин ҳаёт аз баҳри фардо будааст.
Сатҳи дарёро бубин боде вазад худ ногаҳон,
Шарҳи ҳоли аҳли олам мавҷи дарё будааст.
Нафъи дунёро бигир, аз худ марав дар ин ҳаёт,
Ҳамчу ибрат баҳри ҳар кас мулки доро будааст.
Моли мулкати гар ба нуқсон, чорае аз ҳақ бипурс,
Истиҷобат дар дуо аз дасти танҳо будааст.
Ҳикмати дорад ба худ оҳиста бошад ҳар суҳан,
Пеши мардум ҳайбате аз ҳарфи наҷво будааст.
Ҳикмати гӯ баҳри миллат, донише дорӣ, Ҳусайн,
Беҳтарин таълими мардум илми маъно будааст.

13.04.2020.

**ДАР НАЗАР ҲАМЧУН ҚАМАР НУРИ
ДУРАХШОН БИНАМАТ (1930)**

Дар назар ҳамчун қамар нури дурахшон бинамат,
Равшанӣ орӣ ба ман, чун шамъи ирфон бинамат.
Эй азизам, бо муҳаббат бахт орӣ баҳри ман,
Гарчи ту бошӣ малак, дар васфи инсон бинамат.
Хусрави Нӯшинравон дар қисса дарбон асту бас,
Дар раҳи меҳру вафо ҳамчун ниғаҳбон бинамат.
Дар мақоми зевариҳо зинате дорӣ ба худ,
Гарчи ҳамраҳ бо хасу зеби гулистон бинамат.
Бе ҳарорат кавкабе манзумаи шамс асту бас,
Гардише ояд ба ман, хуршеди даврон бинамат.
Бо забони дилбарӣ аз баҳри ту гуфто Ҳусайн,
Дар маъонӣ бебадал, маҳбуби девон бинамат.

13.04.2020.

ДАР ИН ДУНӢИ БЕСОМОН МУҲАББАТ ҲАЙ, САОДАТ НЕСТ (2005)

Дар ин дунӢи бесомон муҳаббат ҳай¹, саодат нест,
Ба нафси мардуми олам муҳаббат ҳай, қаноат нест.
Нигар бо ҳарду чашми худ ба аҳволи Банӣ Одам,
Ки дар исёну бадхоҳӣ чиноят ҳай, надомат нест.
Дареғо, бешумор омад дурӯғу ғайбату бухтон,
Хусумат байни инсонҳо, адоват ҳай, садоқат нест.
Миёни акрабо бингар ҳама таҳкиру бадбинӣ,
Агар ҳукме кунад қозӣ, мазаммат ҳай, шафоат нест.
Зи ҷавру шикваӣ ҳамсар ҳама андӯху дилтангӣ,
Агар бинӣ ҳақиқатро, шикоят ҳай, ризоят нест.
Ба гуфтори худат бингар, Ҳусайно, бар раҳи ҳақ рав,
Китобат кун ба назми худ ҳикоят ҳай, китобат нест.

23.06.2020.

¹ Ҳай – калимаи шевагӣ буда, ба маънои ҳаст истифода мегардад.

**ДАР ХАЁЛАМ ПОЙДОР ОН ҲУСНИ
ДИЛДОРИ МАН АСТ (2017)**

Дар хаёлам пойдор он ҳусни дилдори ман аст,
Иштиёқи васли ӯ дар сина асрори ман аст.
Сирри дил бо ӯ бигӯям, дидаам равшан шавад,
Интизори васли ӯ чашми гуҳарбори ман аст.
Дар амал меҳру муҳаббат сурмаи чашмони ман,
Хоки кӯяш дар тарозу нақди бозори ман аст.
Назди меҳроби ибодат чун камон абрӯи вай,
Зеби минбар байни мардум ҳусни дастори ман аст.
Чархи гардун сӯи водӣ, рӯи моҳаш сӯи ман,
Дар шаби дидор махрухсор анвори ман аст.
Бо ишорат ман бигуфтам ҳар чӣ дорам дар дилам,
Дар баёни ҳар ҳақиқат зеби гуфтори ман аст.
Чашми бадро ту набинӣ, илтиҷо кардӣ, Ҳусайн,
Ту бигуфтӣ васли он ёр охири кори ман аст.

30.06.2020.

ДАР СУХАН БЕ КАҶРАВИҶО НАҚШИ ВОЖУНИ МАН АСТ (2041)

Дар сухан бе качравихо нақши вожуни ман аст,
Бо қалам ҳарчи навиштам қатраи хуни ман аст.
Нақши дастамро бубинӣ сурате дорад ба худ,
Хотами ман дар ғазал маънию мазмуни ман аст.
Ганҷ бе ранҷе набошад, ҷавҳар андар симу зар.
Ҳар чӣ гуфтам баҳри миллат, ганҷи Қоруни ман аст.
Дар сириштам обу хоку боди гардун, ҳам ҳаво,
Маншаи ҳар як ғазал аз табъи мавзуни ман аст.
Зарфи маънӣ дар ғазалҳо ордбезӣ дар масал,
Бо сӯрохи беадад ғирболи гардуни ман аст.
Худ бигуфтӣ нақши дарё мавҷи маънӣ, эй Ҳусайн,
Дурри мансури маъонӣ мавҷи Сайхуни ман аст.

19.07.2020.

**РАВШАН КУНАД ЧАШМИ МАН ДИДОРИ
РАЪНОИ ДҶСТ (1813)**

Равшан кунад чашми ман дидори раънои дҶст,
Ҳикмат кунад ҳарфи ман такрори зебои дҶст.
Оҳиста ҳарчӣ гӯяд, замзама дар гӯши ман,
Нусрат шавад баҳри ман гуфтори начвои дҶст.
Хидмат кунад чу гулшан ҳам сайру ҳам саёҳат,
Дилдори бо шавқу завқ баҳри тамошои дҶст.
Хоҳиши дил бигӯяд орзую омоли кас,
Пайдоише наёбад баҳри таманнои дҶст.
Андӯхи марди комил хушнудӣ гар наорад,
Хотирнавозӣ бошад баҳри тасаллои дҶст.
Ҳар ҳикмате бигуфтӣ дар шеърӣ худ, эй Ҳусайн,
Бахту саодат орад аз баҳри фардои дҶст.

14.02.2020.

РАВШАНИИ ИН ЗАМИН АЗ ШАМСИ ТОБОН БУДААСТ (1859)

Равшании ин замин аз шамси тобон будааст,
Файзи эҳсон баҳри халқ аз адли султон будааст.
Шамси тобонро нигар бошад фарогири ҳама,
Аз тулуаш то ғурубидан чу меҳмон будааст.
Боду борону ҳаёху заҳмате орад ба халқ,
Дар ҷаҳон вайронаҳо аз ҷаҳли нодон будааст.
Аз маосӣ дурӣ ҷӯ, раҳмат чу ояд бардавом,
Ҳам фаровонҳосилӣ аз тарки исён будааст.
Ҳар касе дар ин ҷаҳон нуронӣ бошад дар назар,
Равшанӣ бар чашми мо аз нури имон будааст.
Дар раҳи бахту саодат зиндагӣ омад, Хусайн,
Илму ирфон баҳри ту нури зарафшон будааст.

03.03.2020.

РАҲБАР БУДАН БА МАРДУМ ДАР ИН ҶАҲОН ОСОН НЕСТ (2022)

Раҳбар будан ба мардум дар ин ҷаҳон осон нест,
Роҳи ҳақиқӣ ҷустан дар ин замон осон нест.
Сахтию ранҷ биёяд бар муктадои мардум,
Сар кардани ҳар сафар сӯи даvon осон нест.
Нодонию хулқи бад гаронӣ орад ба кас,
Осуда зистани шахс дар ҳар макон осон нест.
Номаи эътирозӣ посух шавад ба иллат,
Љуброни ҳар суоле дар имтиҳон осон нест.
Асрори ҳикматомез роzi пинҳонӣ дар дил,
Ҳифозат бар ҳар нафар сирри ниҳон осон нест.
Худдорӣ кун дар суҳан аз айби кас, эй Ҳусайн,
Аз саҳву ҳам хатоҳо ҳифзи забон осон нест.

02.07.2020.

РАХТИ ХОБИ МАРДИ ОҚИЛ БЕҚАРОР АФТОДААСТ (2044)

Рахти хоби марди оқил беқарор афтодааст,
Дарди миллат дар хаёлаш беканор афтодааст.
Сар ниҳода дар тафаккур дар дилаш меҳру вафо,
Байни номардони дунё дар ҳисор афтодааст.
Қўйбори илму ирфонро надидаст аҳли шарқ,
Киштиҳои хушку ҳолӣ дар канор афтодааст.
Айби худро кас набинад, мо нагӯем ҳеҷ гоҳ,
Чашми мо дар айби кас беихтиёр афтодааст.
Ҳар чӣ гуфти дар ғазалҳо, пардабардорӣ бувад,
Ҳарфи ноҳақ байни мардум пардадор афтодааст.
Ҳоли гулро ту бубин, ҳоке надорад, эй Ҳусайн,
Тоза кун ту хоки худ, аз гул ғубор афтодааст.

20.07.2020.

ЗАМИНУ ОСМОНУ ДАҲР ҲАМА ОБОД АЗ ДАСТАТ (1803)

Замину осмону даҳр ҳама обод аз дастат,
Сано гӯям туро, зеро шудам ман шод аз дастат.
Ҳама мургони олабро пару боле ту худ додӣ,
Намегӯям, ки як мурге кунад фарёд аз дастат.
Қавонмардию бахшоиш зи ту ҷуду қарам бошад,
Саховатмандӣ дар дунё шуда эҷод аз дастат.
Ҳузуре ёфтан дар дил ба наздат иззату ҷоҳ аст,
Мамолик, халқу миллатҳо шарафобод аз дастат.
Ба ҳаққи марди бадкома ваъид омад зи назди ту,
Ҳама бадхоҳии одам шавад барбод аз дастат.
Ҳусайно, ту бигӯ доим ба дил васфи Ҳудовандат,
Ҳама ин мардуми олам шуда бунёд аз дастат.
Худоё, раҳму шафқатро насибе кун ба ин мардум,
Гиёҳе дар замин бошад, шавад шамшод аз дастат.

07.02.2020.

САРВАТУ МОЛИ ДУНЁ ФИДОИ МОДАРОН АСТ (1883)

Сарвату моли дунё фидои модарон аст,
Ҳар хидмате, ки кардем, фидои модарон аст.
Бахту саодати мо лутфи илоҳӣ бошад,
Даргоҳи ин шарофат санои модарон аст.
Сухбати модар орад сад хуррамӣ ба дилҳо,
Ҳар лаҳза лутфи модар сафои модарон аст.
Нишони бахти фарзанд аз дасти модари худ,
Ҳар як ишораи мо дуои модарон аст.
Нақши модар бигуфтӣ бо васфи худ, эй Ҳусайн,
Аз баҳри ту бардавом дуои модарон аст.
Андар дуо бигӯяд модар зи баҳри авлод,
Беҳтар ситоиши насл санои модарон аст.

16.03.2020.

**СУҲБАТИ ЁРОНИ СОДИҚ МАҲФИЛИ
ШОҲОНА АСТ (1924)**

Суҳбати ёрони содиқ маҳфили шоҳона аст,
Роҳати маҳфил ба моён беҳ зи ҳар қошона аст.
Хидмати ҳар як нафар чун шахсият дар назди халқ,
Нози гул бо рози булбул риштаи дурдона аст.
Мақсади мо – аҳли суҳбат хушдилий бошад мудом,
Ҳикмати аҳли қарам шодоби ҳар як дона аст.
Риштаи аҳду вафо қандан нашоҷад ҳеҷ гоҳ,
Маҳфили мо бе вучуди як нафар вайрона аст.
Дар садоқат, дар рафоқат ҳамчу хешу ақрабо,
Ғайбату бадбинӣро аз баҳри мо бегона аст.
Байни ёронат намо роҳи садоқат, эй Ҳусайн,
Маҳфили ёрони содиқ маҷмаи шукрона аст.

09.04.2020.

СУРАТИ ЗЕБОИ ДИЛ БАҲРИ ҶАВОНОН ХУШТАР АСТ (1989)

Сурати зебои дил баҳри ҷавонон хуштар аст,
Қиссаи мулки Сулаймон баҳри ҷонон хуштар аст.
Ҳар гаҳе боде вазад, он баҳри ҳар кас кимиё,
Дар баҳорон баҳри ҳар гул вақти борон хуштар аст.
Булбулон дар вақти гул, хонанд аз шодӣ наво,
Интизорӣ дар паси девори ҳичрон хуштар аст.
Васли булбул назди ҳар гул баҳшише орад мудом,
Баъди баҳшиш айби кас дар зери домон хуштар аст.
Бодаи ишқи висол аз шишаи соғар бувад,
Аз барои дарду иллат ҷоми дармон хуштар аст.
Ҳар ҷӣ гуфти аз хушиҳо, ошкоро гӯ, Ҳусайн,
Аз барои ҳар ғазалхон фаҳми девон хуштар аст.

13.06.2020.

**ШУКРИ НАЗМАМ, БЕ ЗИМИСТОН ДАР
БАҲОР АФТОДААСТ (1863)**

Шукри назмам, бе зимистон дар баҳор афтодааст,
Розиям, чун сайди маънӣ дар шикор афтодааст.
Ҳикмати ашъори ман пояндаи аҳли хирад,
Байни мардум чун намуна дар диёр афтодааст.
Ҳар чӣ гуфтам аз дили худ софу тоза дар назар,
Шарҳи он андар ғазалҳо чун шиёр афтодааст.
Чун нагуфтам шеъри ман орӣ бувад аз ҳар ғалат,
Мавҷи дарё бесаботу беқарор афтодааст.
Ҳарфи ман чун дурри мансур маънӣ бошад банди тор,
Васли онро кас надонад дар канор афтодааст.
Дар низоми шеърғӯйӣ мисраву вазну ҳичо,
Дар назарҳо донаи ҳарфам анор афтодааст.
Бо баёни ҳикмати худ шукри мавло кун, Ҳусайн,
Назму насрат байни мардум барқарор афтодааст.

08.03.2020.

ШАМСИ ТОБОН БАӢРИ МО РӢИ БАРОДАР БУДААСТ (2015)

Шамси тобон баӢри мо рӢи бародар будааст,
Бехтарин чашми нигах сӢи бародар будааст.
Дар канори додари худ ӡамнишинӢ давлат аст,
Бегумон даврон ба паӢлӢи бародар будааст.
Ваќти беморӢ бародар аз Худо дорад рачо,
Додар, аммо худ чу доруи бародар будааст.
Чун камарбанде барои паӢлавон шуд қуввате,
Дар шучоат шасти бозӢи бародар будааст.
Байни мардум беҳато боло равӢ бар манзиле,
РоӢи дилӡо – роӡ бар кӢи бародар будааст.
Меӡрубонии аќоят дар дилат, ӢоӡӢ Ӣусайн,
Дар латофат наӡши абрӢи бародар будааст.

29.06.2020.

**ИШҚИ АСЛӢ ГАР НАБОШАД, МЕҲРУБОНӢ
АЗ КУЧОСТ (1769)**

Ишқи аслӣ гар набошад, меҳрубонӣ аз кучост?
Бо муҳаббат байни ёрон дилситонӣ аз кучост?
Бо ҷамоат ҳамнафас бахту саодат оварад,
Ҷамъият гар ҷамъ нест, ин корвонӣ аз кучост?
Корвонро гар ту дидӣ, узлати мардум макун,
Дар ҳаёлат фикри некӯ, бадгумонӣ аз кучост?
Гар ту ранҷуре бидидӣ, нотаваон дар роҳи ишқ,
Бар сарат хушҳолӣ ояд, нотаваонӣ аз кучост?
Дар муҳаббат меҳри дил пушту паноҳи ошиқон,
Пуштибоне гар надорӣ, соябонӣ аз кучост?
Лаҳзаи хушҳолиро доим ғанимат дон, Хусайн,
Ҳолати пири чу ояд, навҷавонӣ аз кучост?

16.01.2020.

ИШҚИ ЗУЛАЙХО НИГАР, ОШИҚИ ЗОР ОМАДАСТ (1995)

Ишқи Зулайхо нигар, ошиқи зор омадаст,
Ҷониби Канъони дил дидани ёр омадаст.
Қиссаи Канъону Миср қиссаи аҳсан шуда,
Қудрати мардонагӣ боз ба кор омадаст.
Ишқ агарчанд талх, талхӣ наорад ба кас,
Субҳи саодат падида аз шаби тор омадаст.
Дурӣ зи Юсуф ҳама сабри Зулайхо рабуд,
Чун ба харидорияш зору низор омадаст.
Донаи гандум наруст, гар ту ҷаве коштӣ,
Соҳиби хирман ба дон бар сари кор омадаст.
Рамзи маъонӣ ба наср гуфтаӣ, аммо Хусайн,
Назми чу дурдонаро баҳри нисор омадаст.

15.06.2020.

ҚАДРИ ХУШБАХТӢ НАДОНАД ҲАР КӢ СОҲИБДАВЛАТ АСТ (1981)

Қадри хушбахтӢ надонад ҳар кӢ соҳибдавлат аст,
Худписандиҳо кунад, ки моли ӯ дар касрат аст.
Акси он ояд баногаҳ, сад надоматҳо кунад,
Худ бигӯяд, водареғо, дар дили ман ҳасрат аст.
Ҳасрату афсӯсу андӯҳ манфъат н-орад ба вай,
Чунки мардум худ наояд мунҳасир дар хилват аст.
Қадри бахташро бидонад ҳар кӢ бо ақлу тамиз,
Ҳам саховат пеша гирад, ҳар касе боҳиммат аст.
Ахтари иқболу давлат қисмате бо ҳамнишин,
Қадри маҷлисро бидонад ҳар кӢ соҳибсухбат аст.
Шукри хушбахтӢ бикун бо меҳрубонӣ, эй Ҳусайн,
Аз такаббур дур бош, он ҳам нишони раҳмат аст.

07.06.2020.

КАС НАДОНАД ДАР НИҲОЯТ ОХИРИ ДУНЁ КУЧОСТ (2045)

Кас надонад дар ниҳоят охири дунё кучост,
Лек бояд мо бидонем: умри инсон бебаҳост.
Қадри инсон назди Холиқ шуд азизу муътабар,
Зиндагонӣ бо муҳаббат байни хавфу ҳам раҷост.
Бо умеди раҳмати ҳақ ҳамчу тарсе аз ғазаб,
Зиндагӣ бе бандагӣ бо чоҳилон роҳи хатост.
Шукри неъмат вочиб аст, дунёи зебо дар назар,
Бо шикоят мо нагӯем: охири дунё фаност.
Дар бакову дар фаное ҳоҷате бар кас нашуд,
Бо шаҳодат, бо низоме ин ҳама мулки Худост.
Аслу зоти назми шоир бо ҳадаф бошад, Ҳусайн,
Дар баёни ҳар ҳақиқат ғояти мақсуди мост.

22.07.2020.

ГАРДИШИ АЙЁМИ ДУНЁ САРБАЛАНДАМ КАРДААСТ (1911)

Гардиши айёми дунё сарбаландам кардааст,
Шукри Ҳақро мекунам, ки бегазандам кардааст.
Фикри ман анҷоми кору ҳосили умр асту бас,
Эҳтиёти оқибат андешамандам кардааст.
Миннати вочиб таъоло худ фазилат баҳри ман,
Ишқи аҳли илму ирфон ҳалқабандам кардааст.
Худписандию такаббур нохуш ояд баҳри ман,
Мисли Сухробам, ки Рустам бекамандам кардааст.
Ҳақшиносиҳо кунам аз ҳикмати аҳли хирад,
Аз каломи ҳар бузурге баҳрамандам кардааст.
Шукри ҳақро мисли булбул назди гулшан гӯ, Ҳусайн,
Мисли гул дар байни мардум дилписандам кардааст.

01.04.2020.

ГУФТАНД ШОИРОН, КИ ЛАБИ ЁРИ НОЗУК АСТ (1917)

Гуфтанд шоирон, ки «лаби ёри нозук аст»,
Дониста гӯ сухан, дили дилдор нозук аст.
Бахшидани атои касе кори сахл нест,
Тақсими мол мекунӣ, ин кор нозук аст.
Бар шахси дардманд расон муждаи шифо,
Нохуш мағӯ, ки хотири бемор нозук аст.
Беҳуда нест ин ҳама шабзиндадориям,
Қалби ҳазини мардуми бедор нозук аст.
Созу навои дил бувад ин шеъри хушнаво,
Яъне навои пардаи ин тор нозук аст.
Фаҳмида гӯ ғазал зи барои бақо, Ҳусайн,
Бар аҳли завқ фаҳмиши ашъор нозук аст.

05.04.2020.

**ГАР ОЛИМИ ЗАМОН ШАВӢ, ОЛАМ АЗ ОНИ
ТУСТ (1960)**

Гар олими замон шавӢ, олам аз они туст,
Хирман ба ту ситораҳот Қаҳқашони туст.
Эҷоду таълими улум ҳам ҳифзи хулқи нек,
Мероси рафтагони ту, фаҳри замони туст.
Дар роҳи тираи ҳавас ҷонат фидо макун,
Нафъе, ки хоҳӣ бо ҳадаф сирри ниҳони туст.
Гар ту шунидӣ ҳикмате, дар хотират бидор,
Дар байни халқ ёди хайре аз равони туст.
Некӣ агар ба кас кунӣ баҳри ризои Ҳақ,
Шукре бигӯяд аз ту ӯ, ин ҳам нишони туст.
Ҳангоми панд доданат андеша кун, Ҳусайн,
Васфи ту карда дар ғазал, он соябони туст.

29.05.2020.

МАН БИГҶЯМ БАҲРИ МАРДУМ ДАР ҶАҲОН ДЕВОНА НЕСТ (1796)

Ман бигҶям баҳри мардум дар ҷаҳон девона нест,
Саргузашти ҳар ду дунё бегумон афсона нест.
Ҳарҷӣ бошад кӯху саҳро ҳикмате дорад ба худ,
Зери дарё дурру гавҳар баҳри булбул дона нест.
Ҳар гиёху шохи токе баҳри ободӣ бувад,
Дар ҳадаф, ҳам дар маонӣ ин маю майхона нест.
Гулхане дар илму фан аҳли суҳанро гулшан аст,
Соҳиби илми фасоҳат бе гулу гулхона нест.
Дар масири шашҳазор омад Саразме аз куҳан,
Кулбаи лойини миллат баҳри мо вайрона нест.
Сафҳаи авроқи ту бошад, Ҳусайно, пурсадаф,
Риштаро дурдона каш, андар миён бегона нест.

03.02.2020.

**МОРО БА ЧУЗ ПАЁМИ ТУ РОҲИ НАҶОТ
НЕСТ (1939)**

Моро ба чуз паёми ту роҳи наҷот нест,
Ҳар номае зи ғайри ту хатти барот нест.
Ҳар лаҳзаи ҳаёти мо, душворӣ дар назар,
Инсон агар само равад, бе мушкилот нест.
Гӯшу дилам равона шуд бар матлабе зи ту,
Ҳар хоҳише, ба ғайри ту, асли салот нест.
Ҳар қисмате зи моли ту мачмӯа шуд ба факр,
Худ гуфтай зи баҳри ман вақти закот нест.
Лутфи Худо зи баҳри кас н-омад з-ихтиёр,
Ҳар шоире ба назми худ беилтифот нест.
Асли насаб ба одамӣ бошад шараф, Ҳусайн,
Бе ҷавҳари наҷоди мо асли ҳаёт нест.

19.04.2020.

НАЗМИ МАНРО ТУ БУБИН, АНДАР ҒАЗАЛ ОЗОР НЕСТ (1784)

Назми манро ту бубин, андар ғазал озор нест,
Аз барои ранҷиши дил ҳарфи ман такрор нест.
Баҳри миллат ҳарчӣ гуфтам муҳтавои ҳар суҳан,
Дар мазомини луғатҳо маънии душвор нест.
Сурати ашъори ман худ чехра бошад дар ҳадаф,
Васфи ман гар белатофат зеби ҳар рухсор нест.
Бо қалам нӯшидани ҳарф аст чому бодаям,
Хумми мускир ҳар кучо шуд, хонаи хаммор нест.
Баҳри соқӣ аҳли соғар бода орад феъли бад,
Шукри онро мекунам, ки душмани ғаддор нест.
Аз самои абри борон гар панаҳ чӯй, Хусайн,
Дар раҳи хуршеди ирфон сояи девор нест.

27.01.2020.

НЕКӢ ОРАД ДАР ҶАҲОН БАХТУ САОДАТ БАР САРАТ (2034)

НекӢ орад дар ҷаҳон бахту саодат бар сарат,
Аз ҳама бадҳолиҳо назми саломат бар сарат.
НекӢ кун бо қадри имкон, мушкилӣ н-ояд ба ту,
Аз Худоят мерасад дасти саховат бар сарат.
Ҳар чӣ қардӣ баҳри мардум, аз замин обе маҷӯ,
Аз саҳобе худ бирезад оби раҳмат бар сарат.
Сар шавад чун гарди саҳро тухмати аҳли хирад,
Дар ҳаётат ҳеҷ н-афтад гарди тухмат бар сарат.
Бадгумониҳо чу ояд, тавба кун бо сидқи дил,
Ногаҳон пайдо шавад дасти хифозат бар сарат.
Бехтарини оби дунё оби Замзам, эй Ҳусайн,
Чун гулоб омад фуруд ҳарфи рисолат бар сарат.
Маънии ҳарфи рисолат раҳнамоӣ бо ғазал,
Роҳи ҳақро ту бигӯ, дасти ҳидоят бар сарат.

07.07.2020.

«СОИ МУСАЛЛАСА»

**БЕҲТАРИН ФАРЁДИ ИНСОН ДАР
ШАБИСТОН «Ё МУҒИС» (1822)**

Бехтарин фарёди инсон дар шабистон «ё муғис»,
Савти най дар вақти ҳичрон аз найистон «ё муғис».
Дар зимистон рамзи сармо шиддати барф асту бас,
Оташи Намруд гӯяд дар гулистон «ё муғис».
Ғайри ҳақ ё номувофиқ доду бедоде макун,
Кӯмаку таълими пирон бар муридон «ё муғис».
Ёрӣ чӯям бо умеди раҳматат ман рӯзу шаб,
Абри боронро ту кардӣ чашми гирён «ё муғис».
Ҳамдаму ҳамроҳи ту ҳамдастӣ бошад, эй Хусайн,
Ту бигӯ ҳамрах манам андар биёбон «ё муғис».
Дар паноҳи исматат ҳар нукта бошад дар ғазал,
Нолаву фарёди ман дар ҳарфи девон «ё муғис».

18.02.2020.

«ЧИМ»

**ЧОРАҶҮЙИҲО БИКАРДАМ АЗ ХУДО ОМАД
ИЛОҶ (1824)**

Чораҷӯйиҳо бикардам аз Худо омад илоҷ,
Баҳри дарди nobасомон чун даво омад илоҷ.
Хукми тақдири Илоҳӣ гуфт дардамро табиб,
Доварӣ ояд ба дарде, аз қазо омад илоҷ.
Ғайришаръӣ ҳар ҳароме манфаъат н-орад ба дард,
Аз тариқи роҳи пинҳон нораво омад илоҷ.
Дар тановул нафси ҳайвонро ба ҷо овардан аст,
Вақти дармони маризӣ дар ғизо омад илоҷ.
Ҳеҷ н-омад иштибоҳ дар сарнавишти миллатам,
Аз барои манъи лағзиш беҳато омад илоҷ.
Шукри неъматҳо бикун дар тандурустӣ, эй Ҳусайн,
Ҳар ҷӣ гуфти баҳри миллат, чун шифо омад илоҷ.

19.02.2020.

«ЧЕ»

**СУРАТИ НАЧМИ ФАЛАК АНДАР НАЗАРҲО
МОРПЕЧ (1825)**

Сурати начми фалак андар назарҳо морпеч,
Хикматаш дар назди Холиқ дона бошад хорпеч.
Ранчу афкоре чу орад ранчиши аҳли хирад,
Қўшиши оҳан наояд бар кафи зуннорпеч.
Ҳар камарбанде бидидӣ дар ақида аз фалак,
Риштаи зуннори мардум баҳри Исо борпеч.
Хирқаи дастори ҷоҳил қуввати ҷаҳл асту бас,
Байни мардум номуайян одати дасторпеч.
Ҳамдами ёру вафодор - ишки ошиқ дар назар,
Қуръанӯши беҳиёнат аз гулоби ёрпеч.
Инкишофи сурати назм, эй Ҳусайн, ин ифтихор,
Нақши ҳарфат чун кавокиб, шарҳи он асрорпеч.

19.02.2020.

ДАСТЕ БИЗАН, БАҲРИ ХУДО, БАР ҲАЛҚАИ ЗАНЧИРИ СУЛҲ (1818)

ҳаргиз макун таъхири сулҳ.

созиш чу ояд баҳри ту,

Тафсири шеърат, эй Хусайн,

Бахшандагӣ ояд ба ту, аз қисмати тақдири сулҳ.

16.02.2020.

«ХО»

**ВАСФИ ДИЛБАР ДАР ҒАЗАЛҲО НАЗДИ
ШОҲОН ЛОЛАРУХ (1826)**

Васфи дилбар дар ғазалҳо назди шоҳон лоларух,
Вақти зулмат бо ҷилое шамси тобон лоларух.
Дилбари маҳбубаро дилдода ҷӯяд бо ҳадаф,
Дилрабо, некӯамал шуд гул ба домон лоларух.
Дар хиёбон рамзи гулҳо бар касе бошад набард,
Дасти вай бо теғи тобон, марди майдон лоларух.
Раъду барқи номуайян гар дурахшад аз само,
Ҳамзамон аз худ биборад абри борон лоларух.
Дар дурахшиш чун буфинад нармӣ аз фарзанди худ,
Баҳри модар, ҳам падарҳо нури чашмон лоларух.
Шоири ориф бигӯяд бо фасоҳат, эй Ҳусайн,
Мешавад дар назди мардум ҳар суҳандон лоларух.

21.02.2020.

«ДОЛ»

**ЭЙ БОДҲО БА ТАЪРИХ, РОЗИ МАРО
РАСОНЕД (1800)**

Эй бодҳо, ба таърих, рози маро расонед,
Аз ҳарфи ман ба зулмат нуру сафо расонед.
Мазмуни ҳар ғазалро бе шарҳу бе баёнаш,
Бо матлаби ҳақиқат бар ҳар кучо расонед.
Савту нидои миллат шомил ба ҳарфи ман шуд,
Маънии назми манро бо як садо расонед.
Хонандаи ғазалро, донандаи масалро,
Аз ман салом расонед, аз ман дуо расонед.
Чун васфи шайхи комил меҳру муҳаббати ман,
Доим саломи манро бар акрабо расонед.
Назми Ҳусайни мо шуд чун як ҳазору ҳаш(т)сад,
Бар аҳли дил, азизон, назми варо расонед.

05.02.2020.

АНДОЗАИ УМРИ МО МОНАНДИ ДАРЁ БОШАД (1801)

Андозаи умри мо монанди дарё бошад,
Мавҷе занад ҳар гоҳе, домони сахро бошад.
Сахро каноре дорад, соҳил ду лаби дарёст,
Бо чашми худ бубинад ҳар кас, ки танҳо бошад.
Ҳар марди солах бинад умри абад дар дунё,
Ӯ баъди ҳазорон сол ошиқи шайдо бошад.
Дилбастаи ду ҷаҳон мафтун шавад ба ушшок,
Андар раҳи ҳидоят бо чашми шахло бошад.
Дар истилоҳи шоир чашми шахлои дилбар,
Ангеза дорад ба худ, гар назми маъно бошад.
Аз баҳри умри дунё ҳар он чӣ гуфтӣ, Ҳусайн,
Бо ақли худ бигӯяд, гар марди доно бошад.

05.02.2020.

ЭЙ КОШ, ДАР НАБАРДЕ ТИРУ КАМОН НАБОШАД (1805)

Эй кош, дар набарде тиру камон набошад,
Бухтону кизбу ғайбат андар забон набошад.
Чангу чидоли дунё бар мардум орад озор,
Бадномии хабисе бар дигарон набошад.
Хуршед нури худро бахшад ба кулли дунё,
Мухточу камбизоат бесоябон набошад.
Гарданкашу гунаҳкор сарпечӣ аз ҳақиқат,
Дар назди халқу миллат худ ноаён набошад.
Асҳоби ҷавру кина шарманда назди мардум,
Дил чун сафо биёбад, номехрубон набошад.
Созиш миёни адён сулҳ оварад, Ҳусайно,
Ойини кулли динҳо ҷанги ҷаҳон набошад.

07.02.2020.

АЗ ҚИССАВУ РИВОЁТ РҶЗЕ БАР ЁДАМ ОМАД (1900)

Аз қиссаву ривоёт рӯзе бар ёдам омад
Он лаҳзаи Масеҳо, аз дил фарёдам омад.
Гӯшаи зулму ситам, раҳой шуд зи айше,
Аз баҳри ҳар ситамгар хашме бар ёдам омад.
Ҳар баҳшишам аз гунаҳ, дарё ба ман шуд панаҳ,
Дар вақти сайди моҳи раҳми сайёдам омад.
Далолати кори хайр худ раҳнамо шуд ба ман,
Аз баҳри халқу миллат нури иршодам омад.
Мухраи фарзини кас аз қачиҳо шуд вазир,
Шоиста зодаи насл, шоҳи фарзодам омад.
Тақдири сарнавиштам қисмат бигуфто Ҳусайн,
Аз осмон баҳри ман рӯзи мелодам омад.

29.03.2020.

**ЭЙ ОДАМОН, ДАР ҲАР ЗАМОН АНДЕШАИ
ФАРДО КУНЕД (1937)**

Эй одамон, дар ҳар замон андешаи фардо кунед,
Бо роҳи илму ҳам ҳунар ояндаро пайдо кунед.
Бошед доим боумед аз раҳмати Ҳақ як нафас,
Бо сад тафаккур як назар бар чашми нобино кунед.
Саҳтӣ чу ояд баҳри халқ, фарде набошад бетараф,
Аз домани мардум шумо дасти балоро во кунед.
Баҳри даво ҳар доруе андӯх н-орад баҳри халқ,
Ҳоли зарурат гар расад, дар ҳукми истисно кунед.
Дасти тавонгар бар шумо оромиши нафс асту бас,
Аз моли номардони даҳр имкони истиғно кунед.
Эй одамон, эй одамон, баҳри шумо гӯяд Ҳусайн,
Ношукӯӣ ояд дар назар, худ тарки ин савдо кунед.

17.04.2020.

**БУБИН ТУ ОБИ ДАРЁРО ЗИ РОҲАШ
БАРНАМЕГАРДАД (1768)**

Бубин ту оби дарёро зи роҳаш барнамегардад,
Ҳар он ҳоке бурун ояд, ба чоҳаш барнамегардад.
Бубин ту оби бориқро зи дарзи санг бурун ояд,
Алафдору бирӯяд, з-он гиёҳаш барнамегардад.
Ҳамон обу ҳамон ҳоке вучудааш дар вучуди ту,
Ба аслаш муттасил ҳар дам ба хоҳиш барнамегардад.
Манофеъ баҳри ҳар миллат зи нуқсони Банӣ Одам,
Агар ҳукме кунад ақлаш, ба коҳиш барнамегардад.
Ҳакиме дар ҷаҳон бо илм хайли лашкаре дорад,
Зи роҳи ҳифзи тӯфонӣ сипоҳаш барнамегардад.
Хусайно, ҳарфи иллатро ба маънӣ баҳри мардум гӯ,
Ҳар он кас дилбаре дорад, зи оҳаш барнамегардад.

13.01.2020.

БЕҲТАРИН ХИЛҚАТ БА ДУНЁ СУРАТИ ИНСОН БУВАД (1983)

Бехтарин хилқат ба дунё сурати инсон бувад,
Байни махлуқоти олам неъматимон бувад.
Дар мақоми илму ирфон аз ҳама болонишин,
Баҳри ибрат назди холиқ васфи ҳар инсон бувад.
Бартарӣ чун ёфт инсон, шуд малоик дар сучуд,
Ибтидои ин ҳаёт бо амру ҳам фармон бувад.
Бо каромат худ гирифт бори амонат бар сараш,
Тавбаҳои кардааш бар нуқси мо ҷуброн бувад.
Нақши аввал дар замин аз руҳи холиқ дар вучуд,
Дар раҳи таъмири дунё аҳду ҳам паймон бувад.
Соҳиби фазлу карам созанда бошад, эй Ҳусайн,
Ҳусни зеборо бигӯ, ки қавли ҳақ бурҳон бувад.

08.06.2020.

ПИР ГУФТО, ВОДАРЕГО, ИН ЗАМИН МАЙХОНА ШУД (1992)

Пир гуфто, водарего, ин замин майхона шуд,
Аҳли мағриб беҳаёву чинси зан ҳамхона шуд.
Аҳли машрикро бубин аз номи дин чангу чидол,
Ҳикмати аҳли хирад дар байни халқ афсона шуд.
Дар парешонҳолиҳо сидку вафо боқӣ намонд,
Байни хешу ақрабо девори зар бегона шуд.
Дар дили мардум мудом андозаи чоми шароб,
Дар раҳи адлу диёнат чашми ман паймона шуд.
Фарқи маъниро бигуфтам, сӯзиши дил дар бадан,
Хавфу исёнро бидидам, руҳи ман парвона шуд.
Қавли ҳақ гуфтӣ, Ҳусайно, байни мардум бо ғазал,
Ҳар касе шуд баҳравар, худ аз пайи шукрона шуд.

14.06.2020.

**БАЁНИ ШАРҲИ АШЪОРАМ БА ЯК САҲРО
НАМЕГУНЧАД (2027)**

Баёни шарҳи ашъорам ба як саҳро намегунчад,
Ҳар он чӣ дар дилам бошад, ба ин дунё намегунчад.
Каломи ман ба ҳар нокас хурӯши доди бедодӣ,
Сухан оҳиста мегӯям, ба дил начво намегунчад.
Шабоҳат сирри ман бошад ба ҷамъи обу ҳам оташ,
Ҳар он оташ, ки дар саҳро, ба дил шайдо намегунчад.
Қаламфарсоиям бингар чу авлоди Банӣ Одам,
Агар сатрам ба ғайри ҳақ, насаб мавло, намегунчад.
Ҳар он чӣ гуфтаам имрӯз ба нафъи миллату қавмам,
Мазомини ҳама девон ба сад маъно намегунчад.
Нагуфтӣ ҳарфи худро ту Ҳусайно, орей аз нуқсон,
Валекин қатра аз баҳрат ба як дарё намегунчад.

05.07.2020.

БЕРУН ЗИ САДАФ ҲАРГИЗ ДУРДОНА НАХОҲАД ШУД (2028)

Берун зи садаф ҳаргиз дурдона нахоҳад шуд,
Ҳар он садафе бо дурр паймона нахоҳад шуд.
Дурдонаву паймона аз баҳри азизон аст,
Ҳар қисса зи доное афсона нахоҳад шуд.
Ранчури шифохона бистар бикашад бар худ,
Дармони ҳама бемор дар хона нахоҳад шуд.
Ҳар он чӣ дар ин олам пайваста ба асли худ,
Вобастаи хешованд бегона нахоҳад шуд.
Ҳар хона ба садҳо гул бо ҳошияи девор,
Бе сақфи зимистонӣ гулхона нахоҳад шуд.
Ангури ҳусайнӣ бин бар назми Ҳусайн, эй дӯст,
Ҳар булбули сармасте бедона нахоҳад шуд.

05.07.2020.

**ТУ, ЭЙ ИНСОН, ДАР ИН ОЛАМ ҒАНИМАТ
ДОН ҲАЁТИ ХУД (1877)**

Ту, эй инсон, дар ин олам ғанимат дон ҳаёти худ,
Ба ҳар лаҳза ҳидоят кун ҳақиқат дар наҷоти худ.
Ба яғмо меравад рӯзат, ба кори бад чу машғулӣ,
Ва илло акси он ёбӣ каромат дар сифоти худ.
Шиновар гар набошӣ ту, наҳангери бубин ҳар дам,
Назар дар зери пойину зи дарё эҳтиёти худ.
Азизу муҳтарам гардӣ, агар ту бегунаҳ бошӣ,
Шаҳодат оварӣ ҳар дам ба даъвои бароти худ.
Мағӯ ҳарфе зи бадкорон, ҳар он гаҳ ту сухан гӯӣ,
Қабули мардумон бинӣ баёни ҳар нукоти худ.
Ба нафъи мардumi олам, Ҳусайно, ту ғазал гуфтӣ,
Тавонистӣ баёни ҳақ ба аҷзу ҳам саботи худ.

14.03.2020.

ТУ НАБИНӢ РОҲИ ҲАҚРО ДИЛ АГАР САФО НАБОШАД (1998)

Ту набинӣ роҳи ҳақро, дил агар сафо набошад,
Хушиё ба дил наояд, чу ба кас вафо набошад.
Қараёни бесуботӣ чадале ба ту чу орад,
Манигар ба роҳи ноҳақ, зи ту мочаро набошад.
Чу кашӣ нафас ба шодӣ, гули чехраят кушояд,
Зи тани ту меравад қон, чу даме ҳаво набошад.
Ҳама амри наҳӣ мункар ба савоб раҳ намояд,
Ту бигӯ, ки носазой ба касе раво набошад.
Ба ситам ҳар он чӣ омад, ҳама қабри устухон аст,
Ба қаҳон агар бичӯй, каси бе хато набошад.
Ба ризои ҳукми Холиқ, ту бигӯ ғазал, Ҳусайно,
Зи ту назм боқӣ монда, ба қазо фано набошад.

21.06.2020.

ТОҶИКИСТОНИ АЗИЗАМ, БО САРАЗМАШ ЗИНДА БОД! (2042)

Тоҷикистони азизам, бо Саразмаш зинда бод!
Меҳри ин хоки муқаддас баҳри мо поянда бод!
Пешвои миллати мо баҳри миллат соябон,
Сарвари миллат чу раҳбар ахтари тобанда бод!
Пан(ч)ҳазору па(ч)садум мелоди миллат аз Саразм,
Меҳвари Сарвар ба мо ҳавзи давобахшанда бод!
Пешвоё, ҳифзи миллат дар Саразми бостон,
Меҳратон аз баҳри миллат ҷовидон поянда бод!
Хидмати Сардори давлат дар ҷаҳон шуд муътабар,
Пешвои миллати мо ахтаре раҳшанда бод!
Ин ҳама ободиҳо аз Пешвои миллат аст,
Ҷашни эҳёи Ватан мерос бар оянда бод!

Нақарот

Пешвоё, ҳифзи миллат дар Саразми бостон,
Меҳратон аз баҳри миллат ҷовидон поянда бод!

*

Ҳама Суғдию Деваштич, Муқаннаъ ибрати таърих,
Зи мо Эмомалӣ Раҳмон ба миллат қаҳрамон бошад!

20.07.2020.

ҶОНАМ АСИРИ ОН, КИ Ё БО ҲИҚМАТЕ ПАЙДО ШАВАД (1956)

Ҷонам асири он, ки ё бо ҳиқмате пайдо шавад,
Дар байни мардум фозилу донишвару доно шавад.
Оҳиста бошад бо низом, аъмоли хайраш бардавом,
Парҳезад ё аз ҳар ҳаром, оромӣ дар дарёе шавад.
Симурғу моҳӣ дар сафар чун қисса омад дар хабар,
Ҳарду бичӯяд аз камар, девона дар савдо шавад.
Ҳар кас, ки бошад бо шитоб, доим бимонад дар азоб,
Чун беҳаё рӯзи ҳисоб шармандаву расво шавад.
Дилдода гӯяд носазо, ҳам он чӣ бошад нораво,
Бар гӯши ё ояд садо, чун Вомиқу Узро шавад.
Андешаи гул аз чаман тарзи ниёиш дар сухан,
Бо услуби Ҷомӣ, Хусайн, шеърӯ ғазал зебо шавад.

26.05.2020.

ЧАШМ ИНТИЗОРИ РОҲАШ, ОН МЕҲРУБОН НАОМАД (2011)

Чашм интизори роҳаш, он меҳрубон наомад,
Парвона шуд ба гулшан, сӯям давон наомад.
Болу пари паранда боло барад ба лона,
Моҳӣ зи қаъри дарё худ бе нишон наомад.
Меҳри нигини шоҳон рамзи шаҳодати адл,
Бар чашми халқу миллат номеҳрубон наомад.
Гар шаҳ кунад адолат, бинӣ ҳақиқати ҳол,
Дар рӯзи ҳашр мардум бе соябон наомад.
Подоши ҳар амалро, албатта, бинад одам,
Меҳру муҳббати мо худ бе баён наомад.
Шарҳу баёни шеърат мучмал нашуд, Хусайно,
Дилбар ба дил бигуфто, дил бар забон наомад.

27.06.2020.

ҲИКМАТИ АҲЛИ ХИРАД БАР МУРДАҲО ҶОН МЕШАВАД (1792)

Ҳикмати аҳли хирад бар мурдаҳо ҷон мешавад,
Ҳар гаҳе дарде расад, бар ҷон чу дармон мешавад.
Фурсате дорӣ, бигир аз ҳикмати аҳли хирад,
Зиндагӣ шоиста худ баҳри ту унвон мешавад.
Дар ҷавонӣ илму дониш мир гардонат туро,
Дар замони пирияш ҷоҳил пушаймон мешавад.
Дар ривоят илму ирфон нокили мавҷ асту бас,
Мавъиди васле расад, шамъи фурузон мешавад.
Шамъи худро ту бигир аз илму ирфон дар амал,
Рӯзӣ ҷӯй баҳри худ, ризқат фаровон мешавад.
Маънии ҳар як ғазал гуфтӣ, Хусайно, бо ҳадаф,
Дар ниҳоят назми ту нақши ғазалхон мешавад.
Ҳикмате гӯ баҳри мардум, ҳам навис бо хатти худ,
Дар адолат номаҳо баҳри ту девон мешавад.

03.02.2020.

ХАНДАВУ ШОДӢ КУНЕД, ЭӢ КӢДАКОНИ ОЗОД (1809)

Хандаву шодӢ кунед, эӢ кӢдакони озод,
Шукронаи рӯзу шаб чун тифли мулки обод.
Баҳри шумо баччагон меҳри падар ва модар,
Қувват диҳад то шавед оянда мисли Фарҳод.
КӢдаксаро баҳратон писар бошед ё духтар,
Маскани илму адаб, бар шумо орад иршод.
Баҳту саодат орад хурдсолӣ баҳри шумо,
Боғу биноӣ таълим баҳратон шавад бунёд.
Устоду дарсу мактаб чун навбаҳори хуррам,
Чидани гулҳои тар андар маъонӣ сайёд.
ЭӢ кӢдаки содадил баҳри ту гӯяд Ҳусайн,
Гар хулки ту неқӯшуд, доим бувад дилат шод.

09.02.2020.

ХУД НАОЯД ЧОВИДОНИХО ЗИ ДАРҒИ ВУЧУД (1984)

Худ наояд човидониҳо зи дарғи вучуд,
Бехтарин васфи ибодатҳо ба маънои сучуд.
Дар вучудат ҳар чӣ бинӣ ҳастии худро бипурс,
Дар кучо будӣ ба ҳикмат, он гаҳе дунё набуд.
Доимо шав дар ҳаётат бо бузургон ҳамнафас,
Ҳамраҳи нокас машав, аз одами расво чӣ суд?
Ҳоҷати нафсонӣ донад ҳар касе бенафрат аст,
Кинаву бугзу адоват ҳоҷате пайдо намуд.
Васфи инсонӣ чу омад дину ҳам илму ҳунар,
Баҳри ӯ доим чу ояд, рӯзу ҳам шабҳо дуруд.
Сарзамини илму дониш ақли инсон, эй Хусайн,
Соҷи адли шаҳодат нозири даъво шуҳуд.

09.06.2020.

**ХУШНУДӢ ЗИ ГУЛ ОЯД ҲАР ГАҲ НАЗАРАТ
АФТАД (2026)**

Хушнудӣ зи гул ояд ҳар гаҳ назарат афтад,
Андӯху хазон бинӣ, рӯзе ба сарат афтад.
Дар шодию ҳам андӯх афсурда машав ҳаргиз,
Як зарраи тухми гул дар хоки дарат афтад.
Хуни ҷигару заҳра андар тани ту қувват,
Беҳуда макун коре, гарчи ҷигарат афтад.
Ин умри азизи ту шоиставу арзишманд,
Табдил макун чизе арзандатарат афтад.
Бар шайхӣ расӣ рӯзе, парвози ту бенуқсон,
Санге зи ҳаво ояд, дар болу барат афтад.
Хушҳолӣ ба ту орад хурмои Ҳусайн ҳар дам,
Ширинӣ ба назми ту ҳарф аз шакарат афтад.

05.07.2020.

ДАР РАҲИ ҲАҚ ЗАҲМАТИ БИСЁР МЕБОЯД КАШИД (1774)

Дар раҳи ҳақ заҳмати бисёр мебояд кашид,
Лаҳзаҳои тухмату озор мебояд кашид.
Дасти ёрӣ ту бидеҳ дар нолаву сӯзу гудоз,
Баҳри ёрӣ нолаи бемор мебояд кашид.
Шефтагиҳо дар раҳи ишқ аст бо уммеди васл,
Хандаи пурсеҳри нози ёр мебояд кашид.
Хастагиҳо зарба бошад неши кажум гар расад,
Заҳми чашми дидаи бедор мебояд кашид.
Дилрабӣ байни мардум ранҷу меҳнат оварад,
Дар муҳаббат ранҷиши дилдор мебояд кашид.
Теғи тези ҳар суҳанвар худ шифо бошад, Ҳусайн,
Баҳри дармон ханҷари гуфтор мебояд кашид.

20.01.2020.

**ДИДАИ ПУРНУРИ АЪЛАМ РОҲИ ҲАҚ ЭҲДО
КУНАД (1788)**

Дидаи пурнури аълам роҳи ҳақ эҳдо кунад,
Дар садоқат байни мардум роҳи нав иншо кунад.
Оташи дил бо муҳаббат худ бубинад тоби нав,
Чашми нобинои аъмо ашки худ дарё кунад.
Оби дида доимо гирдоби мижгон ҳалқазан,
Ҳалқаи аҳли тичорат баҳри худ савдо кунад.
Дасту доман гар бишӯяд зери парда ҳар нафар,
Бо ду ҳарфе назди мардум айби худ ифшо кунад.
Қоҳилу нодон ба дунё гарчи бошад дар мақом,
Байни мардум бо ҷаҳолат нафси худ расво кунад.
Доғи дилро тоза кун бо илму ирфон, эй Ҳусайн,
Дар амал ҳар он чӣ гуфтӣ, мардуми доно кунад.

31.01.2020.

ДАР АНЧУМАН КАСЕРО ЧУДО КАРДАН НАШОЯД (1799)

Дар анчуман касеро чудо кардан нашоёд,
Бо лаҳни ногуворо садо кардан нашоёд.
Ҳифзи ҳимояти худ аз амри султон бувад,
Беҳуда чони худро фидо кардан нашоёд.
Доно кунад кори хайр, ҷоҳил кунад акси он,
Нодони бешарафро даво кардан нашоёд.
Бедори ро нигаҳ дор, гар мавҷ киштирон аст,
Дар баҳри ғурталотум шино кардан нашоёд.
Сайди маонӣ бубин дар қуллаи баланд аст,
Ҳар сайди бебаҳоро раҳо кардан нашоёд.
Андар баёни назмат андеша кун, Ҳусайно,
Дар назди шоҳу султон ҳато кардан нашоёд.

05.02.2020.

**ДАР САФАР ТУ БО САОДАТ, ҲАМРАҲАТ ЁРЕ
БУВАД (1814)**

Дар сафар ту бо саодат, ҳамрахат ёре бувад,
Хайрхоҳат марди фозил – чашми бедоре бувад.
Чехраи мардони некӯ равшанӣ орад ба дил,
Бахтиёрӣ бар ту ояд, васлу дидоре бувад.
Корвони моли мардум қимате дорад ба худ,
Кас бидонад қадри он, ҳар гаҳ харидоре бувад.
Дар сафар беҳудагиҳо қиматаш бошад ғалат,
Нораво доништанат кашшофи осоре бувад.
Эътирофи роҳи ҳақ хушбахтӣ орад, ҳам шараф,
Дар саёҳат баҳри ту наққоши гулзоре бувад.
Муҳри ихфо дар каломат меҳри мардум, эй Ҳусайн,
Равшанӣ орад ба миллат, шамси гуфторе бувад.

14.02.2020.

ДАР БАЙНИ ХАВФУ ҲАМ РАҶО ДИЛИ МАРО МИНО ГҶЕД (1895)

Дар байни хавфу ҳам раҷо дили маро мино гӯед,
Чун шиша шуд ҷоми булур чашми маро дарё гӯед.
Обгина гар аз шиша аст поён надорад дар назар,
Чун зери укёнус шудам, қаъри маро саҳро гӯед.
Хушбӯи оҳуи Хутан аҷдоди Исроқи набӣ,
Бар назди Иброҳим барам, мушки маро соро гӯед.
Дар қисса шамъи босафо аз баҳри Мӯсои Калим,
Ҳар заҳмате шуд нораво, шукронаро шабҳо гӯед.
Дар ин ҳаёти нозанин пайдо шуда сад неъмате,
Ҳамду саноро бардавом аз баҳри он Якто гӯед.
Андар ғазалҳои Хусайн ҳар нуктааш бо роҳи худ,
Шарҳи маъонии ғазал аз баҳри ҳар доно гӯед.

23.03.2020.

**ДАР УРФИ МАРДУМИ МО ЗАН БЕҲАЁ
НАБОШАД (1903)**

Дар урфи мардуми мо зан беҳаё набошад,
Ҳар олими беамал аҳли зиё набошад.
Илми калому ирфон огоҳӣ орад ба мо,
Авроқи ҳикмати халқ дар зери по набошад.
Ҳар амри ғайришаръӣ душворӣ орад ба кас,
Дар ҳоли изтирораш он нораво набошад.
Дар ин замони кайҳон афзунӣ дар нафту газ,
Ҳар он чӣ дар замин аст беинтиҳо набошад.
Оташ занад кахрабо аз зарби санги оҳан,
Дар мадду ҷазри дарё оҳанрабо набошад.
Ҳар як ғазал, Ҳусайно, аз баҳри нафъи миллат,
Дар васфи нохирадманд арзи сано набошад.

29.03.2020.

ДАР ИН ОЛАМ, ИЛОҲО, ҒАМ НАМОНАД (2001)

Дар ин олам, Илоҳо, ғам намонад,
Чу нодону каси беғам намонад.
Бувад доим суруру шодмонӣ,
Ғаму дилтангиҳо як дам намонад.
Амонӣ шуд нишони бахту иқбол,
Ғуборе дар дили хуррам намонад.
Бихоҳӣ ту ба узве нӯшдору,
Ба захми нохушӣ марҳам намонад.
Гумони бад зарар орад ба мардум,
Зи бадгӯ ранги мадху зам намонад.
Дили дилдодаро гуфтӣ, Хусайно,
Ба наздаш мунису ҳамдам намонад.

22.06.2020.

**РӯЗИ ХАЗОН ҲАР ГАҲ РАСАД, ГУЛ АЗ
ГУЛИСТОН МЕРАВАД (1896)**

Рӯзи хазон ҳар гаҳ расад, гул аз гулистон меравад,
Руҳи равон аз ҷисми мо бо амри Яздон меравад.
Некӣ, бадӣ дар ин ҷаҳон аҷру ҷазояш шуд аён,
Гар бар касе орад зиён, охир пӯшаймон меравад.
Амволи кас, гар бегумон, монанди роҳи Каҳкашон,
Рӯзе, ки гардад нотагон, мулки Сулаймон меравад.
Дар байни мардум ҳар касе худ меҳрубон бошад агар,
Ӯ аз ҳаёташ розию фархунда хандон меравад.
Дар ҳар кучо шахси баде меҳре надорад дар дилаш,
Чун бесабот аз ин ҷаҳон бо ҳашии ёрон меравад.
Ҳар нуктаат бо ҳикмате аз дил баромад, эй Ҳусайн,
Рӯзе ба дарди миллатат мафҳуми дармон мерасад.

23.03.2020.

РИШТАИ НАЗМИ ҶАҲОН АЗ ХАТТИ МАВЛОНО КУНЕД (1931)

Риштаи назми ҷаҳон аз хатти Мавлоно кунед,
Дурру гавҳар дар танобу адли побарҷо кунед.
Сатри Мавлонои Балхӣ баҳри осоиш шараф,
Ҳикмати аҳли хирад дар зевари дунё кунед.
Ҳикмати қуръонӣ донед қисса аз Пайғамбарон,
Баҳри ибрат қиссаҳо аз Вомику Узро кунед.
Дар каломи муъҷиз омад, ҳам бигуфто Мавлавӣ,
Хайру эҳсону қарам аз баҳри нодоро кунед.
Пурсиши аҳли хирад бошад саодат, ҳам шараф,
Бозҷӯӣ ё савол аз мардуми доно кунед.
Панду андарзи ҳақимон бо ғазал гӯяд, Ҳусайн,
Руҳи ман дар ҷаннат аст, гар ҳикмате пайдо кунед.

13.04.2020.

**РӯZE БА ХОНАИ МАН ШАМСИ МУНАВВАР
ОМАД (1936)**

Рӯзе ба хонаи ман шамси мунаввар омад,
Бо матлаби нухуфта, сад фикр бар сар омад.
Пешомади хушу бад бар назми ман кушоиш,
Илҳоми ногаҳонӣ бар ман муяссар омад.
Андар баёни фикрам бо назми мустақилам,
Дар дидани раҳи ҳақ олам саросар омад.
Номуътадил суҳан гуфт дарвозаро кушода,
Чун соиле, ки ногаҳ аз кӯча бар дар омад.
Меҳру муҳаббати ҳарф, ҳам нуру ҳам ҳарорат,
Аз шабнами муҳаббат оташ зи дил баромад.
Заркӯб шуд маонӣ дар ҳар ғазал, Хусайно,
Давру замона гӯяд дар ҳар варақ зар омад.

16.04.2020.

ЗИ АВСОФИ БАНИ ОДАМ ҲАЁ БАР МАН НАКҶ ОМАД (1891)

Зи авсофи Банӣ Одам ҳаё бар ман накӯ омад,
Ҳамоқат байни инсонҳо муаммо аз гулӯ омад.
Ҳаёи гул ба авсофе ба худ як накҳате дорад,
Шукуфон ғунчае дидам, гули хандон ба бӯ омад.
Гулистон зеби ҳурон аст, зеро ҳубу хушрӯянд,
Гулу гулдастаро бингар, ҳама одат зи хӯ омад.
Ҳар он гаҳ мурғу моҳӣ дар мадори анҷуман бошад,
Мағӯ сайде накардам ман, нигар дар ҳалқа мӯ омад.
Талаб кун роҳи некӯӣ, бигир аз мо ту андарзе,
Насиҳат аз хирадмандон ба роҳи ҷустуҷӯ омад.
Хусайно, ту тафаккур кун тароватҳои дарёро,
Ҳисобаш назди Яздон аст, чу ҳар обе зи ҷӯ омад.

18.03.2020.

**ЗИНДАДИЛ ШАВ ДАР ЧАВОНӢ, СОЛУ
МОҲАТ БИГЗАРАД (1963)**

Зиндадил шав дар чавонӣ, солу моҳат бигзарад,
Ҳар чӣ қардӣ вақти пирӣ пеши роҳат, бигзарад.
Дар раҳи таълими илмат доимо андеша кун,
Тавба кун дар назди холик, аз гуноҳат бигзарад.
Роҳи тақлиде мағир, гар он чӣ осон дар гумон,
Ҳар касе ноком бошад, аз паноҳат бигзарад.
Бехтарини роҳи ҳақ таҷриба бошад дар ҳаёт,
Аз хато парҳез бинмо, иштибоҳат бигзарад.
Маҷлиси ағёру ҷоҳил иштибоҳ орад ба ту,
Оби носанҷида, бин, аз зери ҷоҳат бигзарад.
Фурсате бинӣ муносиб, ҳикмате гӯ, эй Ҳусайн,
Фикри фардоро бикун, рӯзи пагоҳат бигзарад.

29.05.2020.

ШАРМАНДА ГАРДАД ОҚИБАТ, ҲАР КАС ХИЁНАТ МЕКУНАД (1786)

Шарманда гардад оқибат, ҳар кас хиёнат мекунад,
Дар назди мардум бегумон рӯзе надомат мекунад.
Озору дарду ранчи вай ҳамчун намуна дар хатар,
Нафъе наорад баҳри худ шахсе адоват мекунад.
Ту ёри содикро нигар сидку сафо андар дилаш,
Меҳру вафо шуд ҳамраҳаш ҳар кас садоқат мекунад.
Мардони некӯро бубин ҳар як нафар аҳли карам,
Бар аҳли факру ҳам ятим хайру саховат мекунад.
Ҳам он касе дар ин замон рӯй оварад аз баҳри илм,
Дар ин чаҳони неку бад худро ҳимоят мекунад.
Ғофил машав ту, эй Хусайн, айёми некӯ ҳамрахат,
Ҳар он чӣ гуфти бо қалам ҳусни рисолат мекунад.

29.01.2020.

**ШАРМУ ҲАЁ НИШОНИ НОМУСУ ОР
БОШАД (1794)**

Шарму ҳаё нишони номусу ор бошад,
Сайдат раҳо нагардад, дом устувор бошад.
Иzzат ва эҳтиромат аз иффат асту покӣ,
Гар хотири ту чамъ аст, дар дил қарор бошад.
Дар урфу расми мардум шарм аст ҳусни мардон,
Бешарм дар ду дунё безътибор бошад.
Ношукрӣ аз кафи ту ризки туро рабояд,
Ҳар кас, ки шукр гӯяд, ӯ растагор бошад.
Чун бардавом гӯй шукронаҳо шабу рӯз,
Ризқат зи ҳақ мухайё лайлу наҳор бошад.
Аз назми насри зебо ёбӣ бақо, Ҳусайно,
Булбул ғазал сарояд, фасли баҳор бошад.

03.02.2020.

ШУД ГУЛХАНАМ ГУЛИСТОН, ЧУН НАВБАҲОРАМ ОМАД (1876)

Шуд гулханама гулистон, чун навабаҳорам омад,
Лабханд шуд табассум, абри баҳорам омад.
Абри баҳор бошад пур аз сафои борон,
Лола ба дашту сахро раҳинтизорам омад.
Пайваста ман ба ёдаш дар ҳаҷру ҳам фироқаш,
Печида дар ниқобаш гул дар канор омад.
Бо сад умеду армон, бо дасту пойи баста,
Аз зери барфу борон сайди шикорам омад.
Ман меравам ба сӯяш андар раҳаш пиёда,
Ногаҳ ба аҳду паймон шамси саворам омад.
Бо роҳи истиора гуфти сухан, Хусайно,
Талмеҳ дар киноя, назми баҳорам омад.

13.03.2020.

**ШУКРИ МАВЛО МЕКУНАМ ҲАР БАЙТИ
МАН ГУЛХОНА ШУД (2000)**

Шукри мавло мекунам, ҳар байти ман гулхона шуд,
Дилпазири ҳар бузурге дар садаф дурдона шуд.
Мабдаи ашъори ман андешаи аҳли хирад,
Мадҳали ирфони ҳақ аз баҳри ман паймона шуд.
Ҳалқаи шеъри ғазалҳо бо ҳузури ҳофизон,
Бо садои мусиқӣ сад маҳфили шоҳона шуд.
Бо рақам гуфтам ғазал, теъдоди он шуд духазор,
Ҳар ҳазораш тухми хирман дона бар бедона шуд.
Маҳзари ҳар байти ман таҷрибае аз рӯзгор,
Оташи афрухтаам чун шамси оташхона шуд.
Худ бигуфтӣ дар ғазал маънои хона, эй Ҳусайн,
Қасри ҳикмат дар суҳан ҳар байти ман, як хона шуд.

22.06.2020.

ШИРИН НАШАВАД НАЗМАШ, ГАРЧИ ШАКАР АНДОЗАД (2052)

Ширин нашавад назмаш, гарчи шакар андозад,
Тайрони маонӣ бин бо тоҷи сар андозад.
Аз фалсафаи ирфон ҳолӣ набувад ҳикмат,
Дар банд шавад шере, чун наъра дарандозад.
Сар пушти сипар дорад аз зарбаи ҳар душман,
Таслим шавад пайдо, аз каф сипар андозад.
Аз ҳикмату ҳам ирфон нафъе бирасад бар кас,
Нуқсон ба замон омад, ҳарфаш хатар андозад.
Парҳези гумоне кун аз тири дуо ҳар гаҳ,
Мақбули Худо гардад, бо чашми тар андозад.
Боде, ки вазад бар дил аз Ҳоҷӣ Хусайни мост,
Бар соҳили ҳар дарё мавҷи гуҳар андозад.

25.07.2020.

ФАХРИЯ ОРАД ЧАРО МАНСАБУ НОМИ БАЛАНД (2016)

Фахрия орад чаро мансабу номи баланд?
Дона набояд хурӣ, то ки наяфтӣ ба банд.
Мебарадат обрӯ шӯхию танзи зиёд,
Ҳарза макун ришханд, бо ду лабат ту маханд.
Қабр ва озори кас ранҷ биёрад ба ту,
В-арна шавӣ солиму хусравият бегазанд.
Доди касеро шунав вақти тавоноият,
То ки наяфтӣ яке аз сари аспӣ саманд.
Шаҳр бувад маркази ҳикмату одоби халқ,
Халқ писандида аст одати шаҳри Хучанд.
Шукр бикун эй Ҳусайн, нестӣ муҳтоҷи кас,
Дасти фақирон бигир, то нашавӣ мустаманд.

30.06.2020.

МАҒЛУБИЯТ ОЯД ТУРО, ДУШМАН АГАР АЗ ХУД БУВАД (1815)

Мағлубият ояд туро, душман агар аз худ бувад,
Андар раҳат ҷавру ҷафо, душман агар аз худ бувад.
Ҳар гаҳ шавӣ ту муктадо, гардӣ ба мардум раҳнамо,
Аз ту бичӯяд як хато, душман агар аз худ бувад.
Дар ин ҳаёти босафо доим бигардӣ норизо,
Гарчи кунӣ ҷонро фидо, душман агар аз худ бувад.
Аз дасти шахси беҳаё озурда хешу ақрабо,
Ногаҳ ба сар ояд бало, душман агар аз худ бувад.
Аз дил равад нуру сафо, ҳар кас кӣ бошад мубтало,
Савдои дарди бедаво, душман агар аз худ бувад.
Гарчанд бошӣ дар қабро, шеърат, Хусайно, раҳнамо,
Дар назди ҷоҳил бебақо, душман агар аз худ бувад.

14.02.2020.

**МАН НАМЕХОҲАМ БА КАС ДОҒЕ, КИ ОЗОР
ОВАРАД (1942)**

Ман намехоҳам ба кас доғе, ки озор оварад,
Ноумедиро хабар дар нолаву зор оварад.
Бо умеди сайри бӯстон меваву гул дар назар,
Холӣ аз ҳосил бувад боғе, ки гулхор оварад.
Нисбати ҳар як гунаҳ шармандагӣ ояд мудом,
Шахси нокас аз хичолат рӯ ба девор оварад.
Тухмату бухтон бубинад ҳар кӣ нофармонӣ кард,
Аз ҳақиқат саркашиҳо дарди бисёр оварад.
Адлу эҳсон ресмон асту кашиш дорад ба худ,
Ҳамчу банди тори тоҷир суди бозор оварад.
Риштаи манзуми ман шуд зарфишон, гуфто, Ҳусайн,
Ҳикмати пошидаам назми гуҳарбор оварад.

28.04.2020.

МУШКИЛАМ АЗ БАҲРИ ОБ АСТУ ЗИ БОЛО БАСТААНД (2053)

Мушкилам аз баҳри об асту зи боло бастаанд,
Чавҳари дурдонро дар зери дарё бастаанд.
Бастаниҳои ҳаётатро, надонӣ ҳикматаш,
Оби анбор аз барои зистани мо бастаанд.
Шамси тобон ҳам Аторуд, Зухра бошад ё Қамар,
Нух фалакро ҳалқабанд аз ранги мино бастаанд.
Бо ҳадафҳо бастаанд он оби обанборро,
Нафъи онро ту бубин, аз баҳри саҳро бастаанд.
Чавҳари якто бувад алмосу ёкуту ақиқ,
Кори хайру номи нек аз хулқи зебо бастаанд.
Лаълу ёкутат, Хусайно, маънӣ андар маънӣ аст,
Меъдаи моҳӣ пуробу анбаросо бастаанд.

25.07.2020.

**НАМЕХОҲАМ ДАР ИН ОЛАМ КАСЕ
ОВОРАСАР БОШАД (1770)**

Намехоҳам дар ин олам касе оворасар бошад,
Яtimi бенаво, бекас дилаш садпоратар бошад.
Намехоҳам шавад пайдо чаҳолат байни аҳли Шарқ,
Дар ин дунё мусулмоне зи дониш беҳабар бошад.
Ба ҳар хорию ҳам зорӣ набинам шахси беморе,
Маризу нотавон дар ин замон бе чорагар бошад.
Агар хоҳӣ сиҳатмандӣ, маризо, баҳри чони худ,
Ба ҷисмат офате н-ояд, ғизоят кам агар бошад.
Ҳама фанну хунар аз мо ба дасти аҳли Ғарб омад,
Ҳазор афсӯс, агар фарзанди Машрик беҳунар бошад.
Хусайно шукри неъмат кун шабат бадру саҳар хуршед,
Ғазалҳои ҳакимона ба дарё чун гуҳар бошад.

17.01.2020.

НИДО ОМАД БА ҚАЛБИ МАН, НАВИШТАМ БО САДОИ ХУД (1782)

Нидо омад ба қалби ман, навиштам бо садои худ,
Ризо бошам ба тақдирам ҳар он чӣ аз Худои худ.
Ҳар он чӣ иддао кардам, расидам дар давоми шаст,
Хабардорам зи аҳли хайр аз ҳар як муддаои худ.
Саодатмандии дунё ба зоҳир сурате бошад,
Маро овора месозад ба рӯи хушнамои худ.
Сару сомони ман ҳар дам ба лағзиш оварад сахве,
Қиёми ақли ман ояд ба ислоҳи хатои худ.
Таманно дар ҳаёти ман зи офат дурӣ чустан буд,
Бичустам ҳочати худро, расидам бо дуои худ.
Ҳама ганҷи саодатро, Хусайно, дар ғазалҳо гӯ,
Расидӣ манзили аъло ба ҳарфи раҳнамои худ.

26.01.2020.

**НАФАСИ АҲЛИ ХИРАД НАЗМИ ҶАҲОН
ХОҲАД БУД (1997)**

Нафаси аҳли хирад назми ҷаҳон хоҳад буд,
Гар дуое бидамад, баҳри дамон хоҳад буд.
Соҳиби илму ҳунар зинда бувад то ба абад,
Нақши дасташ ба қалам ному нишон хоҳад буд.
Рамзи андозаи умрат ту бубин охири маҳ,
Бо умеди қамаре моҳ ниҳон хоҳад буд.
Гарчи қарне гузарад, мавт чу ояд рӯзе,
Шоҳ ҳамраҳ ба кафан чун дигарон хоҳад буд.
Рехт хушкӣ зи фалак, карда нафасгир туро,
Киштӣ дар рӯи замин бин, ки равон хоҳад буд.
Рамзи хаттат ту бубин дар ғазалат, Ҳоҷӣ Ҳусайн,
В-арна дар илми баён худ нигарон хоҳад буд.

17.06.2020.

НАЗАР ДАР ҚУДРАТИ ҲАҚ КУН ЧУ БАЙЗО ДАСТИ МҶСО БУД (2013)

Назар дар қудрати ҳақ кун чу байзо дасти Мӯсо буд,
Ҳама он харқи одатҳо зи Пайғамбар чу бушро буд.
Хилофи қудрати мардум шавад зоҳир ба илми ғайб,
Яди байзо, асои чӯб ба ҳар чашме мучалло буд.
Такаллум дар туфулият ба шарти аҳли куфр омад,
Далели сураҳо бингар, зи Исо манну салво буд.
Хилофи амри муътоде, ту шарти он насоро бин,
Шифое, ҳам масеҳият ба эҳё дасти Исо буд.
Нишони муддаъӣ ҳар дам биёрад нотавањиро,
Зи исботи Муҳаммад бин, ба Қуръон лафзи маъно буд.
Каромоти валиюллоҳ, Ҳусайно, амри ҳақ медон,
Фазилат аз Худо омад, сафо бар аҳли тақво буд.

29.06.2020.

**НОГАҲ ЗИ ДИЛАМ ВАСФИ МУНОЧОТ
БАРОМАД (2051)**

Ногаҳ зи дилам васфи муноҷот баромад,
Ҳамсони шаҳодат ба мусовот баромад.
Дар рутбаи яксонӣ бидонӣ назари ҳақ,
Рухам ба нафас баҳри мулоқот баромад.
Тимсоли тасовир шуда андешаи фардо,
Афсӯсу дарег аз дари ҳайҳот баромад.
Аз дасти саҳо нафъ расад баҳри гадоён,
Бо ҳикмати ҳубон ҳама ҳоҷот баромад.
Булбул набувад дар раҳи номаҳрамӣ бар гул,
Бе ҳову ҳавас аз раҳи исбот баромад.
Асрори мақоме зи дилам гуфт, Хусайно,
Девони маонӣ ба мақомот баромад.

24.07.2020.

ҲЕЧ КАС БЕҲАВАСЕ ОШИҚИ ЧОНОНА НАШУД (1866)

Ҳеҷ кас бе ҳавасе ошиқи чонона нашуд,
Аз хирад ақли башар волаву мастона нашуд.
Ҳавасу фаҳму хирад ҳусни камол аст, бидон,
Санги хоро ба ҳавас чашмаи гирёна нашуд.
Ба тафовут ту нигар, ки ҳама хушҳолӣ зи ту,
Мушкили ишқу ҳавас бар сӯи гулхона нашуд.
Одати ошиқи ту ҳамраҳи эҳсос бувад,
Нигаҳаш бе ҳавасе баста ба завлона нашуд.
Ҳама аз рӯи ҳавас зиндагӣ доранд, Ҳусайн,
Ту нигар ҳамсари худро, ба ту бегона нашуд.
Хоҳиши хонаи занбӯр зи парвона бипурс,
Баҳри мурғон асалаш лонаву кошона нашуд.

09.03.2020.

**ҲАРГИЗ ЗИ СЌИ МАҒРИБ БОДИ САБО
НАЁЯД (2018)**

Ҳаргиз зи сӯи мағриб боди сабо наёяд,
Аз ошиқони шайдо ҳарфи вафо наёяд.
Рӯзе шавад ба иллат танҳой ояд ба сар,
Бе амри ҳақ насиме худ аз фазо наёяд.
Дар зиндагӣ саховат оромӣ бар кас орад,
Ҳар марди пастҳиммат сӯи гадо наёяд.
Дарду азоби дунё ҳар гаҳ расад зи фарзанд,
Бар нохалаф зи модар дасти дуо наёяд.
Рӯзе шавад ба дунё макру фиребу найранг,
Аз сӯи ҳақ садое бар сӯи мо наёяд.
Ҳарфи Набӣ, Ҳусайно, муъчиза гар набошад,
Аз баҳри дафъу ҷоду дасти асо наёяд.

01.07.2020.

ҲЕЧ КАС АНДАР РИСОЛАТ МИСЛИ МАВЛОНО НАШУД (2023)

Ҳеҷ кас андар рисолат мисли Мавлоно нашуд,
Бе садаф як қатра обе гавҳари дарё нашуд.
Қатраи хуни дили мо гар бирезад дар садаф,
Худ бубинӣ гавҳари мо бе садаф пайдо нашуд.
Мавҷи дарёро бубин, осуда бошад зери он,
Ҳикматаш роҳи заминӣ, чашма дар саҳро нашуд.
Молики мулки чаҳон донад чӣ бошад дар замин,
Бар Сулаймон ҳар чӣ омад, мулки ҳар доро нашуд.
Хотами мулки Сулаймон баҳри девон ҳалқа не,
Ҳеҷ кас дар ҳалқаҳо чун Вомику Узро нашуд.
Дар назар дорӣ, Ҳусайно, шахси Мавлонои Балх,
Дар масоил ҳар чӣ гуфти, ҳарфи нозебо нашуд.

02.07.2020.

**ҲАР ОН КАС АЙБИ ХУД ЧҶҲАД, БА ВАСФЕ
КИБРИЁ ГАРДАД (2049)**

Ҳар он кас айби худ чӯяд, ба васфе кибриё гардад,
Бузургиро наёбад ҳам, ба ҳикмат подшо гардад.
Накӯкорию хушномӣ бувад анҷоми кори вай,
Барои дафъи исёне чу Мӯсо бо асо гардад.
Пӯшаймониву мечӯй раҳи бахшиш ва истиғфор,
Ҳар он кас дар таассуф шуд, зи чурми худ чудо гардад.
Заволи неъматӣ мардум ҳасад, рашке бувад дар дил,
Ҳар он кас дар дилаш рашк аст,
ба дарде мубтало гардад.
Сифатҳои ҳакимона нишони маърифат бошад,
Ҳар он кас толиби илм аст ба ҳикмат ошно гардад.
Хусайно, гавҳари хомат ба худ ҷаззобият дорад,
Чакида аз қаламҳоят ба сайқал каҳрабо гардад.

24.07.2020.

«ЗОЛ»

**ҲИКМАТЕ ГИР, ЭЙ АЗИЗ, АЗ СУРАҲОИ
«ҚУЛАЌУЗ» (1823)**

Ҳикмате гир, эй азиз, аз сураҳои «қулағуз»,
Офият чӯ аз балоҳо дар паноҳи «қулағуз».
Зулмати сеҳри ҳақирон бар замин афтодааст,
Нури имонро бичӯ аз шамсу моҳи қулағуз.
Дар раҳи ту ногаҳонӣ захми чашм ояд агар,
Дар хифозаш ту бигир бо худ сипоҳи «қулағуз».
Вақти сармо шиша бошад сураи «Нос»-у «Фалақ»,
Баҳра орад дар амал гулхонаҳои «қулағуз».
Дар раҳи бадхоҳӣ омад радди ҷодуву ҳасад,
Манъи онро мабин бе оху воҳи «қулағуз».
Ту бихон аз баҳри тағвиз бар кафи дастат Ҳусайн,
Ёрӣ чӯ бо сидқи дил аз ояҳои «қулағуз».

18.02.2020.

«РО»

ЭҲДО БА МИРЗОБАХТИЁР (2315)

Шухратовар шуд ба дунё номи Мирзобахтиёр,
Аз ҷавонӣ роҳи некаш ҳамчу фасли навбаҳор.
Асли ӯ Мирзобаҳодур Абдурахмон волидаш,
Насли ӯ авлоди Мирзо назди мардум эътибор.
Вориси аҷдоди некӯ ҳамқадам шуд бо падар,
Абдурахмон бо шараф фарзанди Мирзобахтиёр.
Байни мардум ширкати Барс шухрате дорад ба худ,
Ҳамраҳӣ орад ба ширкат ҳар, ки бошад бахтиёр.
Эътибори ширкати Барс назди Пешво муътабар,
Ин ҳама ободиҳо ҳечгаҳ намонад дар канор.
Бахтиёрҷони азиз баҳри шумо гӯяд Ҳусайн,
Маҷмаъи Шайх Маслиҳатдин аз ту дорад ифтихор.

15.12.2020

БАХТЁР АСТ, ЭЙ АЗИЗОН ОН, КИ НОМАШ БАХТИЁР (2029)

Бахтёр аст, эй азизон он, ки номаш Бахтиёр,
Шухраташ волост, дорад байни мардум эътибор.
Дар насаб Мирзобаходур Абдурахмон волидаш,
Аслу наслаш аз Хучанду баҳри миллат ифтихор.
Халқ гӯяд доимо ақли Худо додаш нигар,
Дар чавонӣ қудрате омад ба ӯ беихтиёр.
Ширкати «Барс»-и Хучанд овозааш дар Аврупо,
Бо заковат оварад навоварию ибтикор.
Кораш ободӣ мудом, меҳроби масҷид дар назар,
Баҳри Мирзобахтиёр унвон бимонад ёдгор.
Бо садоқат баҳри мардум меҳрубон бошад мудом,
Баҳри масҷид як манору кори хайраш бешумор.
Эй Ҳусайно, ту бидонӣ васфи Мирзобахтиёр,
Аз барои бахти ёрат дар дуо шав устувор.

05.07.2020.

ОДАМУ ОЛАМ ҲАМА МАХЛУҚИ ОН ПАРВАРДИГОР (1789)

Одаму олам ҳама махлуқи он Парвардигор,
Ҳикматаш дар рӯи олам баҳри халқаш устувор.
Амру фармонаш расид, обод бошад ин замин,
Байни миллатҳои дунё сулҳу созиш барқарор.
Ваҳдати аҳли башар пайваста н-ояд аз ғараз,
Рӯи олам шуд мунаввар, сабзу харрам дар баҳор.
Ҳеч кас дар ин ҷаҳон ҳорӣ набинад бе сабаб,
Аблаҳон гӯянд, мо беҳуда гашта хору зор.
Иззу ҷоҳу ҳам ҷалол аз заҳмати мардони нек,
Ҳамчу сарве дар ҷаман аз кас бимонад ёдгор.
Ин ишоратҳо ҳама андарзу панданд, эй Ҳусайн,
Баҳри халқу миллатат ашъори ту бошад шиор.

31.01.2020.

ОТАШИ ҲИЧРОНИ ЁР, СЌЗАНДА БОШАД ТО САҲАР (1908)

Оташи ҳичрони ёр, сўзанда бошад то саҳар,
Гар расад дарди фирор, гўянда бошад то саҳар.
Ҳар чӣ гўяд ё бисўзад, худ бидонад ҳоли мо,
Нури маҳ беихтиёр, раҳшанда бошад то саҳар.
Зулмат ояд ҳар гаҳе, осӣ наёбад роҳи худ,
Марди бадхў беқарор, тарсанда бошад то саҳар.
Нест як дам фурсате, гар шаб расад хангоми марг,
Мурғи марг андар шикор парканда бошад то саҳар.
Фикри ман осуда андар зулмати шабҳои тор,
Ҳар кӣ соҳиббиктор, чўянда бошад то саҳар.
Шодӣ орад, эй Хусайн, навоарӣ андар ғазал,
Кош, шахси растагор хонанда бошад то саҳар.

30.03.2020.

**ЭЙ АЗИЗИ МЕҲРУБОН, АЗ ЧАШМИ МАН
ХОБАМ МАБАР (2054)**

Эй азиши меҳрубон, аз чашми ман хобам мабар,
Бо вучуди нақши тақво чашми серобам мабар.
Неъматии ишқи маонӣ чархиши умр асту бас,
Қисмати гирдоби дарё, ишқи ғарқобам мабар.
То наяфтад ногаҳонӣ санги хусроне зи ман,
Бе ҳадаф ту аз гумоне тири партобам мабар.
Баҳру дарё дар хилофу оби Замзам дар барам,
Бе ниёзу бе зарурат назди ҳеҷ обам мабар.
Абри раҳмат бар сари ман, рамзи ҷаннат дар назар,
Бар макони хушкӣ аз ҷои серобам мабар.
Ҳар ҷӣ пурсад ин Ҳусайнат, худ бидонӣ сирри он,
Баҳри пухтан аз ғазалҳо оташу обам мабар.

25.07.2020.

БО ХАЁЛИ ЗИКРИ ҲАҚ ХОБАМ НАОМАД ТО САҲАР (1875)

Бо хаёли зикри Ҳақ хобам наомад то саҳар,
Нафси худро ман бидидам ҳамчу марди раҳгузар.
Фикр кардам илму ирфон нусрати мард асту бас,
Ақли комил ҳадя бошад назди ҳар соҳибназар.
Рехлати мардони солеҳ ибрати аҳли хирад,
Ҷаннатулмаъво биёбад ҳар кӣ бошад хушсафар.
Ҳар гаҳе нокомӣ ояд, дӯст гардад душманат,
Дар шикасти ёри содиқ ту намеёбӣ зафар.
Хайрҳо кун дар ҳаётат, баҳри ту ояд начот,
Назди холиқ рӯзи маҳшар ту мағӯ «айнал мафар».
Раҳсипорӣ бар ту ояд, бо садоқат гӯ Ҳусайн,
Кош карвонам бибошад бо саодат ҳамсафар.

12.03.2020.

**ТУ ПУРҲАЗАР ШАВ, ЭЙ ПИСАР, АЗ ЧАШМИ
ГИРЁНИ ПАДАР (1762)**

Ту пурҳазар шав, эй писар, аз чашми гирёни падар,
Бар ту биёяд сад зарар аз чашми гирёни падар.
Бо номи вай шав муфтахар, доим бидонаш муътабар,
Шав бо хабар ту ҳар саҳар аз чашми гирёни падар.
Умри падар гар бо зарар, вақти ҷавонӣ дар назар,
Фарзанд монад беҳунар аз чашми гирёни падар.
Ҳар офате дорад асар аз оташе бошад шарар,
Бар ҷисми ту ояд сипар аз чашми гирёни падар.
Гар бошӣ ту соҳибҳунар, раҳме кунӣ бар чашми тар,
Роҳи ту бошад беҳатар аз чашми гирёни падар.
Ояд ба ту сад симу зар гуфто Ҳусайнат дар хабар,
Гардад ҳилоле чун қамар аз чашми гирёни падар.

07.01.2020.

ЧАШМИ ДИЛ РАВШАН ШАВАД, АЗ ЁР ОЯД ЯК ХАБАР (1912)

Чашми дил равшан шавад, аз ёр ояд як хабар,
Нури нав дар дидаам пайдо шавад шому сахар.
Иттилои номи дилбар партави меҳр асту бас,
Мушкилӣ ояд ба шабҳо, худ дурахшад чун камар.
Илму дониш ё муҳаббат худ камоли одамист,
Васфи маҳбубаш бидонад ҳар кӣ бошад боҳунар.
Дилбарӣ ҳар кас надонад, бевафо бошад агар,
Дар сифат маъшук набошад байни абнои башар.
Меҳри худро бериё дилдода гӯяд баҳри ёр,
Аз баёни ҳарфи вай аз шохаҳо ояд самар.
Ҳомии меҳру муҳаббат худ бидонӣ, эй Ҳусайн,
Дар дили хонанда бинӣ ҳар чӣ гуфти мухтасар.

01.04.2020.

**ДУШВОРӢ ОЯД БАР ЗАМИН, ОВОРА
ГАРДАД ГАР ФАҚИР (1739)**

Душворӣ ояд бар замин, овора гардад гар фақир,
Абтар шавад дасти дароз, бечора гардад дар ахир.
Раҳме бикун бар нотавон, вичдони покат дар назар,
Чун аҳли имон ҳар нафас наззора гардад аз замир.
Пастӣ маҷӯ дар роҳи ҳақ, ғамнок гардӣ оқибат,
Ҳар кас, ки ояд назди ту, ҳаргиз ту машмораш ҳақир.
Ҳамраҳ бишав бо аҳли хайр, ҳам роҳи ҳақро пеша гир,
Ҳар гаҳ бичӯй нусрате, доим бигир аз дасти пир.
Соҳибсахо шав доимо, пурсиш макун нони касе,
Дар иззатат бошад баланд дар назди шоҳу ҳам вазир.
Андар муаммои ҳаёт лағзиш набошад, эй Ҳусайн,
Худ дар ғазал ҳақро бигӯ, ҳарфи ту ояд беназир.

08.12.2019.

РАВОН ШУД ЯК ҒАНӢ АЗ СӢИ БОЗОР (2050)

Равон шуд як ғанӣ аз сӯи бозор,
Адолатро надонистӣ чӣ миқдор?
Бигуфто баҳри мардум аз адолат,
Валекин гашта нафсаш тираву тор.
Ҳалолаш шуд мубаддал бар ҳароме,
Ба гирди гарданаш шуд ҳалқа зуннор.
Ҳар он чӣ гуфт берун аз ақида,
Маломатро шунид аз қавли хаммор.
Ба рӯзе тарки дунё кард ногоҳ,
Ба дӯзахҳо фурӯафтод ночор.
Ҳусайно, қиссаро кутаҳ бикун ту,
Қасе хонад, бидонад аз қаламкор.

24.07.2020.

**СУБҲДАМ БЕДОР ШАВ, ФАЙЗИ САҲАР
ХОҲӢ АГАР (1952)**

Субҳдам бедор шав, файзи саҳар хоҳӣ агар,
Тоати пинҳонӣ кун, аз нахли худ хоҳӣ самар.
Хоби ғафлат гар ту хоҳӣ, бенасиб монӣ зи файз,
Баҳри ту душворӣ орад, худ бимонӣ дар хатар.
Тоати ишқи Илоҳӣ маърифат орад ба дил,
Шуд муайян ҳикматаш дар назди ҳар соҳибназар.
Дуди оҳи аҳли дил худ сӯзиши дард асту бас,
Гулхани он ганчи пинҳон, шуъла орад ҳар шарар.
Мавчи дарё дар заминм дашти беобуалаф,
Инъикоси ҳақ бубинад ҳар кӣ монад беҳабар.
Тоату бедориҳоят лаззате дорад, Хусайн,
Бо ниёиш шуд ҳувайдо ҳар чӣ бошад муътабар.

22.05.2020.

ГАР АЪЛАМИ ЗАМОНӢ, АЗ ПАДАР НАСИХАТ ГИР (1761)

Гар аълами замонӣ, аз падар насихат гир,
Ҳоло, ки дар амонӣ, аз модар насихат гир.
Дар оила сарбаланд то бимонӣ бегазанд,
Бар рӯи хоҳар биханд, аз додар насихат гир.
Ҳар гаҳ, ки дидӣ дилбанд, гарчи бошӣ сарбаланд,
Ҳаргиз, машав худписанд, аз хоҳар насихат гир.
Дар адли худ бурҳонӣ, бо хайр, бо эҳсонӣ,
Ҳоло, ки навҷавонӣ, аз раҳбар насихат гир.
Дар айби худ пинҳонӣ, беамру бефармонӣ,
Гарчи зери домонӣ, аз довар насихат гир.
Хусайно, бо илми худ аз оташ гурезонӣ,
Чун қатраи боронӣ, аз ҷавҳар насихат гир.

07.01.2020.

**ЛАҲЗАИ ХУШБАХТӢ ДАР ДИЛ, БАҲРИ ДУНӢ
ҒАМ МАХУР (1785)**

Лаҳзаи хушбахтӣ дар дил, баҳри дунё ғам махур,
Фасли сармо шод бошу вақти гармо ғам махур.
Ғамгусориҳо макун имрӯзу фардо беҳадаф,
Дар замони ҳастият аз баҳри фардо ғам махур.
Кашфи дурдона адад дар ҳалқа ёбад назми худ,
Гавҳари кашшоф бинӣ бар муаммо, ғам махур.
Бениёзиҳо бипурсу розӣ шав аз сарнавишт,
Шодмониҳо нашуд андар тамошо, ғам махур.
Ин ҳаёт амвоҷи дарё худ расонад бар садаф,
Он чӣ дидӣ рӯи об аз зери дарё, ғам махур.
Шеърҳоят, эй Ҳусайн, андарзу ҳикматҳои туст,
Дар ҳимоят дар ғазал бар назми мавло, ғам махур.

28.01.2020.

НАВНИҲОЛЕ ХУД НИШОНАД, ҲАР КАСЕ ХОҲАД САМАР (1946)

Навниҳоле худ нишонад, ҳар касе хоҳад самар,
Дар шикасти ҳар гиёҳ аз бод мебояд ҳазар.
Аз Худо мечӯ ҳифозат ҳар гаҳе бод вазид,
Орамиданро бипурсӣ, бар ту намеояд зарар.
Могу фарзандат он амонат чун ниҳоле дар барат,
Бар ҳадаф онро расонад, беҳтараш дасти ҳунар.
Решаи ҳар навниҳоле меҳр дорад бо замин,
Он самар орад ба рӯзе, гарчи бошӣ дар камар.
Дил садаф бошад, ғилофе дурру гавҳар дар бараш,
Ҳикмате аз он барояд, ришта гардад пургуҳар.
Панди худро баҳри мардум бо дуо гуфтӣ, Ҳусайн,
То бигардад ҳикмати ту назди миллат муътабар.

02.05.2020.

**НУРИ ИЛОҲӢ АЗ САМО СОҲИБЧАМОЛ ОЯД
АГАР (1961)**

Нури Илоҳӣ аз само соҳибчамол ояд агар,
Ҳури бихиштӣ дар назар абруҳилол ояд агар.
Чун зеваре дар чашми ман бо шохаву ҳам барги худ,
Нахли самар дар назди ман қадди ниҳол ояд агар.
Гар ихтилофе шуд падида, даъво надорам дар дилам,
Посух бичӯям баҳри вай, садҳо савол ояд агар.
Андеша гар пайдо шавад бо роҳи ноҳақ дар ҳадаф,
Шакке наояд дар дилам, гар эҳтимол ояд агар.
Ман дар ҳаёли рӯи ӯ, пайдо шавад ҳамчун ҳилол,
Равшан шавад шабҳои ман, бадри камол ояд агар.
Ҳусну ҷамолу хулқи вай аз васф берун, эй Ҳусайн,
Меболам аз ишқи азал, рӯзи висол ояд агар.

30.05.2020.

ЁРИ СОДИҚ ЧУН САПЕДА БОВАФО ШОМУ САҲАР (1827)

Ёри содиқ чун сапеда бовафо шому сахар,
Чун шафақ хангоми сурхӣ бехато шому сахар.
Шомгоҳи ошиқон шуд қиссаи Узрои даҳр,
Ў бигӯяд баҳри ёраш марҳабо шому сахар.
Дар зимистон мӯру моҳӣ аз ҳаё бегонаанд,
Ғунчаи гул махфӣ монад дар қабо шому сахар.
Кашфи рӯи ёри содиқ нопадид андар ҳарам,
Парда орад чашми гирён дар наво шому сахар.
Шарку ғарби ишқи Мачнун қиссаҳо андар сафар,
Баҳри карвон ёри содиқ раҳнамо шому сахар.
Ҳар сахар шукрона гӯ аз баҳри мардум, эй Ҳусайн,
Ёди мардони накӯ кун бо дуо шому сахар.

21.02.2020.

«ЗО»

**ЭЙ АЗИЗАМ, БО ТАФОХУР НАЗДИ КАС БО
ХУД МАНОЗ (1819)**

Эй азизам, бо тафохур назди кас бо худ маноз,
Хотири чамъи азизон баҳри ту шуд дилнавоз.
Дилнавозӣ аз ҳабибон тухфа бошад баҳри ту,
Матлаби ноҳақ мағӯ ту, гарчи бошӣ бениёз.
Ишваву нозу карашма шеваи дилчӯйӣ аст,
Дар миёни халқ ҳаргиз аз чамоли худ масоз.
Донаи бедонаро густурда дидӣ назди худ,
Пурҳазар шав аз ҳавас, бо ман бигӯ розу ниёз.
Роҳи ту андар наҷот печида бошад дар само,
Беқафас бин бахти худ, парвоз кун ту ҳамчу боз.
Рози дилро дар ғазал пинҳон надорӣ, эй Ҳусайн,
Сирри худ гуфти ба кас, пӯшида гӯ ту ҳарфи роз.

16.02.2020.

ДАР ХАРОБОТИ МУҶОН МАҲ НИГАРОН АСТ ИМРҶЗ (1828)

Дар хароботи муҶон маҳ нигарон аст имрҶз,
Муршиди раҳ ба само пири муҶон аст имрҶз.
Моҳу хуршеду нучум худ чи баҳое доранд,
Баҳси даврони фазо нақди гарон аст имрҶз.
Бадгумонист хатарбор ба ҳар даври замон,
Баҳри мардум нарасад суд, зиён асту имрҶз.
Ҳолати гардиши олам дар назар чун кавкаб,
Ҳар чӣ ояд зи қазо, нақши аён аст имрҶз.
Баҳри ободии кишвар ту бикун азму талош,
Дар ҳисоботи макон амну амон аст имрҶз.
Чархиши Шамсу Қамар даври мадор аст, Ҳусайн,
Гардиши даври замон назми ҷаҳон аст имрҶз.

21.02.2020.

«СИН»

**ЭҲТИЁТИ РОҲИ ҲАҚ КУН ГАРЧИ БОШАД
ЯК НАФАС (1829)**

Эҳтиёти роҳи ҳақ кун, гарчи бошад як нафас,
Дар раҳи беҳудагӣ навъи чунун бошад ҳавас.
Ту марав дар роҳи ноҳақ, нохуш ояд дар бадал,
Ҳам мағӯ шавку ҳавас ин хоҳиши дил ҳасту бас.
Мурғи озоди чаманро вақти парвозаш бубин,
Аз барои нафси бад маҳбус гардад дар қафас.
Марди нодон, бефаросат аз хатоҳо беҳабар,
Лочарам рӯзе биёяд аз ниҳолаш хору хас.
Ҳосили барҳамхуриҳо баҳри мо орад садо,
Орифе оғаҳ шавад ноғаҳ зи овози ҷарас.
Пай баранд аз ҳикмати ту аҳли маънӣ, эй Ҳусайн,
Ту навис ин назми осон, то бихонад ҷумла кас.

22.02.2020.

БАҲРИ МАН, ЭЙ ЁР, БОРЕ ДИДАНИ РҶИ ТУ БАС (1990)

Баҳри ман, эй ёр, боре дидани рӯи ту бас,
В-арна аз пуштат бубинам, як сари мӯи ту бас.
Ҳар чӣ гуфтам дар сифотат, худ бидонӣ ҳоли ман,
Навниҳоле гар шавам, ман бар сари кӯи ту бас.
Сурати зебо ба чашмам ҳиндӣ бошад ё араб,
Дар сифатҳои ҷаҳонӣ ҳусни ҳиндӯи ту бас.
Пардапӯшиҳо набошад байни гулҳо дар ҷаман,
Накҳати гул бар машомам, мерасад бӯи ту бас.
Матлаби рӯи ҳабибон шуд мадори қофия,
Пайравӣ сӯи ту дорам, рӯи некӯи ту бас.
Ҳарфи дилро худ бигуфти баҳри ёрат, эй Ҳусайн,
Ӯ бигуфто, як нишоне ояд аз сӯи ту бас.

13.06.2020.

**ХАЙР КАРДАН ДАР ҶАҲОН ПИРҶЗӢ ОРАД
БАҲРИ КАС (1986)**

Хайр кардан дар ҷаҳон пирӯзӣ орад баҳри кас,
Гар ту хоҳӣ, некӣ кардан метавон дар ҳар нафас.
Хайр кардан байни мардум кори мардони накӯ,
Кори бад дар байни мардум худ бувад ҳову ҳавас.
Аз вучуди ҳар гунаҳ нафрат биёяд баҳри мо,
Нолаи булбул шунав, ҳар гаҳ дарояд дар қафас.
Хайр кардан дар аҳодис рамзи имон асту бас,
Ҳар касе дар роҳи хайр ҳаргиз набинад хору хас.
Ваъда омад аз само баҳри накӯкорони даҳр,
Қисса Мӯсои Имрон, шуд начоташ аз қабас.
Бехтарин ахлоқи инсон бар бадон некӣ, Ҳусайн,
Кори хайреро бикун, бошад ғанимат ҳар нафас.

09.06.2020.

«ШИН»

**ЭЙ АЗИЗАМ, ДОНИШ ОМӢЗ АЗ ӲАӢТ,
ӲОӲИЛ МАБОШ (1821)**

Эй азизам, дониш омӢз аз ӲаӢт, ӲоӲил мабош,
Дар умури илму ирфон бандаи ӲоӲил мабош.
Ӳосили умрат зи дунӢ номи некӢ, Ӳам шараф,
Дар вучудат Ӳар ӲӢ пайдо, беӲабар, ғофил мабош.
Нахли Марям дар Ӳикоят шохаи гул бо самар,
Дар дарахти мевадоре шохи беӲосил мабош.
Шохаи илми ӲаӲикат решааш зери замин,
Бо ӲиӢнат дар гурӢху фирӲае шомил мабош.
Дар асоси илму ирфон зиндагонӢ беӲтар аст,
БеӲирадро гар ту дидӢ, Ӳонибаш моил мабош.
ҒарӲи дарӢи маонӢ шав ба Ӳикмат, эй Ӳусайн,
ВаӲти гавӲар Ӳиданат шуд, дар лаби соӲил мабош.

17.02.2020.

**АЗ АЗАЛ БОШАД РИЗО, ГАР ҲАР КИРО АҚЛ
АСТУ ҲУШ (1830)**

Аз азал бошад ризо, гар ҳар киро ақл асту ҳуш,
Худ бидонад аз қазо, гар ҳар киро ақл асту ҳуш.
Зулмате шуд мубтало аз баҳри кас дар интиҳо,
Шуд маломат дар хафо, гар ҳар киро ақл асту ҳуш.
Давлати ҳар бенаво шуд қисмат аз баҳри нидо,
Сад малоҳат аз наво, гар ҳар киро ақл асту ҳуш.
Сухбати марди Худо нусрат бувад баҳри сано,
Дар фасоҳат беҳато, гар ҳар киро ақл асту ҳуш.
Ҳиммати дасти сахо неъмат бувад баҳри ато,
Дар шарофат муктадо, гар ҳар киро ақл асту ҳуш.
Бахту тахтат дар маони ҳикмати халқ, эй Ҳусайн,
Бар саодат раҳнамо, гар ҳар киро ақл асту ҳуш.

22.02.2020.

ЭЙ ТУ ИНСОН, ДАР ҲАЁТ АЗ РОҲИ ШАЙТОН ДУР БОШ (1897)

Эй ту инсон, дар ҳаёт аз роҳи шайтон дур бош,
Дар гунаҳ пинҳон машав, аз айби кас мастур бош.
Доманатро пок дор, аз баҳри ту орад шараф,
Ғам набинӣ аз касе хушҳолу ҳам масрур бош.
Хидмати миллат бикун, он шуҳрате орад ба ту,
Бонаҷобат, порсо, ҳам дар шараф машҳур бош.
Носазогӯӣ макун, офат набинӣ ҳеҷ гоҳ,
Дар газанди мардумон баҳри шифо занбур бош.
Сабри Айюб пеша гир, то нусрате ояд ба ту,
Дар таҳаммул, дар ҷалол монанди кӯхи Тур бош.
Эй Ҳусайно, ҳар чӣ гуфтӣ, Тури Сино дар назар,
Баҳри халқу миллатат акси ҷилои нур бош.

24.03.2020.

**БО САОДАТ ГАР РАСИДӢ, АЗ АДОВАТ ДУР
БОШ (1887)**

Бо саодат гар расидӢ, аз адоват дур бош!
Душмани худро надидӢ, аз адоват дур бош!
Аз хусуматҳои мардум шав гурезон рӯзу шаб,
Аз чаҳолат гар рамидӢ, аз адоват дур бош!
Фитнае пайдо шавад, ту доимо шав эҳтиёт,
Байни мардум гар шунидӢ, аз адоват дур бош!
Дӯстонат гар ҳазору сарвату молат зиёд,
Оламеро гар харидӢ, аз адоват дур бош!
Дар садоқат сайд бошад, кабку булбул дар назар,
Мисли лочин гар паридӢ, аз адоват дур бош!
Ҷовидонӣ шуд, Ҳусайно, дар дилат нуру сафо,
Нури ороиш ту дидӢ, аз адоват дур бош!

17.03.2020.

ДАР ЧАҲОНИ МАЪРИФАТ АЗ ЧУМЛАИ АБРОР БОШ (1783)

Дар чаҳони маърифат аз ҷумлаи аброр бош,
Бо амалҳои нақӯ ту дидаи бедор бош.
Хайр кун дар ин ҳаёт аз баҳри халқу миллатат,
Байни мардум дар тиҷорат нақди ҳар бозор бош.
Душмани бадхоҳ бошад дар раҳат чун хору ҳас,
Дар садоқат дар ҷаманҳо чун гули беҳор бош.
Дастёзиҳо макун бар ин фалак аз баҳри шамс,
То насӯзад дасти ту худ беҳабар ҳушёр бош.
Хотири меҳру муҳаббат сӯзише орад ба дил,
Дар раҳи сидқу вафо сӯзанда ёри ғор бош.
Рози дилро, эй Ҳусайн, аз ҷоҳилу нодон бипӯш,
Назди аҳли илму ирфон соҳиби асрор бош.

27.01.2020.

**ДАР ҲАЁТИ ИН ЗАМОНА БАҲРИ МО
ШУКРОНА ХУШ (1988)**

Дар ҳаёти ин замона баҳри мо шукрона хуш,
Аз барои сайди сайёд хондани бедона хуш.
Дар раҳат сайёд бинӣ, аз такаббур дур бош,
Дар ҳаётат бо шарофат бигзарӣ мардона хуш.
Ҳайратовар ақли инсон аз касе бегона гашт,
Худ ба худ гуфтан ривоят баҳри ҳар девона хуш.
Ташна бошам ҳар замон, паймона хоҳам баҳри худ,
Гарчи бошам назди дарё, баҳри ман паймона хуш.
Чинси чуғз аз назди дарё хушдилий дорад ба худ,
Интизорӣ баҳри чуғзе назди ҳар вайрона хуш.
Болрангин рӯи гулҳо шаҳпарак зебад, Ҳусайн,
Чон бидодан назди оташ баҳри ҳар парвона хуш.

12.06.2020.

ШОҲИ РАНГ ИН РАНГИ СУРХУ НАРХИ БОЛО ҚИМАТАШ (2002)

Шоҳи ранг ин ранги сурху нархи боло қиматаш,
Ранги гармӣ иштиёқе дар табиат заҳматаш.
Ранги пирӯзӣ ба миллат интиҳоби беҳтарин,
Баҳри беморон давову баҳри мардум раҳматаш.
Қуввати ҷисмони ёбӣ, ҳам тавоноӣ зиёд,
Ранги зарде ҳам бубинӣ, интиҳо дон муҳлаташ.
Зидди осоиш бихоҳӣ, манъи раҳ гардад ба ту,
Қои хобат сурх бошад, нафрат орад ғайраташ.
Ранги сабзу осмонӣ, ҳам бунафшӣ дар назар,
Ранги меҳру ҳам муҳаббат, ранги шодӣ сираташ.
Сурати ранги сафед - ин дури аз андуху дард,
Сулҳу оромӣ ба дилҳо, покӣ шуд ҳам қисматаш.
Ранги сабз оромӣ бошад ҳамчу ранги зиндагӣ,
Эй Хусайно, васфи он кун, аз ту ояд ҳикматаш.

22.06.2020.

ШАМЪИ ОТАШ ДАР ВУЧУДАМ, ДАР ДИЛАМ ПАРВОНА БОШ (2020)

Шамъи оташ дар вучудам, дар дилам парвона бош,
Дар дилат парво надорӣ, дуди оташхона бош.
Дуди оташро бигуфтам шуъла зан дар мичмарам,
Дар вучудам бахру дарё мисли як паймона бош.
Сайди маънӣ, эҳтиёти дона аз мурғи дилам,
Аз алам озод шав, бе банди дом аз дона бош.
Бе мурувват ошно бегона гардад оқибат,
Хайри оламро бичӯ, аз ишқи кас бегона бош.
Сурати ишқи ҳақиқӣ дар назар бутхона нест,
Хилватеро худ бичӯ, зебанда дар як хона бош.
Қиссаи Исо, Ҳусайно, ришта хилватхона буд,
Гар баёни ҳақ бигӯӣ, дар ғазал мардона бош.

01.07.2020.

МАЛОМАТ БАР САРИ МАРДУМ НАМЕОЯД ЗИ ДУРАНДЕШ (1892)

Маломат бар сари мардум намеояд зи дурандеш,
Самимӣ дар қаробатҳо, намеояд бурун аз хеш.
Адоват заҳри инсонӣ, ҳалокат оварад ҳар дам,
Асал бар коми инсонҳо намеояд зи заҳри неш.
Асал хоҳӣ зи занбуре, ту ҳубӣ баҳри мӯре кун,
Агар некӣ кунӣ ҳар дам, намеояд надомат пеш.
Ниёзи ҳар қаландарро тиждастӣ мағӯ ҳаргиз,
Таҳаммул бори ин дунё, намеояд зи ҳар дарвеш.
Фақири роҳи ҳақ бингар, агар муҳтоҷу дарвеш аст,
Барои бурдаи ноне намеояд ба назди хеш.
Парешонию тарсу бим ба кас нороҳатӣ орад,
Хусайно, қавли ҳақро гӯ намеояд ба ту ташвиш.

18.03.2020.

«СОД»

**НЕКӢ ОМУӢ ДАР ҲАӢТАТ, АЗ БАЛО
ӢБӢ ХАЛОС (1832)**

НекӢ омуӢ дар ҳаӢтат аз бало ӢбӢ халос,
Аз раҳи оҳу надомат бехато ӢбӢ халос.
Хайру эҳсон пеша кун баҳри ниӢиш аз Худо,
Аз ҳама нуқсони олам бо дуо ӢбӢ халос.
Некӯкориҳои ту бемориҳо аз байн барад,
Нохӯшӣ дар пурхӯриҳо, аз ғизо ӢбӢ халос.
Айби касро гар бипӯшӣ некӢ ояд баҳри ту,
Бо мукофоти амалҳо аз ҷазо ӢбӢ халос.
Байни мардум хулқи некат роҳату осудагист,
Акси он бошад уқубат, аз кучо ӢбӢ халос?
Нек гуфтӣ дар ғазалҳо баҳри миллат, эй Ҳусайн,
Номи некат боқӣ монад, аз фано ӢбӢ халос.

22.02.2020.

«ЗОД»

**ДАФТАРИ АШЪОРИ МАН ЗОДИ САФО
ОМАД БАЁЗ (1831)**

Дафтари ашъори ман зоди сафо омад баёз,
Сарнавишти ҳар ғазал ҳамду сано омад баёз.
Зоҳири ҳарфи ғазал маҳви саводомӯзӣ аст,
Найшакар гӯё шавад, хатти чудо омад баёз.
Дафтари ҳолӣ зи ҳарфам дафтари чунги ман аст,
Нонавишта, аз азал нақши бақо омад баёз.
Нолаи ашъори ман пайваста бошад бо само,
Дар суруди ҳофизон созу наво омад баёз.
Васф қардам дар ғазал шири сафеди модарон,
Баҳри дарди миллатам дорушифо омад баёз.
Дафтари ашъори ту покиза чун субҳ, эй Ҳусайн,
Шукр гӯ, аз ибтидо то интиҳо омад баёз.

22.02.2020.

«ИТҚЇ»

**ҲАР НАФАС, ЭЙ АҚЛИ МАН, АЗ НАФСИ
ҲАЙВОН ЭҲТИЁТ (1833)**

Ҳар нафас, эй ақли ман, аз нафси ҳайвон эҳтиёт,
Дар амал аз кори бад, аз нақши вайрон эҳтиёт.
Фитначӯиву фасоде баҳри мардум шуд зарар,
Эй азизони дилам, аз шарри шайтон эҳтиёт.
Раҳму шафқат пеша гир аз баҳри муҳтоҷу ятим,
Дар тариқи чабру зулм аз чашми гирён эҳтиёт.
Устуворӣ дар суҳан, тадбири корат дар назар,
Рози дил ифшо шавад, аз сирри пинҳон эҳтиёт.
Дар ниҳонӣ бо мазаммат душманат шуд дар ғазаб,
Худ ба худ андеша кун, аз ҳашми пинҳон эҳтиёт.
Назми маънӣ, матлаби ту беғалат бошад, Ҳусайн,
То набошад як хато дар ҳарфи девон, эҳтиёт.

22.02.2020.

«ИЗҒЌ»

**ШУКРОНА АЗ ИН ЗАМОН, МО БАХТИЁРУ
МАҲЗУЗ (1834)**

Шукрона аз ин замон, мо бахтиёри маҳзуз,
Дар аҳлу ҳам оила мо шаҳриёри маҳзуз.
Роҳи саодати мо нарму равону ҳамвор,
Таъбири шарҳи неъмат бо сад шиори маҳзуз.
Иқболу бахту давлат осонӣ орад ба кас,
Пайдо шавад ба наздаш сайди шикори маҳзуз.
Ҳар ҳикмате зи миллат санги нишонӣ бошад,
Ному нишону ҳурмат дар интизори маҳзуз.
Розӣ шавад ба қисмат ҳар фарди боматонат,
Тақдири сарнавишташ андар диёри маҳзуз.
Гар хайр бинӣ аз кас, кадраш бидон, Ҳусайно,
Шукру сипоси худро бо як виқори маҳзуз.

23.02.2020.

Маҳзуз – соҳиб, насиба.

«ҶАЙН»

**СҶЗАД АЗ ИШҚИ НИҲОН ПАРВОНА, ГҶЯД
АЛВАДОҶ (1835)**

СҶзад аз ишқи ниҳон парвона, гҶяд алвадоҶ,
Бо сабаб аз ақли худ девона гҶяд алвадоҶ.
Ишқи Маҷнун гулхану андеша дорад дар сараш,
Аз гули Лайлии шаб гулхона гҶяд алвадоҶ.
Гулхани моро бубин гулхона дорад дар дилаш,
Бодапаймо гул ба сар, майхона гҶяд алвадоҶ.
Кори хайри марди доно дар паноҳи мардум аст,
Аз ҷаҳони нозанин мардона гҶяд алвадоҶ.
Зиндагии хуби мо бошад саодат баҳри халқ,
Кошкӣ аз ин ҷаҳон вайрона гҶяд алвадоҶ.
Донаи қиматбаҳо марвориде бошад, Ҳусайн,
Аз садаф н-ояд бурун дурдона, гҶяд алвадоҶ.

24.02.2020.

«ҒАЙН»

**ЭЙ АЗИЗАМ, ДАР ҶАҲОН ҲАРГИЗ НАБИНӢ
ДАРДУ ДОҒ (1836)**

Эй азизам, дар ҷаҳон ҳаргиз набинӣ дарду доғ,
Бо саодат, бо сафо доим бигардӣ гирди боғ.
Кӯҳу сахро, марғзору сабза бошад дар барат,
Дар раҳи нокомиҳо бар ту н-ояд қасди роғ.
Дар аломат сӯхтаниҳо доғ бошад дар ҷасад,
Дарди бедармон набинӣ нори сӯзон гирди доғ.
Зиндагӣ осуда бошад байни зоғу ҳам заған,
Гарчи сардӣ неъмат аст, аз гармӣ бошад дарди зоғ.
Ҳосили умри азизон гармӣ андар доман аст,
Домани кӯҳ асту барфу ҷойи сардӣ қасди зоғ.
Дар зимистон роҳати тан ҷойи оташ, эй Ҳусайн,
Дар баҳорон нузҳати дил, гул ба домон шахди боғ.

24.02.2020.

«ФО»

**ДАР ҶАҲОН ФАРЗАНДИ ОДАМ АЗ АЗАЛ
БОШАД ШАРИФ (1742)**

Дар ҷаҳон фарзанди одам аз азал бошад шариф,
Гашта садҳо миллате бо урфу ҳам дини Ҳаниф.
Кофиру мушрик, мусулмон бандаи як Холиқанд,
Ҳар кӣ инсонӣ бидонад, васфи ӯ бошад латиф.
Қадри худро гар надонад, нотавон гардад мудом,
Дар ҳама адёни олам бар зарар омад касиф.
Ҳар нафар гар фитна дорад, ҳамдамӣ н-ояд зи ӯ,
Байни мардум худ бигардад нотавону ҳам заъиф.
Дар сиришти аҳли ирфон иззати нафс эътибор,
Дар раҳи васфи адолат ҳамнишин бошад ҳариф.
Бехтарин ҳолат ба инсон таъби хуш бошад, Ҳусайн,
Бетакаллуф шеър гӯяд нуктасанчу ҳам зариф.

15.12.2019.

ДАР СОҲИЛИ БАҲРИ АҶАМ БО НАҚШИ ХУД ЗЕБО САДАФ (1816)

Дар соҳили баҳри Аҷам бо нақши худ зебо садаф,
Аз баҳри нафъи мардумон дар зери ҳар дарё садаф.
Арзиш намонад дар садаф,

ҳар катра гар гавҳар шавад,
Қадре надорад беҳадаф дар мулки ҳар доро садаф.
Осоиши ҳар ду ҷаҳон ин хоҳири ҷамъ асту бас,
Ту аз маломат дурӣ ҷӯ, дар катраи танҳо садаф.
Гар тандурустӣ дар ту бошад ноҳӯшӣ н-ояд ба ту,
Доим бишав ту пурҳазар, беморӣ аз доуссадаф.
Ҳар авлавият баҳри ту анҷоми корат дар амал,
Андар тиҷорат ҳиммату андар широк савдо ҳадаф.
Чун бо навиштан ҳар ҷӣ гуфтӣ – ҳарфи ҳикмат,

эй Хусайн,
Дар назди халқу миллатат мактуби пурмаъно ҳадаф.

15.02.2020.

**ШЕЪРИ ШОИР ГАР ФАСЕҲУ НОЗУКУ
МАЪНО ЛАТИФ (1837)**

Шеъри шоир гар фасеҳу нозуку маъно латиф,
Сураташ дар қофия, ҳам сирати зебо латиф.
Бо қалам ҳар он чӣ гуфто, муктазо бошад мақом,
Бо тараннум рози дил, асрори бенаҷво латиф.
Заъфу таълифе надорад шеваи ҳусни калом,
Назди Вомиқ дар сухуф ташбеҳи он Узро латиф.
Илму дониш рамзи ҳақ, ҳоли муҳотаб дар назар,
Дар суҳан ҳам дар ҳадаф ашъори Мавлоно латиф.
Зоҳири ҳар як суҳан рози ниёзе аз замир,
Тинаташ бошад ҳақиқат, фаҳми навпайдо латиф.
Гар суҳанвар бо фасоҳат дар маонӣ, эй Ҳусайн,
Маърифат дар ҷӯшишу дар назми беҳамто латиф.

24.02.2020.

**УМРИ ХУДРО, ЭЙ БАРОДАР, ДОДАИ
БАРБОД, ҲАЙФ (1885)**

Умри худро, эй бародар, додай барбод, хайф,
Ҳар чӣ дорӣ моли худ, бар дасти бебунёд хайф.
Гар ҳазар кардӣ зи моле, сайд гардӣ дар ҳарам,
Баҳри дона чони худ бар ҳалқаи сайёд хайф.
Зодроҳат дар сафарҳо гарчи кути лоямут,
Тӯшаи карвони ту аз баҳри ҳар безод хайф.
Бонги форамро бубин, зангӯла дорад дар назар,
Ҳосили оромият бар соҳиби фарёд хайф.
Шодмони рӯзи шоду ҳар мақомеро мақол,
Хандаи ночоят бар марди дилношод хайф.
Соати умрат, Ҳусайно, ҳадя бошад баҳри ту,
Фурсати беҳудаат андар раҳи эҷод хайф.

16.03.2020.

«ҚОФ»

**ҲИССИ МАЪНИҲОИ ДУНЁ ҚАТРАИ
ДАРЁИ ИШҚ (1987)**

Ҳисси маъниҳои дунё қатраи дарёи ишқ,
Кас набинад бо вучудаш ҷумлаи аҷзoi ишқ.
Як нидои ошиқона дар лаби дарёу баҳр,
Худ гузаштан аз бари худ бесадо маъвои ишқ.
Чун тани ошиқ бисӯзад, дарди бедармон бувад,
Корвоне гаҳ бимонад ташна дар саҳрои ишқ.
Гар биёбад оби шӯре, қатрааш оби зулол,
Ҳар низоъе дар висоле ҷумла дар болои ишқ.
Ту бидонӣ ишқи инсон хоҳиши нафсонӣ нест,
Лек ояд ҳар маонӣ аз паси ғавғои ишқ.
То биёрад, эй Ҳусайно, ишқ хурсандӣ ба кас,
Ту бигӯ аз баҳри мардум шеваи савдои ишқ.

11.06.2020.

ХУШБАХТӢ ОЯД БА ТУ АЗ ДАСТИ ЁРИ СОДИҚ (1838)

ХушбахтӢ ояд ба ту аз дасти ёри содиқ,
Соҳиб шавӢ ба иззат дар макдами халоиқ.
Гӯянда шав ба ҳикмат арзанда шав ба пайғом,
Булбул шавӢ ту рӯзе бо як санои нотик.
Аз аҳли ғарби ақсо ояд ба шарқ агар илм,
Борад ба мо надомат аз он улуми собиқ.
Аз бугзу аз адоват бегона мардуми шарқ,
Партавнишони даҳр хоси сифоти машриқ.
Таърихи ҳар нубуғе худ эътибори миллат,
Мадху санои мағриб зебад ба аҳли машриқ,
Анҷоми кори некон зебо бувад, Ҳусайно,
Қавле, ки шуд мазаммат, хориҷ зи асли мантиқ.

25.02.2020.

ШУКРОНА БОШАД ЗИ МО ДАВРУ ДАВРОН ТАСАДДУҚ (1755)

Шукрона бошад зи мо давру даврон тасаддуқ,
Дар ин замони кайҳон илму ирфон тасаддуқ.
Бар мо бошад муқаддас ҳар зарра хоки Ватан,
Мероси миллати мо мулки Сомон тасаддуқ.
Дафъи балои ёрон аз одати қадима,
Дар роҳи ҳақшиносӣ марди майдон тасаддуқ.
Бахту саодат орад соли рушди саёҳат,
Дар урф мо чӣ дорем баҳри меҳмон? – Тасаддуқ!
Ҳар як ҷавони наврас оянда рамзи миллат,
Садҳо дуои пирон бар ҷавонон тасаддуқ.
Шукронаи замон гӯ дар ҳар дуоят, Хусайн,
Дар ҳоли истиснобат бар ҷаҳонбон тасаддуқ.

05.01.2020.

ВАХДАТИ МИЛЛАТ, БИДОН, БО АҚЛ ОЯД 3- ИТТИФОҚ (2010)

Вахдати миллат, бидон, бо ақл ояд 3-иттифок,
Сакфи он омад музайян, гарчи бошад дар равоқ.
Ҳикмати вахдат ба миллат зинда аз Юнону Миср,
Ёд кун аз миллати мо, то нагӯяд алфироқ.
Миллати тоҷик ба таърих шуҳратовар бо зафар,
Водареғо, дар машаққат миллати Шому Ироқ.
Душманӣ орад ба мардум ихтилофи мазҳабӣ,
Кинааш равшан шавад рамзи гумонаш аз сиёқ.
Шавқу вахдат аз садоқат рағбати аҳли хирад,
Нафъи мардум, ҳам саодат, завқи дил дар иштиёқ.
Вахдати дилҳо бичӯяд услуби шеъри Ҳусайн,
Беҳтарин ҳислат ба инсон дурӣ аз аҳли нифоқ.

27.06.2020.

«КОФ»

**ТАРКИБИ ТАЪМИ БЕҲТАРИН АНДАР ҒИЗО
БОШАД НАМАК (1817)**

Таркиби таъми беҳтарин андар ғизо бошад намак,
Қоҳил чу ёбад фурсате бар захмҳо пошад намак.
Ҳар гаҳ ба каф меоварӣ, микёси он дон дар амал,
Андар маводи маъданӣ кафши даво бошад намак.
Он дар таоми рӯзу шаб беҳад зиёд бошад зарар,
Дар масрафаш бо худ муайян беҳато бошад намак.
Чун нони мо аз баҳри меҳмон бо намак шуд муътабар,
Чашмони кас аъмо шавад, гар зери по бошад намак.
Руху нафс андар ҷасад кони намак шуд дар масал,
Андар мизочи нуқраву зар кимиё бошад намак.
Аз баҳри беморони дунё бо насихат гӯ, Ҳусайн,
Бар ҳар касе шуд бистари қасри шифо бошад намак.

16.02.2020.

ЁРИ МАН БО ИЛЛАТЕ ДАР БАЙНИ ЁРОН БЕДАРАК (1797)

Ёри ман бо иллоте дар байни ёрон бедарак,
Дар раҳаш мо интизору чашми ҳайрон бедарак.
Ҷомаи илмаш ба тан, гулхона бошад хони вай,
Бо ҳама илми фасоҳат гул ба домон бедарак.
Дар баёни сарсухан гуфтори вай бошад гуҳар,
Бе калому бе мақолаш чун суҳандон бедарак.
Ҷустуҷӯ кардам ба ҳикмат посухе н-омад зи ӯ,
Бо тақозои замона ӯ ба унвон бедарак.
Мисли шамъ аст ӯ ба ман, парвона бошам бар сараш,
Ман надонам баҳри чӣ беамру фармон бедарак?
Ту бигӯ, Ҳоҷӣ Ҳусайно, он Сайидумрон кучост?
Гарчи ту дар гулшанааш, ӯ дар гулистон бедарак.

03.02.2020.

НУҚСОНУ АЙБ ПЌШАД ДОМОНИ ЁРИ ЧОЛОК (1839)

Нуксону айб пўшад домони ёри чолок,
Аспи саворӣ бошад, боғу замину амлок.
Гар ин ҳама ба дастат, душман мадон касеро,
Зеро зи дасти душман домани ту шавад чок.
Пероҳани ҳаёро чиркин макун ба айбе,
Пайдо шавад чу доғе, доим шавӣ ту ғамнок.
Гар марди беҳаёӣ, як умр шармсорӣ,
Поин равӣ зи боло монанди хоки намнок.
Хавфу ҳароси дунё дар дил агар надорӣ,
Дурӣ бичӯ дар олам аз одамони нопок.
Розӣ бишав, Ҳусайно, анҷоми кор нек аст,
Гар ту қадам намонӣ дар ҷодаи хатарнок.

25.02.2020.

«ГОФ»

**НАЗДИ МАРДИ БОҶАҲОЛАТ ИН ҶАҲОН
ТОРИКУ ТАҢГ (1840)**

Назди марди боҷаҳолат ин ҷаҳон торику танг,
Ў нағунчад дар ҷаҳон, омода бошад баҳри ҷанг.
Байни мардум фитна орад, дар канораш неку бад,
Дар вучудааш нафси ҳайвон, худ надорад ору нанг.
Модгову аспу харро пода гӯянд аз азал,
Подаро моҳӣ надонад, гарчи бошад он наҳанг.
Фаҳри дунёро макун, ки ҷамъи мардум ҳамраҳат,
Баҳрамандӣ бар ту н-орад дар раҳат чун подасанг.
Иллаташро кас надонад, чашмаҳо болои кӯҳ,
Роҳи маҷро дар кушояд ҷорӣ гардад оби санг.
Ҳикмате андар маонӣ нақши ту омад, Ҳусайн,
Зарҳалӣ оғушта шуд, гарчи надодӣ обу ранг.

25.02.2020.

«ЛОМ»

**ШОНУ ШУҲРАТ БАҲРИ КАС ОСОРИ Ӯ
БОШАД ДАЛИЛ (1841)**

Шону шуҳрат баҳри кас осори ӯ бошад далил,
Худписандиро надонад, дар насаб бошад асил.
Решаи худро бичӯяд ҳар кӣ бунёдаш бад аст,
Шону шуҳратро набинад ҳар касе бошад бахил.
Қавли ҳақ дар назди мардум дору бошад дар назар,
Чун даво андар даҳонаш, таъми ширин мустаҳил.
Ту бубин осори таърих як нишона баҳри халқ,
Аз миёни реги саҳро шуд равон дарёи Нил.
Фитрати волои инсон сӯзише н-орад ба дил,
Баҳри дармонат бинех дар хӯшаи гул занҷабил.
Васфи ҳар соҳибнасаб сад реша дорад, эй Ҳусайн,
Чавҳари бунёди ту манзума дар вазни тавил.

26.02.2020.

ҲАР КАСЕ ХИДМАТ КУНАД, ДАР ИН ҶАҲОН ЎБАД КАМОЛ (1951)

Ҳар касе хидмат кунад, дар ин ҷаҳон ўбад камол,
Рӯзу ҳашри муъминон ўбад ризо аз Зулҷалол.
Бигзаронад умри худро дар раҳи ирфону илм,
Ранҷу андӯҳе набинад, бар касе н-ояд малол.
Дар ҷавонӣ ҳар касе худ донишомӯзӣ накард,
Дар замони пирӣ хору наслу ў ўбад завол.
Бо ҳавои нафси Иблис кори бад махфӣ макун,
Обрӯят дар замоне то нагардад поймол.
Одами соҳибхирад ҳолӣ зи ҳар нуқсону айб,
Ў нагардад дар ҷаҳон шӯридаву ошуфтаҳол.
Ҷобачо кун дар ғазалҳо дурру гавҳар, эй Ҳусайн,
Шакли назмат бар каломе то наёбад интиқол.

23.05.2020.

«МИМ»

**ЭЙ АЗИЗАМ, БО МУҲАББАТ НАЗМИ
ГУФТОРАТ МАНАМ (1766)**

Эй азизам, бо муҳаббат назми гуфторат манам,
Шарҳи маъниро бигӯ дар дил, чу асрорат манам.
Интизориҳои дунё зарра гардад дар назар,
Ҳар гаҳе қардӣ сафар дар раҳ, талабгорат манам.
Дар раҳи меҳру муҳаббат илтифот ояд зи ту,
Гар наёбӣ моли дунё, нақди бозорат манам.
Дар миёни обу оташ сӯхтам монанди мис,
Зарфи меҳрат дар дилу дар сахна гулзорат манам.
Манзари чашми дилоро фурсати зарб асту бас,
Дар шаби ялдои маҳфил чашми бедорат манам.
Бо муҳаббат ҳар чӣ омад дар ғазалҳои Ҳусайн,
Худ бигӯяд, қони ман, бо қон харидорат манам.

13.01.2020.

ОЙИНАИ МЕҲРУ ВАФО ДАР РҶИ ЁРОН ДИДААМ (1844)

Ойинаи меҳру вафо дар рӯи ёрон дидаам,
Меҳри ҳақиқиро ба худ дар аҳду паймон дидаам.
Рамзи асолат дар дилам хориҷ зи меҳан дар сафар,
Осори таърихи Аҷам дар Мисру Канъон дидаам.
Гумроҳиҳо аз номи дин, балвои мардум дар назар,
Вайрониро бо чашми худ аз селу тӯфон дидаам.
Дар хидмати чилсолаам ҳосил бишуд худ мухтасар,
Бераҳмиро дар оила аз ҳашми пинҳон дидаам.
Дар байни мардум бо ғазал ҳар ҳарфи ман
мулк асту бас,
Шукрона гӯям, бо қалам мулки фаровон дидаам.
Андар каломи назми худ бо ақли худ гӯяд, Ҳусайн,
Илми балоғат дар ғазал султони девон дидаам.

27.02.2020.

**АЗ МУЖДАИ АҲЛИ ХИРАД ЯК ШОДӢ ОМАД
БАР ДИЛАМ (1905)**

Аз муждаи аҳли хирад як шодӣ омад бар дилам,
Хушҳол гаштам он замон, ободтар шуд манзилам.
Пири Ҳакими Ганҷавӣ кардӣ ҳикоят баҳри ман,
Дурри маонӣ, дар назар сайёдӣ, андар маҳфилам.
Аз тешадардасте бипурс Хусрав шуда бар ӯ рақиб,
Дар ишқи Ширин аз баланд Фарҳод гуфто нозилам.
Осоиш омад баҳри ман аз дилбару дилдори худ,
Аз ғуссаи бори гарон озод гардад маҳмилам.
Баҳри халоси дилбарам чун ғарқи дарё дидамаш,
Дасте ба дасти ман надод фарёд зад : «Дар соҳилам».
Андар миёни назми худ гуфтӣ, Хусайно, бо ҳадаф,
Шуд армуғони ҳар ғазал афтода дар сарманзилам.

30.03.2020.

ЭЙ ЁРИ СОДИҚ ТУ БИЁ, БО ДИЛ НИДОЯТ МЕКУНАМ (1955)

Эй ёри содиқ ту биё, бо дил нидоят мекунам,
Андар раҳат Исмоилам, чонро фидоят мекунам.
Бори расидан бар ҳадаф пироҳанам дар дасти ту,
Ман Юсуфи Канъониям, аз чаҳ садоят мекунам.
Анҷоми корат шуд ба хайр ҳар гаҳ ту гуфтӣ қавли ҳақ,
Мисли Зулайхои азиз доманраҳоят мекунам.
Оби Хизир бахшад ҳаёт, он ишқи ҳамдам дар назар,
Аз қиссаи пайғамбарон садҳо ривоят мекунам.
Эй дӯст, ҳикматро бигир аз қиссаи пайғамбарон,
Бо назми ҳикмат дар ғазал рушду ҳидоят мекунам.
Аз баҳри дӯстат, эй Хусайн, воломақом гуфтӣ суҳан,
Рамзу ишора дар дилам, бо чон дуоят мекунам.

25.05.2020.

**ЭЙ ХУШГИЛИ СУРАТНАМО,
СОҲИБЧАМОЛАТ ДИДАЯМ (1959)**

Эй хушгили суратнамо, соҳибчамолат дидаям,
Аз дур ҳамчун раҳнамо қадди ниҳолат дидаям.
Хусну чамол дар халқият, садҳо гиёҳе дар назар,
Андар раҳи ишқи азал гулгулвисолат дидаям.
Шӯрида ман андар раҳат, беназмӣ омад дар раҳам,
Нороҳатӣ омад ба ман, ошуфтаҳолат дидаям.
Ҳар лутфи ту, эй раҳнамо, оромӣ орад, ҳам ризо,
Бе ҳолу хатти рӯи худ абрӯҳилолат дидаям.
Андеша дорам васфи ту дар хобу ҳам бедориям,
Дар нисфи шаб бо меҳри худ ман дар ҳаёлат дидаям.
Ман ошиқи ин роҳи ҳақ – дар васфи ту гӯяд Ҳусайн,
Дар зулмати тори шабон бадри камолат дидаям.

29.05.2020.

ЭЙ АЗИЗОН, ДАР ИН ЧАҲОН МЕҲМОНЕМ (1965)

Эй азизон, дар ин чаҳон меҳмонем,
Марду занон, пиру ҷавон меҳмонем.
Бояд донем ин умри мо ғанимат,
Шукри даврон, дар ин замон меҳмонем.
Ин ҷо касе муҳтоҷи нон набошад,
Чун аҷдодон дар хонадон меҳмонем.
Мо омадем, рӯзе равем зи дунё,
Дар ин чаҳон андар миён меҳмонем.
Ваъда омад: некӣ монад ҷовидон,
Мо беҳазон дар гулистон меҳмонем.
Ҳарфе бигуфт, Ҳочӣ Ҳусайн, дар сафар,
Вақти баён бар ғазалхон меҳмонем.

04.06.2020.

**АЗ ЧАМАН ДАР РОҲИ БУЛБУЛ БАҲРИ
ГУФТОР ОМАДАМ (2035)**

Аз чаман дар роҳи булбул баҳри гуфтор омадам,
Ман ба ин дунёи зебо гул ба бозор омадам.
Ман надонам дар раҳам булбул шавад ё тоҷире,
Гарчи бином дар кафас, аз баҳри дидор омадам.
Мешавам пажмурдаҳоле, маъсият бином агар,
Зинда бошам дар раҳи ҳақ баҳри инкор омадам.
Нафъи ман ояд ба мардум мисли занбӯри асал,
Ангубин андар забонам ҳамчу меъмор омадам.
Неши заҳрогин надорам то биёзорам касе,
Булбулу занбӯр хобу чашмбедор омадам.
Ҳамчу гул гуфтӣ, Ҳусайно, омадам худ бо асал,
Баҳри ҳар озурдадил бо ҷон харидор омадам.

08.07.2020.

БИПУРСАМ БАХШИШ АЗ ХОЛИҚ, АГАР БОРЕ ХАТО КАРДАМ (1845)

Бипурсам бахшиш аз Холиқ, агар боре хато кардам,
Зи худ пурсам ба сад ҳасрат гуноҳеро чаро кардам.
Умед аз раҳматаш дорам, Худо бахшандаи олам,
Ки хоҳишҳои қалбамро ба некон муктадо кардам.
Каримо, аз ту мепурсам, ту доноӣ ҳама асрор,
Қабули роҳи худ бинмо ҳар он чӣ бериё кардам.
Азизам, аз ту мепурсам бипӯшонӣ ту айби ман,
Аз он чӣ ту хабар дорӣ, зи пурсидан ҳаё кардам.
Битарсидам зи роҳи ҳақ, ба поям лағзише н-ояд,
Сарангуштам нашуд ҳалқа, ба худ дасти асо кардам.
Хусайно, дар ғазалҳоят бигӯ қавли ҳақимона,
Ба дарди миллату қавмам ба қавли худ даво кардам.

27.02.2020.

Бар ин чаҳони нозанин нобу мусаффо омадам,
Андар раҳи огоҳиҳо чун ранги савдо омадам.
Овози ман бо амри ҳақ андешаи аҳли хирад,
Асрори карвон дар сафар рӯзе ба сахро омадам.
Дар ин ҳаётам рӯзу шаб аҳли хирад андар назар,
Зебандагӣ нақши садаф, аз зери дарё омадам.
Дар дил надорам ман ғараз,
                        хар он чӣ гуфтам баҳри халк,
Садҳо либос андар барам, худ бесарупо омадам.
Шарму ҳаё гуфто ба ман:
                        Даъво макун бо ман-манӣ,
Дар роҳи ҳақ ман бегунаҳ, поку мубарро омадам.
Бар нафси худ доим бигӯ ту қавли ҳақро,
                        эй Хусайн,
Бо амри ҳақ дар ин замон баҳри мадоро омадам.

24.03.2020.

**ЧАШМАМ БА РОҲАТ РҶЗУ ШАБ, ЭЙ ЁР,
ПАЗМОНАТ МАНАМ (1795)**

Чашмам ба роҳат рӯзу шаб, эй ёр, пазмонат манам,
Дар дил ту дорӣ сарҳаде, асрори пинҳонат манам.
Бо сад умеду орзу навруста гардад ҳарфи ман,
Гар ту гиёҳӣ дар замин, худ абри боронат манам.
Маҳчурӣ андар роҳи ту аз ҳиммати мардона нест,
Гурбат надорӣ дар дилат, эй ёр, ҳайронат манам.
Гар дастхушкӣ мерасад дар зиндагонӣ як замон,
Андар масири зиндагонӣ, мулки Сомонат манам.
Ту ҳар гаҳе оӣ ба наздам зулмате андар раҳат,
Аз баҳри дидан вақти зулмат нури чашмонат манам.
Чун мунтазир андар раҳат ояд Ҳусайнат пешвоз,
Вақти пазироии ту чун гул ба домонат манам.

03.02.2020.

ДАР НАЗДИ ХАЛҚУ МИЛЛАТАМ ТО ҶОВИДОНА ЗИНДААМ (1915)

Дар назди халқу миллатам то ҷовидона зиндаам,
Ҳар он чӣ омад аз қадар, назди Худо ман бандаам.
Андар ҳаёли мардумон парвоз дорам дар назар,
Ман булбулу дар боғи худ бо сад гуле печандаам.
Берун равам ман аз Ватан, дилтангӣ ояд баҳри ман,
Беҳоку оби ин Ватан монанд аз асли худ баркандаам.
Афрӯхтам бо меҳри худ, тобанда шуд чашми чароғ,
Шамъе, ки дорам дар дилам, равшан кунад ояндаам.
Ҳар чунбише дар хуни ман з-он ҳикмате ояд ба ҷӯш,
Чун мавчи дарё рӯи об дар деги худ ҷӯшандаам.
Ҳоли ҳақимони ҷаҳон бошад, Хусайно, дар дилат,
Роҳи ҳақиқат бо қалам чун раҳнамо гӯяндаам.

04.04.2020.

РУҲИ МО ГҶЯД ГҶЯД, КИ МАН БАҲРИ ТАПИДАН ОМАДАМ (1804)

Руҳи мо гӯяд, ки ман баҳри тапидан омадам,
Чашми мо гӯяд ба ӯ аз баҳри дидан омадам.
Руҳу ҷисму ҳам забон аз баҳри мо дарёи нур,
Мавҷи дарё гуфт: Ман баҳри дамидан омадам.
Истимои қавли каззобони даҳр ин ҷо хатост,
Гӯши мо гӯяд ба мо: Некӯ шунидан омадам.
Бадсириштон садди роҳат, дар бадихо аҳриман,
Ӯ бигӯяд пеши роҳат даркашидан омадам.
Гар муаммо дар амал мазмуни дунё баҳри ман,
Аз хабарҳои ҷаҳон ман оғаҳидан омадам.
Баҳри миллат дар ҳаётат назми худ гуфтӣ, Хусайн,
Бо ҳадаф мақсуди худро офаридан омадам.

07.02.2020.

**РӯЗЕ РАСАД, ЭЙ МАРДУМОН, АЗ ИН
ҶАҲОН МО МЕРАВЕМ (1907)**

Рӯзе расад, эй мардумон, аз ин ҷаҳон мо меравем,
Некӣ бимонад ҷовидон хатти амон, мо меравем.
Дар дасти мо хатти амон чун як гуле аз соябон,
Гар ҳадя шуд, эй оқилон, бо армуғон мо меравем.
Воруна гардад ин ҷаҳон, боло шавад дасти камон,
Мисли хазон, эй ғофилон, бе як нишон мо меравем.
Некӯтарини мардумон аз дасти вай ояд амон,
Гар умри мо шуд беziён, чун қахрамон мо меравем.
Дар ин ҷаҳони дилситон аз баҳри мо бошад муҳим,
Омодагӣ, эй одилон, бар имтиҳон мо меравем.
Гӯянд ҷамъи дӯстон дар васфи ту доим, Ҳусайн,
Аз баҳри миллат назми ту шуд ҷовидон, мо меравем.

30.03.2020.

САДОИ ҲИКМАТИ ҚАЛБАМ ҲАР ОН ЧӢ БО ҚАЛАМ ГУФТАМ (1842)

Садои ҳикмати қалбам ҳар он чӣ бо қалам гуфтам,
Ки он шукронаи даврон, суханро бе алам гуфтам.
Нишони шеъри худро ман ба исми худ задам муҳре,
Ҳама ашъори девону ғазалро бо рақам гуфтам.
Барои нафъи инсонҳо тафаккур мекунам ҳар дам,
Насиҳатҳои некӯро ба мардум дам ба дам гуфтам.
Зи ҷаннат як нишоне шуд лаби ҷӯйбори ин дунё,
Ҳаёти ҷовидониро муқобил бар адам гуфтам.
Ҳаёти худ ғанимат дон, ҳавохоҳӣ макун ҳаргиз,
Азизам, меҳри худро ман ба ту дар ҳар қадам гуфтам.
Мисоли умри инсонӣ дарахте бар лаби об аст,
Саховат ҷуду бахшишро ба ҳар соҳибкарам гуфтам.
Суханҳои ҳақимона, Ҳусайно, баҳри миллат гӯ,
Ки ашъорам ба осонию дар мулки Аҷам гуфтам.

26.02.2020.

**СУОЛОТИ ЗИЁД ОЯД ҲАР ОН ҚОЕ, КИ МАН
БОШАМ (1948)**

Суолоти зиёд ояд ҳар он қое, ки ман бошам,
Умеди роҳи ҳақ қўям замоне дар суҳан бошам.
Қаноатмандии мардум хувайдо дар ҳақиқат шуд,
Ба дил андешае кардам: ба ҳикмат бутшикан бошам.
Ба коми худ дар ин олам намеёбам ба худ ҳамдам,
Ба танҳой надорам ҳақ, агар дар анҷуман бошам.
Ба базме ман зи бадномӣ нахоҳам офати шуҳрат,
Чу Фарҳод аз сари мардӣ ба некӣ кӯҳкан бошам.
Ба халку миллатам ҳар дам зи некон шуҳрате ояд,
Ҳамеша дар бари миллат, ҳамеша бо Ватан бошам.
Хусайно, бо қалам гуфти ба булбул дона дар дастат,
Барои назми гулдоне ба доман дар чаман бошам.

06.05.2020.

ШУКРОНАИ АМНУ АМОН МАН ДАР ҲАЁТАМ ДИДААМ (1811)

Шукронаи амну амон ман дар ҳаётам дидаам,
Ободии даври замон ман дар ҳаётам дидаам.
Побӯси аспам дар инон садҳо сафарҳо ройгон,
Хайри мамолик дар ҷаҳон ман дар ҳаётам дидаам.
Ёрони содиқ мисли ҷон ҳам дар дилу ҳам дар забон,
Ёри мувофиқ дилситон ман дар ҳаётам дидаам.
Андар амал шуд имтиҳон, сангинӣ омад ногаҳон,
Дар назди мардум ноаён ман дар ҳаётам дидаам.
Осон бишуд кори ҷаҳон бо дӯстони меҳрубон,
Дар зери борон соябон ман дар ҳаётам дидаам.
Шукронаи назми ҷавон бошад Ҳусайно дар ниҳон,
Аъмоли хайри ҷовидон ман дар ҳаётам дидаам.

10.02.2020.

ШУКРИ ХУДО, ДАР ЗУЛМАТЕ ХУРШЕДИ ТОБОН ЁФТАМ (1843)

Шукри Худо, дар зулмате хуршеди тобон ёфтам,
Аз гардиши айёми худ ман даври даврон ёфтам.
Бахту саодат баҳри ман чун қатраобе дар чаман,
Хайру сахои умри худ аз абри борон ёфтам.
Бурҳони ман омад сухан дар гулшану дар анчуман,
Андар раҳи иршоди ҳақ мулки Сулаймон ёфтам.
Майдони илму маърифат назму наво дар ҳар ғазал,
Мавқеи худро дар амал байни ҷавонон ёфтам.
Ҳаргиз надидам маъсият, чурму хато андар барам,
Шукри Худо, афъоли бад аз худ гурезон ёфтам.
Мақбули хосу ҳам авом доди Худо гӯ, эй Хусайн,
Андар шаҳодат, ҳам шараф адли ҷаҳонбон ёфтам.

26.02.2020.

**ШУКРИ ХОДӢ, ДАР ҲАЁТАМ ҲАМРАҲИ
НЕКОН ШУДАМ (1868)**

Шукри ходӣ, дар ҳаётам ҳамраҳи некон шудам,
Дар раҳи рушду ҳидоят носеҳи даврон шудам.
Нусхаи аҳли хирадро хоб дидам як саҳар,
Даркушодам чашми ботин, соҳиби ирфон шудам.
Нафси ман дар саркашиҳо, мониаш шуд ақли ман,
Бе ҳиҷолат аз маосӣ дур аз шайтон шудам.
Бахту иқболу саодат гардиши айёми ман,
Укдаи мушқил кушода, соҳиби унвон шудам.
Васфи Саттор-ул-уюб худ илтифот аз баҳри ман,
Назди аҳли илми ҳикмат дар масал домон шудам.
Шукри ҳақ гуфтӣ, Ҳусайно, чашмаам фаввора зад,
Ман ба лутфи Кирдгори соҳиби девон шудам.

10.03.2020.

ШУКРИ ҲАҚ, БАР НАФЪИ МИЛЛАТ МАН БА ДУНЁ ОМАДАМ (1902)

Шукри Ҳақ, бар нафъи миллат ман ба дунё омадам,
Дар раҳи беинтиҳо ҳамчун ҳувайдо омадам.
Мунтаҳои ҳар амал поянда бошад дар дилам,
Панду андарзи Илоҳӣ, баҳри фатво омадам.
Ҳамчу булбул дар гулистон зиндагӣ дорам ба гул,
Дар давоми умри худ баҳри тамошо омадам.
Ҳар касе дар роҳи тақво бартарӣ дорад ба худ,
Дар раҳи парҳез ман бо сад таманно омадам.
Хоҳиши ман дар ҳаёт ҳаргиз набуда дар роҳи бад,
Шукри ҳақ, то ин замон бе як муаммо омадам.
Зиндагӣ кун, эй Ҳусайно, ҳосили умрат бубин,
То бигӯяд руҳи ту: Ман назди мавло омадам.

29.03.2020.

ШУКРИ ӲАҚРО МЕКУНАМ, КИ МАН САЛОМАТ, ЗИНДААМ (1910)

Шукри Ӳақро мекунам, ки ман саломат, зиндаам,
Баҳри халку миллати худ бо садоқат зиндаам.
Аз касе то ин замон ранчиш набошад дар дилам,
Байни номардони дунё бешикоят зиндаам.
Ӳар чӣ пеш ояд ба ман, парво надорам ҳеҷ гоҳ,
Эътимодам бар Ӳудову бо часорат зиндаам.
Аз ҳама амволи дунё Ӳар чӣ дода баҳри ман,
Худ ризо бо қисмату ҳам бо қаноат зиндаам.
Дар шариат истиқомат, адлу эҳсон дар дилам,
Байни ҳамкорони худ ман бо адолат зиндаам.
Бо умеди раҳмати ҳақ ту бигӯ, Ӳочӣ Ӳусайн,
Дар забони миллати худ то қиёмат зиндаам.

01.04.2020.

**ШУКРИ ҲАҚ БАР ИН ЧАҲОН МАН
ҲАЛҚАБАРГҶШ ОМАДАМ (1991)**

Шукри ҳақ бар ин чаҳон ман ҳалқабаргҷш омадам,
Дар раҳи таълими илм бо гӯшу бо ҳуш омадам.
Коми манро модарам бардошт бо ҳарфи алиф,
Аз замони тифлиям зеби баногҷш омадам.
Дар чавонӣ аз маосӣ тавба кардам рӯзу шаб,
Дар раҳи аъмоли бад хотирфаромҷш омадам.
Амри маъруф, наҳйи мункар,

сарзаниш бар нафси худ,

Аз баёни қавли ҳақ чун ҳарф хомҷш омадам.
Нокасе бинам ба роҳам, меравам роҳи дигар,
Назди номардон сухан ногуфта, мадҳуш омадам.
Гуфтаӣ: То шаст будам ганҷи пинҳон, эй Ҳусайн,
Дар замони пириям чун деги пурҷш омадам.

13.06.2020.

ШУКРОНА ГҶЯМ ДАР НАЗДИ ДИЛБАР ВОЛОМАҚОМАМ (2057)

Шукрона гӯям дар назди дилбар воло мақомам,
Лекин набинам аҳволи довар, то ҳол хомам.
Дар кишвари худ хидмат кунам ман бо хоҳиши дил,
Мардона гӯям дар амри кишвар мисли ғуломам.
Ҳар кас бигӯяд ҷавҳаршиносӣ, баҳраш бигӯям,
Дурдона бошам дар деги ҷавҳар, нопухтахомам.
Сайдат накардам бо чашми бино махфӣ ба хона,
Дар хона ҳастам, доим ту бингар мурғе ба домам.
Гуфтӣ, Хусайно, бо сад ишора андар ғазалҳо,
Парво надорам дар хатти дафтар бо нангу номам.

26.07.2020.

**АЗИЗАМ, БО САДОИ ДИЛ БА КҶҲИ ТУ
ГУЗАР КАРДАМ (1874)**

Азизам, бо садои дил ба кҶҲИ ту гузар кардам,
Ба чашми Вомику Узро ба рӯи ту назар кардам.
Ҳар он чӣ баҳри ман гуфтӣ, нагуфтам ханчари тез аст,
Диламро бо муҳаббатҳо зи теги ту сипар кардам.
Нагуфтам рози дил, зеро сухан дар пардаи исмат,
Натарсидам зи бадкорон, зи бадхоҳон ҳазар кардам.
Ҳунарманде туро дидам, ҳунар як гавҳаре бошад.
Муҳаббатро ба қадри худ ба ҳар аҳли ҳунар кардам.
Башоратҳои аҳли хайр бошад ибрате бар ман,
Ба чашми мардуми олам ба бурҳоне хабар кардам.
Ҳасоҳат дар ғазалҳоям мақоми илми раббонӣ,
Зи баҳри қуввати маъно асои симу зар кардам.
Ҳусайно, дар ғазалҳо гӯ ба қадри қудрату имкон,
Ҳама некӣ ба ҳайвоне ва ё аҳли башар кардам.

11.03.2020.

АЗИЗАМ, ЛАҲЗАЕ АЗ ТУ НАМЕХОҲАМ ЧУДО БОШАМ (2056)

Азизам, лаҳзае аз ту намехоҳам чудо бошам,
 Дилам дар сина меҳоҳад, ки умре босафо бошам.
 Камолеро зи ту бинам, надорӣ айбу нуқсоне,
 Зи иллат ҳар чӣ мегӯӣ, ба дарди ту даво бошам.
 Ба ҷо орам муҳаббатро ҷавонмардӣ кунам ҳар дам,
 Бипурсам аз ту бахшоиш, агарчи беҳато бошам.
 Хабар омад зи он холиқ, назофат покӣ андар дил,
 Ҳар он кас сирри ман донад, ба наздаш бебаҳо бошам.
 Наояд манманӣ аз ман, такаббур феъли шайтонӣ,
 Бигӯям зарраи хокам, агарчи дар ҳаво бошам.
 Хусайно, дар давоми умр бигуфтӣ, эй азизи ман,
 Бигӯям сирри дилро худ ба ҳар кас ошно бошам.

26.07.2020.

**ФИКРИ ҲАҚИҚАТРО КУНАМ ТО ДАР
ҲАЁТАМ, ЗИНДААМ (1880)**

Фикри ҳақиқатро кунам, то дар ҳаётам зиндаам,
Вобаста доим бо амал бо ин сифотам зиндаам.
Дурӣ бичӯям доимо аз кибру аз афъоли бад,
Дар байни хосу ҳам авом шоҳин начотам, зиндаам.
Сунъи худоиро бубин, шуд чӯча чун берун зи тухм,
Бар модараш гӯяд мудом: зери қанотам, зиндаам.
Аз баҳри лочин болу пар чун дасту бозу баҳри мо,
Ҳар он чӣ омад аз фазо, бемушкilotам, зиндаам.
Аҷру савоби ҳар амал чуброн бигардад оқибат,
Дар ин чаҳон ҳамроҳи ман хатти баротам, зиндаам.
Андеша дорӣ, эй Ҳусайн, аз шарҳи ҳоли худ бигӯ,
Тадбири корам дар амал бо эҳтиётам, зиндаам.

15.03.2020.

БАҲРИ НАВИШТИ ЯК ҒАЗАЛ СӢИ ҲИСОР МЕРАВАМ(1947)

Баҳри навишти як ғазал,сӢи Ҳисор меравам,
Қисса навишта бо рақам, баҳри шикор меравам.
Сафҳаи хатти ман бигуфт: Дар сафарат ҳадаф кучо?
Ҳикмати ман гар набарӣ, бо дили зор меравам.
Хандаи ман гашта ҷавоб:Дафтари ман ба дасти ту,
Дар талаби саодатат вақти наҳор меравам.
Сабки Хуросон ба дилам,сусти набинам зи қалам ,
Дар раҳи шеърӯ ҳам ғазал ҳамчу гӯбор меравам.
Дар сари хат бигуфтаам: ҳарфи ғазал зи бӯи гул,
Баҳри маонӣ дар дилам фасли баҳор меравам.
Қисса бигуфтӣ: эй Ҳусайн ҳиссабарориро бубин,
Ҳарфи маонӣ тири ман, сайди шикор меравам

05.05.2020.

**КАШФИ АСРОРИ ДИЛАМ САБЪАИ
ГАРДОНАИ МАН (1858)**

Кашфи асрори дилам сабъаи гардонаи ман,
Сурати нақши сафар аз дили фарзонаи ман.
Баҳри ту дар талабу ҳофизи асрори дилам,
Рамзи ороиши гул зевари кошонаи ман.
Чашми ман дар раҳи ту баҳри иноят ба ҳадаф,
То кунӣ манзари худ бар сӯи паймонаи ман.
Зарфи андоза нигар номи дувоздах бурҷ аст,
Чому соғар наравад хонаи вайронаи ман.
Зери дарё нигару хушкӣ маҷӯ баҳри садаф,
Дар адад маҳв макун донаи дурдонаи ман.
То кунун шуъла назад оташи ашъори Ҳусайн,
Нури ҳақ худ бирасад лонаи парвонаи ман.

03.03.2020.

КАШФИ ҲАҚИҚАТИ ҲОЛ БО ЧАШМИ САР БИДИДАМ (2055)

Кашфи ҳақиқати ҳол бо чашми сар бидидам,
Дар байни аҳли ирфон ноҳаққиро надидам.
Шукре кунам ба ин дам, фатҳу кушоиш омад,
Аз мӯждаҳои умрам андар само паридам.
Аз аҳли фисқ умре дурӣ бичустаам ман,
Вакто надомате буд, ангушти худ газидам.
Дидам касе ба роҳам дар дил ғараз чу дорад,
Бар ҳақ паноҳ бурдам, то манзилам расидам.
Пайдо бишуд чу фосиқ, аз ӯ ҳазар намудам,
Он риштаи бадиро якбора ман буридам.
Шукрона гӯ, Хусайно, бо ин саодати даҳр,
Бо адлу бо диёнат бар мақсадам расидам.

26.07.2020.

МАН БО МУРУРИ СОЛҲО ПАЗМОНИ МОДАР МЕШАВАМ (1812)

Ман бо мурури солҳо пазмони модар мешавам,
Ҳангоми мушқил, дар ҷафо пазмони модар мешавам.
Симои модар ногаҳон пайдо шавад андар назар,
Дар байни хешу ақрабо пазмони модар мешавам.
Ҳар гаҳ бубинам ноҳалаф андар ҷафои модар аст,
Гирён шавам дар ҳар кучо, пазмони модар мешавам.
Аз сарнавишти модарам дилтангӣ н-ояд баҳри ман,
Розиям аз ҳукми қазо, пазмони модар мешавам.
Таскини қалбам меҳри вай дар мачмаи илму адаб,
Бар дарди худ ёбам даво, пазмони модар мешавам.
Дар солрӯзи модарат ҳарфи муҳаббат гӯ, Ҳусайн,
Гарчанд, ҳар ҳарфам дуо пазмони модар мешавам.

13.02.2020.

МУҚТАЗОИ ҲОЛИ КАС АЗ ҲАРФИ ВАЙ ЁБАД МАҚОМ (1980)

Муқтазои ҳоли кас аз ҳарфи вай ёбад мақом,
Ҳар касе хоҳад бидонад шартӣ он илми калом.
Лаззати шодӣ биёрад бар мухотаб ҳар ғазал,
Пояи илми маонӣ бо ғино омад паём.
Дар канори сатри вай андешаи илми бадеъ,
Ҳам радифу қофия илми арӯз шуд бардавом.
Дар баёни лафзи маънӣ гар равад маънӣ ғалат,
Баҳри ислоҳаш бикӯшам, гарчи бошад аз авом.
Беҳтарин баҳри суҳанвар пояи илм асту бас,
Партави нури маонӣ дурру гавҳар бо низом.
Аз нахустин дафтари худ услуби хоси Ҳусайн,
Санъати шеърӯ суҳан дар назми вай шуд мустадом.

07.06.2020.

**НАВОВУ НАҒМАВУ ОВО ЗИ ХУНЁГАР
НАМЕБИНАМ (1882)**

Навову нағмаву ово зи хунёгар намебинам,
Ба сидқи дил нигоҳеро тамошогар намебинам.
Ҳичову мисраи мавзун агарчи гавҳари суфта,
Ҳазорон ганчи маъниро зи кимёгар намебинам.
Ба мутриб ҳар чӣ мегӯям, навозиш мекунад бар ман,
Агар нуқсон шавад пайдо, зи даъвогар намебинам.
Ба зоҳир дурри мансурам хувайдо мешавад рӯзе,
Салоҳеро ба ҳарфи худ зи расвогар намебинам.
Зи ҳикматҳову рози ман намоён мешавад панде,
Маонии ғазалро ман зи пайдогар намебинам.
Қасида, маснавӣ гуфтӣ, Ҳусайно, бо тариқи худ,
Бигӯ, як мисраи байтам зи начвогар намебинам.

15.03.2020.

НАМЕХОҲАМ ХИЁНАТРО ПАГАҲ ПЕШИ НАЗАР БИНАМ (1893)

Намехоҳам хиёнатро пагаҳ пеши назар бинам,
Ба инсоне надоматро дами шому саҳар бинам.
Надоматҳои ин дунё зи нуқсони Банӣ Одам,
Ба муштоке қаноатро чу болин зери сар бинам.
Намехоҳам зиёнеро расонам бар каси дигар,
Ба чашмам ташнаву урён либоси худ ба бар бинам.
Дар ин айёми макру фан ҳама пулдору сарватманд,
Фақирӯ бенавоеро дар ин роҳи гузар бинам.
Хусайно аз ҳаққат гӯ ҳар он чӣ баҳри ту гуфтанд,
Ба ҳарфи Ҳақ кучо ояд ҳар он чӣ беҳабар бинам?
Гуҳарбории ноқобил ба афкорам муқобил шуд,
Хирадро дар низоми худ зиёда аз гуҳар бинам.

19.03.2020.

**ВОМИҚИ ЗЕБО БИГУФТО: ОШИҚИ УЗРО
МАНАМ (1867)**

Вомиқи зебо бигуфто: Ошиқи Узро манам,
Дар муҳаббат баҳри Узро гавҳари дарё манам.
Бо умеди матлабам ғаввос чӯям баҳри худ,
Чавҳарӣ оғаҳ шавад, ки ошиқи шайдо манам.
Ёри содиқ бетакаллуф, дилбарӣ дар дасти вай,
Қисса гӯяд, шарҳи ҳолаш: «назди ҳар доно манам».
Дар таашшук ишқу рағбат возеҳу равшан набуд,
Дар дили ошиқ бигуфто, ишқи нопайдо манам.
Ту бигуфтӣ, эй Ҳусайно, бо қасам Узро бигуфт,
Ишқи ман пок аст, зеро ошиқи фардо манам.
Ҳалқаи меҳру муҳаббат баҳри Узро анҷуман,
Вомиқи саргашта гуфто: Баҳри ту танҳо манам.

09.03.2020.

«НУН»

**ЭЙ ДҮСТ, ЧАВОБАШРО БИДЕҲ БАР ТУ
РАСАД ОВОЗИ МАН (1767)**

Эй дӯст, чавобашро бидеҳ бар ту расад овози ман,
Овози ҳақ орад ба ту ҳар гаҳ расад хуш сози ман.
Ҳар гаҳ самое бишнавӣ, инкори роҳи ҳақ макун,
Чун аз самои Мавлавӣ бар ту расад эъҷози ман.
Ту иштибоҳамро пазир, чун бехато бошад Худо,
Аз ту бипурсам афв кун, қалби хатопардозӣ ман.
Дармони дардам назди ту дар мавсими бемориям,
Эй дӯст, Лукмони манӣ, ҳастӣ ту дорусозӣ ман.
Хушнудӣ хоҳӣ баҳри худ, ҳамдастӣ кун бо аҳли хайр,
Эй дӯст, қурбонат манам, зеро туй анбозӣ ман.
Аз баҳри киштӣ лангаре дорӣ ба дастат, эй Ҳусайн,
Адлу шафоатро бигӯ дар киштӣ, эй ҳамрози ман.

13.01.2020.

**ЭЙ АЗИЗАМ, ДОИМО БО МАРДУМИ ДОНО
НИШИН (1793)**

Эй азизам, доимо бо мардуми доно нишин,
Дар тариқи илму ирфон назди мавлоно нишин.
Дар умури дину дунё дун машав андар амал,
Ёфтӣ гар раҳнамо дар кори хайр, боло нишин.
Чойгоҳи хонаро бин селу борон дар назар,
Бо бинои масканат дар чойи бедарё нишин.
Сарвату молат зиёд, он тандурустӣ баҳри ту,
Бо тамаъкории худ дар назди ҳар доро машин.
Рӯсияҳ шармандаҳо манфур бошанд, эй Ҳусайн,
Дар маҳовил, чони ман, бо мардуми расво машин.
Ҳамнишинӣ бо бадон суде надорад баҳри ту,
Чун ҳарисон бо тамаъ андар раҳи савдо машин.

03.02.2020.

ЭЙ ХУДО, ДАР ИН ЧАҲОН ШАРМАНДАВУ ХОРАМ МАКУН (1810)

Эй Худо, дар ин чаҳон шармандаву хорам макун,
Байни хешу акрабо бечораву зорам макун.
Душманиву кинаҳо бегона бошад баҳри ман,
Дар раҳи ноодамӣ ноҳақ гирифторам макун.
Оқибат ҳар он чӣ дидам, офият шуд баҳри ман,
Дар замони пириям ғамноку беморам макун.
Ҳар чӣ пурсидам зи ту, бар даргаҳат шуд мустачоб,
Рӯзи маҳшар мубтало, савдои бозорам макун.
Бо насихат ҳар чӣ гуфтам, киштӣ шуд дар баҳри ман,
Дар раҳи садди ҳақиқат лангари борам макун.
Ҳомили бори амонат, дар дуо гӯяд, Ҳусайн,
Байни мардум, эй Худо, беҳудагуфторам макун.

09.02.2020.

**АЗ ДИЛАМ ИЛҲОМ ҲАМЧУН ОФТОБ ОМАД
БУРУН (1851)**

Аз дилам илҳом ҳамчун офтоб омад бурун,
Равшани аз зери дарё бениқоб омад бурун.
Шуд мунаввар рӯи олам дар назар бо ҳар ғазал,
Назди Шайхи Маслиҳатдин моҳтоб омад бурун.
Фарқи назмамро бубинӣ бо мақом оҳанги худ,
Баҳри ҳар хунёгаре чангу рубоб омад бурун.
Кашфи асрори ғазалро баҳри ғофил гӯ, Ҳусайн,
Аз гулистон бе гуле, бо чашми хоб омад бурун.
Баҳри доноён бигӯ, ки ин дилам сад пора шуд,
Аз вучудам сӯзиши бӯи кабоб омад бурун.
Аз барои нафъи миллат хок бошам дар замин,
Шамси тобон нурбахшо аз саҳоб омад бурун.

01.03.2020.

ЭЙ АЗИЗАМ, ДАР ЧАХОН ҲАРГИЗ ДИЛОЗОРӢ МАКУН (1888)

Эй азизам, дар чахон ҳаргиз дилозорӣ макун,
Дилбариро гар надонӣ, мардумозорӣ макун.
Дар нажоди одамият шахси беозор бош,
Назди номардони дунё хорию зорӣ макун.
Ҳамчу мардони шариф дурӣ бичӯ аз хулқи бад,
Назди мардум беибо ноҷоя рафторе макун.
Баҳри халқу миллати худ ту ба сомон шав мудом,
Байни абнои башар ту миллатозорӣ макун.
Ночавонмардони дунё тӯдаи аҳли башар,
Баҳрамандӣ аз ту шуд, беҳуда сардорӣ макун.
Номуносиб ҳар чӣ дидӣ, садди раҳ шав, эй Ҳусайн,
Қоҳиле бераҳмӣ кард, бо вай ту ҳамкорӣ макун.

17.03.2020.

ЭЙ БОДИ САБО, САЛОМИ МАРО БА ЁРАМ РАСОН (1919)

Эй боди сабо, саломи маро ба ёрам расон,
Бубин рӯзи нав, баҳри тамошо баҳорам нишон.
Ҳар гул зи боде бо як вазидан зиён бубинад,
Гар боде расад аз зулфи хубон, ҳама беziён.
Хоки ватанро бо зарраҳояш ба чашм молам,
Дарёи миллат бо мавчи ором шавад зарфишон.
Ин роҳи ваҳдат дар ин замона орад муҳаббат,
Аз баҳри халқу ҳам миллати мо роҳи Каҳкашон.
Гулбонги миллат обод бошад аз хидмати халқ,
Бо некӣ гӯям фардо диёрам шавад гулистон.
Бошад, Хусайно, роҳи садоқат амну амонӣ,
Шукре Худоро дар дил бигӯям, диёрам амон.

06.04.2020.

ЭЙ МУХОТАБ, БЕНИҚОБЕ ХУД БА ҶОИ МАН БУБИН (1934)

Эй мухотаб, бе ниқоб худро ба ҷои ман бубин,
Ҳар чӣ омад дар китоб, нусрат барои ман бубин.
Бо қалам ҳар чӣ навиштам баҳри халқу миллатам,
Меҳру шафқат беҳисоб, дар дил бақои ман бубин.
Ҳикмати нури Илоҳӣ шуълавар шуд дар дилам,
Дар само ҳамчун шиҳоб назму навои ман бубин.
Шуд сабаб дар эҳтиёҷ розу ниёзам рӯзу шаб,
Дар қарам мисли саҳоб дастӣ дуои ман бубин.
Эй мухотаб, ҳар чӣ гуфтам, айб машморӣ агар,
Аз маосӣ иҷтиноб аҳду вафои ман бубин.
Аз бузургон бар Ҳусайн омад ҳазорон некиҳо,
Ҳар дуои мустаҷоб чун раҳнамои ман бубин.

15.04.2020.

**ЭЙ САБО, ҲОЛИ МАРО БО НЕКӢ БАР ЁРАМ
РАСОН (1993)**

Эй сабо, ҳоли маро бо некӢ бар ёрам расон,
Сирри пинҳони маро бар назди дилдорам расон.
Гар бипурсад ҳоли зорам, накҳатам беҳтар зи гул,
Бӯи манро бо вазидан, гул, зи гулзорам расон.
Дар замирам ҳар чӣ дорам, дар ниҳон гӯям ба ту,
Гар ҳувайдо шуд ба мардум, накди бозорам расон.
Бо ишоратҳои хосам бе рақам бе ҳолу хат,
Махфӣ гуфтам нуктаву ҳарфе зи осорам расон.
Зарра гардам дар сабо, дидор бинам дар амал,
Шодмониҳо зи ман баҳри ҳаводорам расон.
Бар ҷавобаш мунтазир шуд як сари сӯзан, Хусайн,
Ман ҳаросон, эй сабо, ин назми гуфторам расон.

15.06.2020.

ЭЙ САБО, АХБОР БАР ЁРАМ РАСОН (1994)

Эй сабо, ахбор бар ёрам расон,
Сирри пинхоне ба дилдорам расон.
Гар бипурсад, накхатам беҳтар зи гул,
Бо вазидан гул зи гулзорам расон.
Хар чӣ дорам дар ниҳон, гӯям ба ту,
Шуд ҳувайдо, накди бозорам расон.
Бе ишорат бе рақам бе холу хат,
Махфӣ гуфтам, ту зи осорам расон.
Зарра гардам баҳри васле дар амал,
Эй сабо, назди ҳаводорам расон.
Бар ҷавобаш ин Хусайн шуд мунтазир,
Ман ҳаросон, назми гуфторам расон.

15.06.2020.

**ЭЙ ГУЛРУХИ ПУР АЗ ГУЛ ГУЛХОНА ТУЙ Ё
МАН (2036)**

Эй гулрухи пур аз гул, гулхона туй ё ман?
Гулғунча намеғӯяд дар хона туй ё ман?
Бишкуфта ба роҳи худ дар соғари оби гул,
Андоза намебинам, паймона туй ё ман?
Чашмат ба раҳам чору ман шефтаи даргоҳат,
Шайдой шуда дар рах, девона туй ё ман?
Дар зехну хаёлам ту устура ба роҳат ман,
Дар қиссаву дастонҳо афсона туй ё ман?
Холи хати манкули марбути занон бошад,
Андар раҳи Мавлоно мардона туй ё ман?
Дар васфи мухотаб ту гар шарҳи Хусайн донӣ,
Дар нома хабар омад бегона туй ё ман?

12.07.2020.

БАҲРИ МАН ЧАННАТ БУВАД НАЪНОВУ РАЙҲОНИ ВАТАН (1806)

Баҳри ман чаннат бувад наънову райҳони Ватан,
Роҳату шодӣ биёрад айши даврони Ватан.
Бо саодат, ҳам шарофат дар нишоти зиндагӣ,
Ман камоле ёфтам дар зери домони Ватан.
Баҳри нафъи миллатам фармоише ояд агар,
Сар напечам ҳеч гаҳ аз амру фармони Ватан.
Хайру эҳсону саодат аз саҳоб ояд ба сар,
Ризқи поки мардумам аз абру борони Ватан.
Миллати тоҷик зи дониш моҳу ҳур андар масал,
Равнақи таърих бошад нури раҳшони Ватан.
Ҳар чӣ гуфти бо маҷоз дебоҷа бошад, эй Ҳусайн,
Ифтихори назми ту сарчашма – унвони Ватан.

08.02.2020.

ТАҶРИБАВУ ҲАМ ЭҲТИЁТ ШУД БЕҲТАРИН УСТОДИ МАН (1904)

Таҷрибаву ҳам эҳтиёт шуд беҳтарин устоди ман,
Ҳар он чӣ омад аз само, худ дар замин устоди ман.
Фикре накардам дар гумон, оромӣ омад баҳри ман,
Бе шакку шубҳа ҳар амал, нур-ул-яқин устоди ман.
Дар байни мардум аз ҳаёл беиффатӣ н-ояд ба ман,
Хушбоварӣ бо аҳли дил дар роҳи дин устоди ман.
Анҷоми коратро бубин, он гарчи бошад бар хилоф,
Хушбоварӣ дар амри ҳақ, чашми амин устоди ман.
Ҳар номуборақ дар ҷаҳон бошад ямини ӯ ясор,
Қаҷрав набудам дар ҷаҳон, дасти ямин устоди ман.
Назмат, Ҳусайно, дар дилу наққошӣ қардӣ бар нигин,
Ҳар гаҳ назар қардам ба даст,

нақши нигин устоди ман.

29.03.2020.

ЧАВҲАРИ ОЙИНА МЕДОН ГУФТУГҶРО БАР ЗАБОН (1873)

Чавҳари ойина медон гуфтугҷро бар забон,
Ту мазан ойинаро ҳаргиз ба санги нокасон.
Санги нокас аҳли ҷаҳлу панду андарз ойина,
Бишканад ойинаатро, ту намонӣ дар амон.
Дар ҳаёли шакку шубҳа феъли ноҷоро макун,
Иттиҳоме бар ту орад ҳар кӣ бошад бадгумон.
Дар давоми зиндагонӣ ҳифз кун асрори худ,
Сирри кас пинҳонӣ дидӣ, ту мағӯ бар дигарон.
Гар ту бошӣ аҳли имон, дурӣ ҷӯ аз ҷоҳилон,
Баҳри аҳли илму ирфон кун ҳақиқатро баён.
Чавҳари аҳли суҳанро бо қалам гӯ, эй Ҳусайн,
Қадри хат боқӣ бимонад номи некат ҷовидон.

11.03.2020.

**ҲОФИЗИ АСРОР БОШУ НОРИЗО ҒАЙБАТ
МАКУН (1886)**

Ҳофизи асрор бошу норизо ғайбат макун,
Дар ғиёбаш гар ту бинӣ сад хато, ғайбат макун.
Айби касро аз қафо исрор баъди рафтанаш,
Дар сулуки аҳли ирфон нораво ғайбат макун.
Айби ёри содиқатро пеши номахрам мағӯ,
Ту бидон ҳаққи намакро, чун гадо ғайбат макун.
Тухмату бухтон шумораш айби кас бошад дурӯғ,
Молами касро надида, дар азо ғайбат макун.
Бадтарини маъсият ин, донӣ чӣ бошад, эй Ҳусайн,
Одати бад ҳамчу дарди бедаво ғайбат макун.
Ғайбати кас мунҳасир андар сухан ё феъл нест,
Бо имову бо ишора, бесадо ғайбат макун.

17.03.2020.

ҲИҚМАТУ АСРОРИ ОЛАМ ДАР КАЛОМАШ ШУД БАЁН (1909)

Ҳикмату асори олам дар каломаш шуд баён,
Гар бихонӣ «қул аъуз», аз захми чашм ёбӣ амон.
Рӯзу шаб бо чашми дил гар ту бихонӣ сурае,
Дарди чашму дарди сар бар ту наояд бегумон.
Моли мардумро махӯр, оромӣ н-ояд баҳри ту,
Аз ҳасуди мардумон бар дил расад тири камон.
Домани соҳибдилон гир, дур шав аз ёри бад,
Ёри чӯйӣ аз Худо, ҳаргиз набинӣ ту зиён.
Бо хулус он ҳар чӣ пурсӣ, мустаҷоб ояд бошад дуо,
Худ шавад ҳамчун саробе ҳар чӣ бошад дар миён.
Илми дину илми дунё дар дилат бошад, Ҳусайн,
Иззату қадру мақомат ҳамчу роҳи Қаҳқашон.

30.03.2020.

**ДАР ҲАМА ҲОЛЕ НАБОШӢ, ТУ ЗАБОНРО
ГУМ МАКУН (1871)**

Дар ҳама ҳоле набошӣ, ту забонро гум макун,
Дар замони илму ирфон ту ҷаҳонро гум макун.
Хору гулро ту бубин худ, дар гулистон ҳамраҳанд,
Дӯстони бехтарину меҳрубонро гум макун.
Ҷавҳари парвози мурғон дар биёбон раҳгузар,
Ҳамчу булбул ҳамраҳи гул ошёнро гум макун.
Гар ту мебинӣ ба ҳар рӯзе ҳазорон чеҳраро,
Байни онҳо гармрӯи дилситонро гум макун.
Дар сафар ё дар ҳазар ашки надоматро марез,
Ҳар чӣ дидӣ дар раҳи худ, корвонро гум макун.
То тавонӣ, эй Ҳусайно, панду андарзе бигӯ,
Соябонӣ бар ту омад, соябонро гум макун.

10.03.2020.

ДАР ХАЁТАТ, ЭЙ ЧАВОН, ДАЪВОИ АРБОБӢ МАКУН (1889)

Дар ҳаётат, эй чавон, даъвои арбобӣ макун,
Дар сифоти нақши худ ҳаргиз ту каззобӣ макун,
Кори некиро накардӣ, хуррамӣ н-ояд ба ту,
Назди ҳар як навҷавон ночоя шодобӣ макун.
Некӣ кун дар ин ҳаётат, некӣ ояд баҳри ту,
Кӯдакӣ як сӯ гузору ҳарза шабтобӣ макун.
Гар ҳилоле дидаӣ, ибрат бигир аз ҳоли вай,
Дар раҳи берангиҳо нодида маҳтобӣ макун.
Тобиши бадри мунир, ислоҳи корат дар назар,
Бозгашти ҳақ бикун ночоя таввобӣ макун.
Оби дарё худ бичарҳад давра гардад, эй Хусайн,
Ҳар чавонро кун насихат, сӯйи гирдобе макун.

17.03.2020.

ДАР ИН ҲАЁТИ НОЗАНИН РОҲИ АДОЛАТ ПЕША КУН (1914)

Дар ин ҳаёти нозанин роҳи адолат пеша кун,
Аз баҳри халқу миллатат роҳи саодат пеша кун.
Қасди ту андар хидмате, андеша дорӣ дар дилат,
Дар роҳи аҷдодони худ азми ризоят пеша кун.
Гар розӣ гардад модарат, аз ту Худо бошад ризо,
Андар адои «вой»-и худ «ох»-и ибодат пеша кун.
Гарчи набошӣ дар қарам чун Ҳоҷа Аҳрори Валӣ,
Аз баҳри муҳтоҷу یتим дасти саховат пеша кун.
Болотарини кори хайр таълими илму ҳам ҳунар,
Аз баҳри авлодони худ роҳи ҳидоят пеша кун.
Ҷозилтарин андар амал сидқу вафо бошад, Ҳусайн,
Андар раҳи эҷодии худ назми садоқат пеша кун.

02.04.2020.

ДИЛБАР, КИ ШУДӢ, АЗ ПАСИ ДИЛДОР НАЗАР КУН (1923)

Дилбар, ки шудӢ, аз паси дилдор назар кун,
Гулшан ба дилу аз паси гулзор назар кун.
Булбул, ки шудӢ, сайд машав бар Ҳама сайёд,
Бар сайди худӢ, аз раҳи Ҳамвор назар кун.
Дар ҳар амалат вазни баробар ба ту ояд,
Андоза кунӢ, тӯдаи хирвор назар кун.
Олуда машав, аз паси озор марав ҳеч,
Афве талабу бар каси хоксор назар кун.
Сангар биталаб, ҷоду макун аз паси девор,
Соҳир, ки шудӢ, аз паси девор назар кун.
Савдой машав дар раҳи неъмат Ҳусайно,
Тоҷир, ки шудӢ, бар раҳи бозор назар кун.

09.04.2020.

**ДАР ДИЛАМ МЕҲРУ МУҲАББАТ НУР
БОШАД БАҲРИ МАН (1945)**

Дар дилам меҳру муҳаббат нур бошад баҳри ман,
Равшанӣ ояд зи он, манзур бошад баҳри ман.
Ҳикмати Нушинравон ойини миллат бардавом,
Ҳар чӣ омад аз мақом, дастур бошад баҳри ман.
Шукри неъмат мекунам, хушҳолӣ омад дар ҳаёт,
Ҳар чӣ шуд имконпазир, мақдур бошад баҳри ман.
Солики роҳи тариқат шуд ризо бо ҳикмате,
Гарчи он вайрона буд, маъмур бошад баҳри ман.
Ҳикмати аҳли хирад шуд хушнависӣ бо қалам,
Дар базебӣ ҳусни хат чун хур бошад баҳри ман.
Худ бигуфтӣ, эй Ҳусайно, рӯи қоғаз дасти хат,
Дар ғазал хушҳолие, масрур бошад баҳри ман.

01.05.2020.

ДОМАНИ МАҚСУДИ МО ДАР ДАСТИ РАББУ-Л-ОЛАМИН (1957)

Домани мақсуди мо дар дасти Рабб-ул-оламин,
Пояи адли Илоҳӣ тири гардун дар нигин.
Косаи даври замон ҳаргиз набошад беасар,
Роҳи ҳақ осудаву қутби мадораш дар замин.
Тири чархи далви гардун, ҷисми инсон дар назар,
Роҳи рафту омади мо меҳвараш васфи амин.
Расми адён баҳри мардум, васфи муғ оташпараст,
Зевари худро намояд ҳар чӣ бошад дар дафин.
Хатти меҳвар дар нишебу ҳоҷате дорад ба худ,
Ҳоҷати мардум баровар, гар шудӣ болонишин.
Домани мақсуди ту дар дасти ҳар бегона нест,
Эй Ҳусайно, бо ғазал гӯ ҳар чӣ омад дар яқин.

27.05.2020.

**ДАР ЗАМИНИ ПУРГУНАҲ АЗ НОЛА ОЗОДАМ
БИКУН (1962)**

Дар замини пургунаҳ аз нола озодам бикун,
Эй Худо, назди малак бо зикри худ ёдам бикун.
Худ бидонӣ бандаат ман, ҳочате дорам ба ту,
Дар зарурат байни халқ, эй дӯст, имдодам бикун.
Аз сари инсони ғофил иштибоҳ ояд мудом,
Ҳар гаҳе гумраҳ шавам, зинҳор иршодам бикун.
Бонги овози қиёмат гар расад бар гӯши ман,
Рӯзи ҳашри муъминон бо некӣ фарёдам бикун.
Бо надомат рӯзу шабҳо ман талаб дорам зи ту,
Баъди баҳшиш бегунаҳ монанди навзодам бикун.
Бо садоқат ҳам малоҳат аз ту пурсад ин Ҳусайн,
Дар ҷаҳони маърифат кошонободам бикун.

30.05.2020.

ЗИНДАГӢ, ҲАМ УМРИ ИНСОН МИСЛИ ДАРӢИ РАВОН (1933)

ЗиндагӢ, ҳам умри инсон мисли дарӢи равон,
Ибрате хоӢи гирифтан, аз нигоҳе метавон.
ЗиндагонӢ оби софу моӢи дорад Ӣ садаф,
Нафъи мачро баҳри мардум мисли роҳи Каҳкашон.
Соҳили дарӢ ба назму сайди моӢи дар назар,
Дурру гавҳар бе садаф ояд ба дасти корвон.
Дар мақоми зиндагонӢ ибрати аҳли хирад,
Акси онро худ бубинад ҳар кӢ шуд номехрубон.
Умри инсон худ азиз, бошад раҳоварди шараф,
Арзиши онро бидонем, баҳри мо шуд армуғон.
Аз барои ҳар ғазалхон панду андарзи Ҳусайн,
Эй азизам, баҳри мардум ҳарфи манро бишнавон.

15.04.2020.

**СОҲИЛ ТУ МАРАВ, БАР КАСИ ҒАРҚАНДА
НАЗАР КУН (1918)**

Соҳил ту марав, бар каси ғарқанда назар кун,
Комил, ки шудӣ, бар каси пурсанда назар кун.
Дар соҳили баҳр аст хасу хори ҳақиरे,
Нодир ту машав, бар хаси рахшанда назар кун.
Нодорию бадбахтӣ ба ту некӣ наорад,
Қодир, ки шудӣ, бар каси талбанда назар кун.
Дилбаста машав бар гули пажмурдаву беранг,
Ошиқ, ки шудӣ, бар гули зебанда назар кун.
Огоҳӣ диҳад ҳар нафаре, ҳукми Худо аст,
Ҷоҳил ту машав, бар каси фаҳманда назар кун.
Одат, ки ту дорӣ ҳама вобаста ба адл аст,
Дар ҳар ғазалат ҷониби хонанда назар кун.
Дурӣ ту бубин бо қаламат гуфтӣ, Ҳусайно,
Шоир, ки шудӣ бар суи оянда назар кун.

05.04.2020.

ШУЪЛАИ ШАМЪИ КАМОЛ АФРҶХТ ШОМИ ИН ЗАМОН (1777)

Шуълаи шамъи Камол афрӯхт шомии ин замон,
Баъди ҳаф(т) сад соли мозӣ шайхӣ мо шуд навҷавон.
Мухтавои шеърӣ Хоҷа ибрати аҳли хирад,
Ҳар чӣ гуфто баҳри миллат, раҳнамо шуд дар ҷаҳон.
Ишқу ирфону маонӣ дар ғазалҳои Камол,
Кашфи ҳикмат баҳри миллат ҳар чӣ он буд дар ниҳон.
Гар ба Табрез аст ҷисмаш, руҳи покаш дар Хучанд,
Хоҷа Ҳофиз неқ гуфто васфи ин ширинзабон.
Соҷаи аслии зи худ хуршед бошад бо ҷароғ,
Ҳикмату ашъори Хоҷа баҳри миллат соҷабон.
Эҳтироми шайхро андар ғазал гӯ, эй Хусайн,
Бо мурури асри ҳафтум номи неқаш ҷовидон.

21.01.2020.

ШУКРИ ҲАҚ, КИ МИЛЛАТАМ ШУД ҲОМИИ ХОКИ ВАТАН (1898)

Шукри Ҳақ, ки миллатам шуд ҳомии хоки Ватан,
Хоки фарзандони миллат дар дили поки Ватан.
Синаи хоки Ватан аз баҳри миллат шуд сипар,
Дар назар дорам чу гулшан хору хошоки Ватан.
Кори сарбоз аст ҳифзи марзу сарҳадҳои мо,
Румиёну аҳли мағриб берун аз хоки ватан.
Хоку оби Тоҷикистон сурма бар чашмони мо,
Шуд амонат баҳри моён молу амлоки Ватан.
Шукри даврон мекунам, ки неъмате омад ба ман,
Мушку анбар шуд ба муштам хоки намноки Ватан.
Худ бигуфтӣ дар сухан парво надорӣ, эй Ҳусайн,
Бо қалам ҳастӣ ту ҳам сарбози бебоки Ватан.

23.03.2020.

ШАМСИ ТОБОН – РҶӢИ ЗЕБО, ҚАДДУ ҚОМАТРО БУБИН (2037)

Шамси тобон – рӯи зебо, қадду қоматро бубин,
Чун гулистон босафо ҷои иқоматро бубин.
Дилбару ҳам дилрабо андар шабистон чун қамар,
Чашми мастон бо ҳаё, амри саодатро бубин.
Бо ишора дар ғазал ишқи ҳақиқӣ дар назар,
Хашму бухтон беҳато, тири маломатро бубин.
Дар ҷаҳон бо чашми сар ҳар кас набинад роҳи ҳақ,
Худ гурезон дар ҷафо аҳли қиёматро бубин.
Куфри неъмат дар хиёнат расми бадхоҳони даҳр,
Чашми гирён норизо, оҳу надоматро бубин.
Ҳар ҷӣ гуфтӣ дар каломат дарди миллат, эй Ҳусайн,
Ҳамчу дармон бо наво назми саломатро бубин.

13.07.2020.

КОШКӢ, НОМИ НАКӢ ДАР ИН ҶАҲОН МОНАД ЗИ МАН (1920)

КошкӢ, номи накӢ дар ин ҷаҳон монад зи ман,
Баъди ман ёдоварӣ, назми равон монад зи ман.
Шукри неъмат мекунам, андешаам ҳубби ватан,
Рамзи дастам бо қалам хотирнишон монад зи ман.
Дар раванди ҳар радифе қофила шуд дар ғазал,
Васфи ҳар девон ба худ чун корвон монад зи ман.
Хидмате кардам ба миллат бо умеди хушдилӣ,
Бехтарин, бар аҳлу байтам, хонадон монад зи ман.
Байни мардум ходими дин, номи некам дар назар,
Бо садоқат шоире, амну амон монад зи ман.
Риштаи иқди нучум гуфтӣ, Хусайно, пурсадаф,
Кош баҳри миллатам он ҷовидон монад зи ман.

06.04.2020.

КОРИ ХАЙРЕ ГАР ТАВОНӢ, ДАР ЧАҲОН ОНРО БИКУН (1985)

Кори хайре гар тавонӢ, дар чаҳон онро бикун,
ХайрхоӢ ҳар замоне, эй ҷавон, онро бикун.
Некӯкорони чаҳон некӯӣ бинанд оқибат,
Ҳар ҷӣ хоӢ баҳри худ, бар дигарон онро бикун.
Аҳду паймоне бикардӣ дар раҳи аъмоли хайр,
Баҳри нафъи миллати худ ройгон онро бикун.
Аҳли имон дар муҳаббат хайрхоӢ ҳамдигар,
Берӣӣ гар ту хоӢ, дар ниҳон онро бикун.
Маншаи бадхоӢ дон анҷоми он дард асту ранҷ,
Акси он бошад давои беziён, онро бикун.
Марди хайрхоӢе шитобон баҳри ту гуфто, Хусайн,
Дини ислом ин насихат, бегумон, онро бикун.

09.06.2020.

МАН НАМЕХОҲАМ, КИ ШАХСЕ ДАР ҶАҲОН РАНҶАД ЗИ МАН (1850)

Ман намехоҳам, ки шахсе дар ҷаҳон ранҷад зи ман,
Ёри содиқ, бомуҳаббат, меҳрубон ранҷад зи ман.
Ёри содиқ ман нагуям ҳар касе бошад рафиқ,
Махфӣ гуяд сирри худро, ноаён ранҷад зи ман.
Ғофилу нодон бимонад ҳар кӣ шуд бемаърифат,
Бахшише пурсам зи доно ҳар замон ранҷад зи ман.
Байни мардум дар умуре раҳнамо бошам агар,
Ман намехоҳам, ки фардо ногаҳон ранҷад зи ман.
Доварӣ кардам ба нафсам дар ниҳону ошкор,
Водареғо, ман бигӯям, дилситон ранҷад зи ман.
Ман намехоҳам бигуфтӣ дар каломат, эй Ҳусайн,
Ҷонвари ваҳшию кабки безабон ранҷад зи ман.

01.03.2020.

**ВОРИСИ МУЛКИ СОМОН ДИЁРАМ,
ТОҶИКИСТОН (1862)**

Вориси мулки Сомон диёрам, Тоҷикистон,
Гулшану боғу бўстон диёрам, Тоҷикистон.
Омад фасли баҳорон, сарзамин мулки арзон,
Меваву нон фаровон диёрам, Тоҷикистон.
Шаҳру деҳа гулистон, ҷавононат ниғаҳбон,
Маскану илму ирфон диёрам, Тоҷикистон.
Кишвари мо зарфишон, нури Роғун фурӯзон,
Тобандаву дурахшон диёрам, Тоҷикистон.
Баҳри Ҳусайнат Канъон, бошӣ мулки Сулаймон,
Пояи адли султон диёрам, Тоҷикистон.
Ояндаи ҳар ҷавон баҳри миллат армуғон,
Доим бошӣ ҷовидон диёрам, Тоҷикистон.

08.03.2020.

ҲАЗОРОН РАҲМАТЕ ОРАД ГУНОҲЕРО ХАБАР КАРДАН (1846)

Ҳазорон раҳмате орад гуноҳеро хабар кардан,
Зи шайтон пардае бошад нигоҳеро бадар кардан.
Ҳаросе кун зи бадхоҳон, бишав ҳамрах ба аҳли хайр,
Ба кас бахшоише орад зи ноҳаққӣ ҳазар кардан.
Бичӯ дурӣ зи бадҳолӣ, зиёни ҷабру нуқсоне,
Сияхрӯзӣ ба кас орад ба инсоне зарар кардан.
Сифоти анбиё бингар, муҳаббат байни инсонҳо,
Яtimi хастаро ҳар дам ба дилсӯзӣ назар кардан.
Касе, ки хотираш ҷамъ аст, бошад шахси хушиқбол,
Ба роҳи илму ирфонӣ ба гулзоре сафар кардан.
Саодатманд мегардӣ, Хусайно, байни хосу ом,
Ҳама хушбахтии олам суханро мухтасар кардан.

27.02.2020.

**ҲАР КАСЕ ДИЛБАСТА БОШАД, ДҶСТ ДОРАД
РҶИ МАН (1847)**

Ҳар касе дилбаста бошад, дҷст дорад рҷи ман,
Дар ниҳоят бо табассум рҷи орад сҷи ман.
Дар канори чҷи обу чҷибори ҳусни хулқ,
Риштаи ҳамбастагӣҳо ҳаст оби чҷи ман.
Ҳар кӣ донад худ маонӣ шефтаву шайдо шавад,
Шарҳи онро худ бидонад рҷи чашну тҷи ман.
Чехраву рухсора зебо чун чавохир зери об,
Ҳарфи беҳикмат нагҷям, гарчи дар паҳлӯи ман.
Мушқу анбар бар машому вачҳи сурат дар назар,
Чашми зебо, қаду қомат дар ғазал оҳуи ман.
Сурату симои зебо нақши ҳарфат, эй Ҳусайн,
Баҳри дарди манзари худ маҷмаи доруи ман.

27.02.2020.

**ҲАР ОН ЧӢ ОЯД БАР ДИЛАМ ДИЛДОР
МЕПУРСАД ЗИ МАН (1848)**

Ҳар он чӣ ояд бар дилам, дилдор мепурсад зи ман,
Гарчи надорам сирри дил, асрор мепурсад зи ман.
Аз ман ба вай садҳо салом, андар асар воло мақом,
Меҳру муҳаббат бардавом, осор мепурсад зи ман.
Осудагӣ орад самар подоши корам дар ҳунар,
Гарчи накардам ман назар, такрор мепурсад зи ман.
Сарсабзӣ хоҳам баҳри ёр, савдои гул тадбири вай,
Эҳсон кунам андар раҳаш, гулзор мепурсад зи ман.
Ҳар нокасе савдо кунад, хушманзарӣ н-ояд зи ӯ,
Аз баҳри байъу ҳам шире бозор мепурсад зи ман.
Ҳар як нигори нозанин наққошӣ дар шеърӣ Ҳусайн,
Аз ранги девори ғазал осор мепурсад зи ман.

28.02.2020.

ҲАР КАСЕ ДАР ИН ЗАМОНА ЁР МЕЧҮЯД ЗИ МАН (2007)

Ҳар касе дар ин замона ёр мечӯяд зи ман,
Аз замири баҳри худ асрор мечӯяд зи ман.
Дона пошам зери поям, ман нагӯям душман аст,
Дар хаёлам дидаи бедор мечӯяд зи ман.
Панд нафъе мебиёрад, то бимонам хушманд,
Аз бароям доруйи бемор мечӯяд зи ман.
Дар гумонам бад набошад як қиёфа дар назар,
Бо нигаҳ ҳар дидае дидор мечӯяд зи ман.
Дар ниҳоди бегуноҳон васфи булбул дар дилам,
Аз барои як гуле бозор мечӯяд зи ман.
Баҳри булбул, эй Ҳусайн, андешаи фардо бикун,
Дар ҷавоби худ бигӯ: Гулзор мечӯяд зи ман.

25.06.2020.

«BOB»

**ЭЙ ОДАМИ ХУДНОРИЗО, АЗ САРНАВИШТАТ
РОЗӢ ШАВ (1773)**

Эй одами худноризо, аз сарнавиштат розӣ шав,
Ҳар он чӣ омад аз қазо, аз сарнавиштат розӣ шав.
Парҳез кун ту аз бало, дурӣ бичӯ ту аз хато,
То худ нагардӣ мубтало, аз сарнавиштат розӣ шав.
Ту некӣ кун баҳри Худо, доим бигӯ ҳамду сано,
Бар дарди худ ёбӣ даво, аз сарнавиштат розӣ шав.
Худ пеша кун шарму ҳаё, ҳам дар дилат нуру сафо,
Тӯлонӣ кун дасти сахо, аз сарнавиштат розӣ шав.
Анҷоми коратро бубин, ҳар он чӣ бошад дар чабин,
Ҳар гаҳ чу ёбӣ раҳнамо, аз сарнавиштат розӣ шав.
Эй фарди аз худ норизо, гӯяд барои ту Ҳусайн,
Аз ибтидо то интиҳо аз сарнавиштат розӣ шав.

19.01.2020.

ЭЙ ЁРИ НОЗАНИНИ МАН, ЧОНАМ ФИДОИ ТУ (1928)

Эй ёри нозанини ман, чонам фидои ту,
Роҳе бигир ба сӯи ҳақ, ман раҳнамои ту.
Ҳеч гаҳ нагуфтам баҳри ту бешарму беҳаё,
Ҳосил кунад нигоҳи ман шарму ҳаёи ту.
Гар иштибоҳ меравад худ аз раҳи савоб,
Ҳаргиз набинад айби ман чашми сафои ту.
Бахшандагию ҳам карам равшан кунад дилам,
Бозори ман ба хуррамӣ дасти саҳои ту.
Ҳар маҷлисам барои ту дорад нишони худ,
Осори ман ба минбараш ҳамду санои ту.
Гӯяд Ҳусайн бо ҳавас васфи ту дар ғазал,
Бар дил занам бо меҳри худ меҳри ризои ту.

12.04.2020.

**БО БАДОН ҲАМРАҲ МАШАВ, ДАР ИН
ҶАҲОН РАСВО НАШАВ (1781)**

Бо бадон ҳамрах машав, дар ин ҷаҳон расво нашав,
Ҳам сухан доништа гӯ, шармандаи фардо нашав.
Беҳтарин посухи мо бар аҳмақон бошад сукут,
Ҳеч гаҳ бо мардуми ноаҳл дар даъво машав.
Ёри нодон дар мурувват захири қотил бар бадан,
Дӯрӣ чӯ аз фитнаҳову аз паси балво машав.
Душмани донову оқил беҳтар аст аз ёри бад,
Назди мардум норизо, худбину бемаъно машав.
Хотири мардум маранҷон баҳри молу нафси худ,
Худпарасту худсито, мағрури истиғно машав.
Қасди ту дар ҳар ғазал бошад, Ҳусайно, тавсия,
Дар баёни ҳар каломат шахси бепарво машав.

25.01.2020.

ХАЙР КУН ДАР ИН ЧАҲОН ДАРДУ БАЛО Н-ОЯД БА ТУ (1856)

Хайр кун дар ин чаҳон, дарду бало н-ояд ба ту,
Ҳар илоҷе аз табибон бедаво н-ояд ба ту.
Байни мардум ногаҳонӣ нохушӣ пайдо шавад,
Аз каримони замонат носазо н-ояд ба ту.
Иззу нозу ҳам карашма ҳолати тақлидӣ аст,
Аз ҳабибони замон нозу адо н-ояд ба ту.
Дӯст гар душман бишуд, бегона гардад оқибат,
Ин ҳама пайвандиҳо аз ҳам чудо н-ояд ба ту.
Муршиди роҳи ҳақиқат гар шудӣ бо нури ҳақ,
Адлу эҳсон дар дилат бе раҳнамо н-ояд ба ту.
Кас надидаст зарбаву захми забонат, эй Ҳусайн,
Шукри мавлоро бикун, дасти асо н-ояд ба ту.

03.03.2020.

**ДАР УМУРИ ҲАР ДУ ДУНЁ ШАХСИ
БЕПАРВО МАШАВ (1778)**

Дар умури ҳар ду дунё шахси бепарво машав,
Фикр кун дар ҳар қадам, андар ҷаҳон расво машав.
Дар ҳавои нафси бад худро мазан дар роҳи наҳс,
Дар нидои айбу нуқсон равзани савдо машав.
Аз барои айшу ишрат назди номардони даҳр,
Бо ҷаҳолат байни мардум фарди базморо машав.
Хайрхоҳиҳо бикун дар байни мардум, эй азиз,
Зухд кун аз ҳар ҳарому марди бетақво машав.
Кори хайре гар ту кардӣ, ғам набошад дар дилат,
Дар тариқи ғайри ноҳақ, дар ғами дунё машав.
Оби софи ҷӯйбор ойна бошад, эй Ҳусайн,
Расми мавлоро бубину акси бемаъно машав.

22.01.2020.

РАВАМ БА ДУРИ ДУРИҲО ЗИ БАҲРИ ЧУСТУЧҶҒИ ТУ (1853)

Равам ба дури дуриҲо зи баҳри ҷустуҷӯи ту,
Ба сад умеду меҳри худ ниғаҳ кунам ба сӯи ту.
Ҳар он гаҳе чу бинамат, ҳилоли ту шавад қамар,
Ба меҳру шафқати дилам назар кунам ба рӯи ту.
Чу гуфтаам ба меҳри худ бишав ту ҳамнафас ба ман,
Намешавам ҳабиби нафс, зи ҳарфи гуфтугӯи ту.
Ҷавоби босавоби ман зи муҳраҳо садаф шавад,
Фидо бувад вучуди ман зи баҳри тори мӯи ту.
Навис номае ба рамз ба зикри ному ҳам лақаб,
Ба дил бувад чу хотаме ба шаҳру ҳам самуи ту.
Ба сӯи одамони хуб бирав ба нуктаи Ҳусайн,
Бигӯ, ки ҳар нидогаре садо кунад ба кӯи ту.

01.03.2020.

**НИДО КАРДАМ БА ҲАР КҶҲЕ, УМЕДАМ БАР
САДОИ ТУ (1879)**

Нидо кардам ба ҳар кҷҳе, умедам бар садои ту,
Ба гӯшам мерасад ҳаргаҳ «ба назди ман биё»-и ту.
Муҳаббат байни мову ту нидову ҳам садо аз дил,
Зи ту наззорае бар ман, кунам ҷонро фидои ту.
Ҳазорон ҷомаи тақво гуле аз ҳар гулистон аст,
Ҳама амволу ҷони ман гули дасти саҳои ту.
Гумону шубҳа дар дилҳо ҳама саҳву хато бошад,
Ба толеъ бахту иқболам, набинам ман хатои ту.
Ба дил ин меҳри бепоён муқаддар аз азал бошад,
Самарбахшӣ кунад фардо ба дарди ман давои ту.
Ба тақдири қазо бингар, Ҳусайно, шукри неъмат кун,
Ба матлубат расад рӯзе каломи раҳнамои ту.

15.03.2020.

НАҲЙИ МУНКАР ПЕША ГИР, БО РОҲИ ШАЙТОНИҲИ МАРАВ (1916)

Наҳйи мункар пеша гир, бо роҳи шайтони марав,
Пеши нокас бо талаб ҳарчанд битвони, марав.
Матлаби моли зиёдат пастӣ орад баҳри ту,
Бе зарурат, бе баҳо бар назди дуккони марав.
Некӣ кун бо дасти хайр баҳри ятиму нотавон,
Дар раҳи ҳар бенаво бе хайру эҳсоне марав.
Хулқи бад, беномусӣ бар ту биёрад рӯзи саҳт,
Дар ҳаёти нозанин бо роҳи ҳайвони марав.
Дилсиёҳӣ баҳри ту беилмӣ орад андар ин ҳаёт,
Баҳри ислоҳи бадӣ бо роҳи вайрони марав.
По манеҳ он ҷо, ки қадратро надонанд, эй Хусайн,
Нашнаванд он ҷо суҳанҳоят, суҳанрони марав.

04.04.2020.

**ҲАР ОН ЧӢ ДОРӢ ДАР ДИЛАТ БАР КАСИ
РАҲНАМО БИГӢ (1852)**

Ҳар он чӣ дорӣ дар дилат, бар каси раҳнамо бигӯ,
Ҳамеша ту дарди дилат ба ёру ошно бигӯ.
Дар ин ҳаёти нозанин чу дидӣ марди солиҳе,
Шоҳиди кори хайрӣ ту, ба васфи ӯ сано бигӯ.
Шарму ҳаё ба аҳли фисқ мағӯ ту иштибоҳи нафс,
Далили бенавоиро ба шахси беҳаё бигӯ.
Устуразан ба ин касе шефтаи ишқи худ бувад,
Ҳиҷомати суннатиро бар каси мубтало бигӯ.
Лағзиши пой шоирон зи ҳукми маъсият, Ҳусайн,
Паёми ҳукми маъниро ба назми бехато бигӯ.
Хилофи роҳи худ бубин саҳву хатои шоирӣ,
Надомати маосиро ба дардҳо шифо бигӯ.

01.03.2020.

«ҲОИ ҲАВАЗ»

**БАҲРИ ТУҲМАТ ДАР ГУЛИСТОН ХУД
КИФОЯ ЯК НИГОҲ (1820)**

Баҳри тухмат дар гулистон худ кифоя як нигоҳ,
Аз ҳама бухтони ғайбатҳо бидорад дар паноҳ.
Чурму исёну чиноят баҳри ту орад зарар,
Ҳар гаҳе содир шавад, нодида бинӣ гар гуноҳ.
Хуччату бурҳони мардум нақли манқул асту бас,
Ҳаст номақбул ҳар тухмат, ки бошад бе гувоҳ.
Бадгумониҳо макун, то худ нагардӣ муттаҳам,
Байни мардум шармсору назди Холиқ рӯсиёҳ.
Дар раҳи рушду хидоят саҳви ту бошад ғалат,
Даъвии ноҳақ макун, то ту нахушкӣ чун гиёҳ.
Узрпурсӣ назди Холиқ тавба бошад, эй Ҳусайн,
Бахшиш ояд баҳри ту нуронӣ гарди ҳамчу моҳ.

17.02.2020.

НИЗОМИ АДЛ ОЯД АЗ ФАЗО ОҲИСТА- ОҲИСТА (1949)

Низоми адл ояд аз фазо оҳиста-оҳиста,
На бедодӣ зи баҳри дилрабо оҳиста-оҳиста.
Равад бо роҳи масрурӣ ҳамон мурғе, ки мағрур аст,
Парад тире ба сӯяш бесадо, оҳиста-оҳиста.
Макун зулму ситам ҳаргиз ба худ чаззобият дорад,
Ба сӯи худ кашад оҳанрабо оҳиста-оҳиста.
Таҳаммул кун дар ин дунё шитобе ҳам макун ҳаргиз,
Шитобанда бубинад сад ҷафо оҳиста-оҳиста.
Ба рафторат нигар ҳар дам, манеҳ по дар раҳи лағзиш,
Расад одам ба мақсад беҳато оҳиста-оҳиста.
Ниёиш кун, раво гардад, Хусайно, ҳоҷате дорӣ,
Ризои ҳақ биёбӣ бо дуо оҳиста-оҳиста.

23.05.2020.

«ЙО»

**АЗ ИН ЗАМИНИ БОСАФО, ХОҲӢ, НАХОҲӢ
МЕРАВӢ (1765)**

Аз ин замини босафо, хоҳӣ, нахоҳӣ меравӣ,
Шаҳзода бошӣ ё гадо, хоҳӣ, нахоҳӣ меравӣ.
Ҳар он чӣ бошад нораво, бар он машав худ мубтало,
Рӯзе бимонӣ дар бало, хоҳӣ, нахоҳӣ меравӣ.
Ҳаргиз мағӯ ман бенаво, васфи заминро бевафо,
Розӣ бишав ту аз қазо, хоҳӣ, нахоҳӣ меравӣ.
Бар худ мағӯ ҳамду сано, чун кас набошад беҳато,
Паймона ояд аз само, хоҳӣ, нахоҳӣ меравӣ.
Аз назди хешу ақрабо, аз молу мулки худ ҷудо,
Охир равӣ дорулбақо, хоҳӣ, нахоҳӣ меравӣ.
Бо ҳарфи худ шав раҳнамо гуфти, Ҳусайно, доимо,
Омода бин омад нидо, хоҳӣ, нахоҳӣ меравӣ.

13.01.2020.

**АЗ ҲАЁТ, ЭЙ ШАХСИ НОДОН, НОРИЗОЙ ТО
БА КАЙ? (1855)**

Аз ҳаёт, эй шахси нодон, норизой то ба кай?
Байни буғзу ҳам адоват ошноӣ то ба кай?
Фитнаву ҳам шӯру ғавғо кулфате орад ба кас,
Аз зану фарзанду ёронат ҷудой то ба кай?
Тухмату бухтону ғайбат ҳамчу заҳри қотил аст,
Байни бадхоҳони дунё ифтироӣ то ба кай?
Дар хато афтад мудом, дармонгарӣ бо фикри худ,
Бо ҷаҳолат, беназофат, худдавой то ба кай?
Равшании ҳарфи ту аз баҳри миллат, эй Ҳусайн,
Ҷоҳилонро кун ишорат бесафой то ба кай?
Дар замири нафси худ покӣ надорад беадаб,
Беадабро байни мардум беҳаёӣ то ба кай?

02.03.2020.

ЭЙ ХУДОЙИ БЕНАЗИРАМ, РОЗДОНИ МАН ТУЙ (1872)

Эй Худойи беназирам, роздони ман туй,
Дилрабову дилбару ҳам дилситони ман туй.
Зикри номат бо садоқат равшанӣ орад ба дил,
Рӯзу шаб андар дилу ҳам дар забони ман туй.
Панду ҳикмат мисли баҳру гавҳаре чӯям зи он,
Ғарқи маънӣ гар шавам ман, обдони ман туй.
Ҳар гаҳе ҳикмат чу оташ мешавад берун зи дил,
Хуфра гардам мисли кӯҳ, оташфишони ман туй.
Чашмаи хуршеди тобон гармӣ орад баҳри ман,
Назди мардум рӯзи гармо соябони ман туй.
Кашфи асрори ҳақиқат дар ғазал гӯ, эй Хусайн,
Бо муҳаббат баҳри мавло: «меҳрубони ман туй».

11.03.2020.

**ЭЙ АЗИЗАМ, ДАР ҶАҲОН АНСОРУ АБРОРАМ
ТУӢ (1881)**

Эй азизам, дар ҷаҳон ансору аброрам туй,
Дар тасаввур гарчи хобам чашми бедорам туй.
Сирри худ бо кас нагӯям, ҳар чӣ дорам дар дилам,
Бо ҳабар аз ҳоли ман, огоҳи асрорам туй.
Баҳри оромӣ ба фикрам, нақҳати гул дар назар,
Дар раҳи осудагӣ меҳмони гулзорам туй.
Кош, ки дар назди ту шоиста гардам оқибат,
Лойиқи аҳли хирад, ҷавҳарсазоворам туй.
Дар умури дину дунё ҳамрахат ман рӯзу шаб,
Дар садоқат бе тичорат нақди бозорам туй.
Ихтёри ёри содиқ қисмате шуд бар Ҳусайн,
Баҳри ту гӯяд ҳамеша нақши мухторам туй.

15.03.2020.

**ЭЙ АЗИЗАМ, НОСИРУ МАНСУР,
ДОНИСТАМ, ТУЙ (1890)**

Эй азизам, носиру мансур, донистам, туй,
Дар раҳи хушҳолиҳо масрур, донистам, туй.
Баҳри ту ман ҳар чӣ кардам нусрату пирузӣ шуд,
Бо нишотат омили дастур, донистам, туй.
Қониби соҳир бигӯям қоду н-ояд баҳри ман,
Дар радифи ишқи худ масхур, донистам, туй.
Гарчи соҳир ёва гӯяд баҳри ман ҳичрон набуд,
Вақти васли чашми худ маҳчур, донистам, туй.
Ҳар чӣ гуфти дар ғазал рамзу розе, эй Ҳусайн,
Баҳри вай гӯ сотиру мастур, донистам, туй.

18.03.2020.

**ЭЙ ДИЛБАРИ НУРУ САФО, АЗ МАН ЧАРО
РАНЧИДАЙ? (1926)**

Эй дилбари нуру сафо, аз ман чаро ранчидай?
Бар ту нагуфтам носазо, аз ман чаро ранчидай?
Умре накардам ман риё, аз ту нагаштам ман чудо,
Ҳаргиз нагуфтам нораво, аз ман чаро ранчидай?
Аз ман напурсидӣ чаро бар ту биёвардам чафо,
Оё ту дидӣ як хато, аз ман чаро ранчидай?
Меҳру муҳаббат бе садо вораста шуд аз ту чудо,
Беқайду бандам шуд раҳо, аз ман чаро ранчидай?
Аз осмон омад нидо, шахсе набошад беҳато,
Таксир бошад аз қазо, аз ман чаро ранчидай?
Зиштӣ наояд аз само, донӣ, Ҳусайнат раҳнамо,
Бо дил бигӯяд марҳабо, аз ман чаро ранчидай?

10.04.2020.

ЭЙ АЗИЗАМ, БАЙНИ МАРДУМ ВАСЛИ ЁРИ МАН ТУЙ (1935)

Эй азизам, байни мардум васли ёри ман туй,
Дар баҳорон навниҳоли рӯзгори ман туй.
Бо муҳаббат ҳар чӣ гуфтам, дар амал пайваста шуд,
Дар умури зиндагӣ анҷоми кори ман туй.
Интизори беназорат худ бубинад чашми ман,
Ҳар гаҳе сайде кунам, чашми шикори ман туй.
Дар баҳорон гул ба сар худ мева шуд ёри дарахт,
Ҳамчу абри раҳмату охир ба бори ман туй.
Мухраҳои аспу фарзин ғолиб андар муҳраҳо,
Дар сари аспи худӣ майдонсувори ман туй.
Фасли оғози зимистон асту мегӯяд Ҳусайн,
Бо садои кабку булбул навбаҳори ман туй.

16.04.2020.

**ЭЙ АЗИЗАМ, ГАРЧИ ТУ АЗ САҚФИ ГАРДУН
ОМАДӢ (2019)**

Эй азизам, гарчи ту аз сақфи гардун омадӣ,
Бандагӣ кун дар хафо, гоҳе ки мадюн омадӣ.
Худ назар кун дар вучудат, фикри мавло дар дилат,
Сурати худро бубин, бо қадди мавзун омадӣ.
Қадди мавзун назди мардум, Қайси ошиқ дар назар,
Бо муҳаббат дар раҳи Лайлӣ чу Мачнун омадӣ.
Роҳату осудагиҳо баҳри оромии тан,
Қадри неъматро бидон, домони Сайхун омадӣ.
Илми тиббу кимиё, ҳам бо муноҷоти Худо,
Аз машокил бо суҳан имкони берун омадӣ.
Орифу зоҳид ба сайру дар ақида мазҳабӣ,
Дар тасаввуф бо сафо аз роҳи Зуннун омадӣ.
Ҳар чӣ гуфтӣ бо насиҳат бар азизон, эй Ҳусайн,
Дар раҳи дор-ул-худо бо қалби мамнун омадӣ.

01.07.2020.

АҲВОЛИ МАН БИН МАН ДАР ЧИВОРУ ТУ ДАР КАНОРӢ (2058)

Аҳволи ман бин ман дар чивору ту дар канорӣ,
Ту дар чаманҳо монанди як гул дар марғузорӣ.
Авсофи ҳар гул монанди Лайлӣ машҳур гашта,
Лайлию Мачнун маъруфи олам бо номдорӣ.
Шодӣ кунам ман баҳри саодат дар байни мардум,
Аҳли сафоро дар роҳи бахташ ояд бароре.
Андар ҳаётам шукрона гӯям аз баҳри неъмат,
Ояд башорат дилсӯзӣ бар ман аз ғамгусоре.
Ҳар он нафар, ки бадкор бошад, некӣ набинад,
Осию чофӣ зиндонӣ бошад дар ҳар ҳисоре.
Ҳочӣ Ҳусайно, ҳар он чи гуфтӣ бо он амал кун,
Андар раҳи ҳақ инфоқи худ кун ҳар он чӣ дорӣ.

28.07.2020.

**АЗ УМРИ ХУД БИДИДАМ МАН ЗИМИСТОНУ
БАҲОРЕ (2059)**

Аз умри худ бидидам ман зимистону баҳоре,
Ба ҳар фасле шунидам ман зи маъшуқон нигоре.
Ба ҳар куҳе ба фасли худ дар он чо сабза рӯяд,
Замини ман, тамошо кун гиёҳу сабзазоре.
Губори гул расад ҳаргаҳ умедворам ба роҳаш,
Ба сӯи кӯйи ман омад зи ҳар саҳро губоре.
Губореро бидидам ман ҳазорон накҳате хуш,
Расида сабзаву сад гул ба бӯи навбаҳоре.
Ҳисоби умри худ бинам, нафас ҳар лаҳза пайдост,
Ба маҳшаргоҳ равон бошам ҳисобам дар шуморе.
Хусайно, бо ситоиш гуфтай васфи ғазалҳоят,
Зи ман авсофу ҳикматҳо бимонад ёдгоре.

28.07.2020.

ТАЛАБИ НИҲОД ЧҶАМ ЗИ ТУ ФИТРАТИ ЧАҲОНӢ (2006)

Талаби ниҳод чҷам зи ту фитрати чаҳонӣ,
Зи вучуди сарнавиштам сару кори ман ту донӣ.
Сухане чу нарм ояд, манишин ба боми Каъба,
Напарад паранда он сӯ, зи ту он бувад нишонӣ.
Ҳама ҳарфи насру назмам хичил аз каломи улвӣ,
Зару чавҳарат бидидам зи саҳоби зарфишонӣ.
Зи ту қуввату тавонат шуда бар мало ба мардум,
Чу маҳи наве ба дунё, ба назар шуда аёнӣ.
Нигаҳат ба сӯи дунё ҳама дар раҳи ҳидоят,
Зарару харос ояд бирасад зи ту амонӣ.
Ҳама изтироби худро ба қалам Хусайн гӯяд,
Ки тамоми роҳи ҳаллаш ба қарам ту метавонӣ.

25.06.2020.

ТО БА КАЙ ЛОФИ ВАФОЕ МЕЗАНИЌ (2030)

То ба кай лофи вафое мезанӣ?
Дӯстонро пӯштиное мезанӣ?
Бе садоқат лофи некӯӣ мазан,
Дар машокил мубталой мезанӣ.
Ту вафо кун, в-арна дар ҳар кори худ
Дар мақоми бенавой мезанӣ.
Баҳри ту гуфтам насиҳат, эй азиз,
Гар накардӣ, беасой мекунӣ.
Дар ҳаётат норизо ҳаргиз машав,
Назди ёрон ҷонфидой мекунӣ.
Мезанӣ ё мекунӣ гуфтӣ, Ҳусайн,
Бо ишорат раҳнамой мекунӣ.

05.07.2020.

Рӯзе расад, аз ин ҷаҳон, хоҳӣ, нахоҳӣ меравӣ,
 Аз байни мардум ноаён, хоҳӣ, нахоҳӣ меравӣ.
 Неки бикун дар ҳар замон ҳоло, ки ҳастӣ дар амон,
 Хайре бикун ту дар ниҳон, хоҳӣ, нахоҳӣ меравӣ.
 Ҳаргиз машав ту бадгумон бар мардумон
 шав меҳрубон,
 Аз ту бимонад ошён, хоҳӣ, нахоҳӣ меравӣ.
 Дар дасти ту ганҷи равон ҳар он чӣ омад 3-осмон,
 Ҳудро мағӯ ту ҷовидон, хоҳӣ, нахоҳӣ меравӣ.
 Дарвешӣ ояд ногаҳон онро мағӯ бар мардумон,
 Вобастаро аз худ бидон, хоҳӣ, нахоҳӣ меравӣ.
 Бар кас мазан захи забон гуфти, Ҳусайно, ҳар замон,
 Раҳме бикун бар дигарон, хоҳӣ, нахоҳӣ меравӣ.

13.01.2020.

РАҲБАРӢ КАРДАН БА МАРДУМ ДАР ҶАҲОН ОСОН НЕ (2024)

Раҳбарӣ кардан ба мардум дар ҷаҳон осон не,
Чустучӯи роҳи ҳақ ҳам дар замон осон не.
Ранҷу саҳтӣ худ биёяд баҳри ҳар як муктадо,
Дар сафар рафтан бидон сӯи давон осон не.
Хулқи бад ҳам ҷоҳилӣ осудагӣ н-орад ба кас,
Орамидан баҳри мо дар ҳар макон осон не.
Посуhi аҳли ҷаҳолат эътирози номурод,
Вақти ҷуброни ҳимоят имтиҳон осон не.
Рози пинҳон дар дили мо, ҳикматаш нурулҳудо,
Ҳифзи асори ҳақимон дар ниҳон осон не.
Дар суҳан худдорӣ кардӣ, айбпӯшӣ, эй Ҳусайн,
Саҳви худро рост кардан дар забон осон не.

02.07.2020.

**АЗИЗАМ, ШАМЪИ МАНРО ТУ ФУРҶЗОН
МЕКУНӢ Ё НЕ (1869)**

Азизам, шамъи манро ту фурузон мекуни ё не?
Зимистони маро, чоно, найистон мекуни ё не?
Найистон дар сари роҳам, ҳама берангӣ ҳамроҳам,
Зи ранги лолаву гулгун дурахшон мекуни ё не?
Ҳама ин абру боронҳо садои навбахорӣ аст,
Зи хуршеди ҷаҳон имрӯз намоён мекуни ё не?
Ба ҳасрат бар ту мегӯям гиребон домане дорад,
Барои сар баровардан гиребон мекуни ё не?
Ба мушти хоки худ бингар ғубораи дар дилам бошад,
Бигуфтам баҳри шайтоне пӯшаймон мекуни ё не?
Хусайно, аз ҳабибат пурс, ки дунё бевафо гуфтанд,
Бақои ҳарфи ҳар мисраъ ба девон мекуни ё не?

10.03.2020.

МАҚОМИ ИЗЗАТИ ДУНЁ БА КАФ Н-ОЯД БА ОСОНӢ (1808)

Мақоми иззати дунё ба каф н-ояд ба осонӣ,
Шарофатҳо ба ҳар доно ба каф н-ояд ба осонӣ.
Тавонгарро мағӯ доро, бувад бедор дар шабҳо,
Шикори моҳӣ дар дарё ба каф н-ояд ба осонӣ.
Ҳар он кас ошиқи шайдо ба мисли Вомиқу Узро,
Муҳаббат баҳри ҳар танҳо ба каф н-ояд ба осонӣ.
Касе дилбастаи даъво, маваддатҳои побарҷо
Зи назди мардуми расво ба каф н-ояд ба осонӣ.
Накӯйӣ гар шавад пайдо, биёбӣ рамзи он фардо,
Дар ин олам чунин савдо ба каф н-ояд ба осонӣ.
Хусайно, ту бигӯ Мавло чу баҳре, ҳарф ӯ маъно,
Чавоҳир ҳам зи ҳар дарё ба каф н-ояд ба осонӣ.

09.02.2020.

МИСЛИ ШАМСИ ОСМОН ҲЕЧ АХТАРЕ ТОБАНДА НЕ (1894)

Мисли шамси осмон ҳеч ахтаре тобанда не,
Рутбаи шоҳи фалакро ғайри он арзанда не.
Шуд амонат баҳри мардум устуворӣ дар замин,
Сирри дунёро надонад, ҳар ки ӯ чӯянда не.
Розу асроре, ки дорӣ, поси хотирдорӣ кун,
Ҳар касе дар ин ҷаҳон асрорро пӯшанда не.
Равшанӣ ҳаргиз набинад чашми нобинои даҳр,
Марди аъмо чашмҳо дорад, вале бинанда не.
Дар ғазалҳо ҳар чи гуфти дурру гавҳар, эй Хусайн,
Баҳри миллат назму насрат ҳарфи бодафканда не.
Айби касро ту нагуфти, шоҳ бошад ё гадо,
Дар тамошои маонӣ назми хубат ганда не.

22.03.2020.

НАМЕБИНӢ ҲАҚИҚАТРО, ЗИ НАҚШИ ПО ЧӢ МЕЧӢӢ? (1884)

НамебинӢ ҳақиқатро, зи нақши по чӢ мечӢӢ?
Давиданро намедонӢ, зи оҳу по чӢ мечӢӢ?
Ҳар он чӢ чустанӢ дорӢ, бичӢ аз илму ҳам ирфон,
НадорӢ аспи лочине, зи ҳар бодпо чӢ мечӢӢ?
Китобе гир ба дасти худ, халосият дар он бошад,
Тафаккур кун саволи худ, зи ҳар доно чӢ мечӢӢ?
Чаҳонбинии аҳли шарқ хилофи аҳли ғарб омад,
Нигар бар мардуми олам, зи пеши по чӢ мечӢӢ?
Ба ту ноил шавад рӯзе, агар ризқат ҳалол, эй дӯст,
Қаноат кун ба ризқи худ, зи худ боло чӢ мечӢӢ?
Саманди бодпойи ту, Ҳусайно, дар раҳи равшан,
Худо гар ҳамраҳат бошад, ба худ ҳампо мечӢӢ?

16.03.2020.

ВАСФАТ БА ДИЛАМ ГҮЯМ, ЭЙ ОШИҚИ ШАЙДОЙ (1925)

Васфат ба дилам гӯям, эй ошиқи шайдой,
Бо ҷон бикунам иҷро ҳар он ҷӣ ту фармой.
Фармуда набошӣ ту савдозада чун ояд,
Пинҳон бикунам худро з-ин одами савдой.
Оҳат нарасад бар ман, худхоҳӣ ба ман ояд,
Вайрона кунад манро худбинию худрой.
Беҳуда макун коре, бод навазад ҳаргиз,
Шайтон нашавад ҳамрах, то бод напаймой.
Дар манзари деҳқон аст девору гулу мева,
Борон биталаб фардо, то боғ биёрой.
Дар маҷмаи мардум шав – дар гуфти Ҳусайн омад,
Девон нашавад ҳарфе дар гӯшаи танҳой.

10.04.2020.

ЁРИ СОДИҚ ВАҚТИ МУШКИЛ МЕҲРУБОН ОЯД ҲАМЕ (1807)

Ёри содиқ вақти мушкил меҳрубон ояд ҳаме,
Дилбару дилбанду дилчӯ дилситон ояд ҳаме.
Гарчи бошад дар баландӣ шахси ҳамраҳ бо Зухал,
Дар дурахши Шамси тобон соябон ояд ҳаме.
Бар хилофи нафс бошад назди ҳар номаҳраме,
Рози дил ифшо накарда, дар ниҳон ояд ҳаме.
Ошиқи шайдои содиқ дилбарӣ дорад ба худ,
Ҳар касе дилбар набошад, бадгумон ояд ҳаме.
Баҳрабардорӣ набинад, гарчи бошад аҳли факр,
Шукри неъматҳои дунё бар забон ояд ҳаме.
Ёри содиқ баҳри ту бошад, Ҳусайно, миллатат,
Ҳарфи ту гар бо насихат ҷовидон ояд ҳаме.

09.02.2020.

ШУДАМ ОЗОД АЗ ҒАМҲО ЧУ ДИДАМ ҒАМГУСОРЕ (2060)

Шудам озод аз ғамҳо, чу дидам ғамгусоре,
Навиду сад башоратҳо расид бар ман зи ёре.
Ба назму насри ман бингар адад, санчида гӯям,
Ададҳои ғазалҳоям ба мизон дурчаи коре.
Ҳар он чӣ гуфтаам аз дил ҳазар кардам зи бадгӯӣ,
Ягон ҳарфам ба инсоне наорад хорию зорӣ.
Мулоқоти бузурги ӯ замони гуфти ашъорам,
Суҳанҳоро нагуфтам ман ба кас дар беқарорӣ.
Ададҳои ғазалҳо духазору шастумин бошад,
Шавад меҳри каломи ман ба некон дастёрӣ.
Тамом қардӣ, Хусайно, ахтари ҳаштум ба ҳикмат,
Зи девонат шавад ҳарфат далели дӯстдорӣ.

29.07.2020.

МУҲАББАТНОМА БА ҲОҶӢ ҲУСАЙН МҮСОЗОДА

Суханат кудрати эъҷози таманно дорад,
Қаламат мӯъҷиза андар дили маъно дорад.
Сари гуфтори ту андеша равад ҷониби хайр,
Ваҳ, ҷӣ хуш гуфтиву гӯӣ, ки ҳама ҷо дорад.
Ту табиби дили афғору парешону ҳаёл,
Ҳам ҳабибу руфақо, панди ту илқо дорад.
Дар чамангоҳи сухан ошиқи ту байту ғазал,
Лафзи ту дурру гухар, шеваи воло дорад.
Ҳар каломат адабу панди ту сармояи ақл,
Эй, хушо, ҳар нафасат файзи мудово дорад.
Дар балоғат набувад ҳар сухане ҳадди камол,
Ғояти ҳар суханат чилваи аъло дорад.
Хушгил, аз килки Ҳусайн ибрати маънӣ биситон,
К-он ҳама маънии бикр ҳусни мубарро дорад.

*Профессор Сайдуллоҷон Негматав
(Хушгил).*

Ҷавоби ғазал

Дар ғазал гуфти Ҳусайно, давлатам дидори дӯст,
Ҳар дуое дар дилам аз баҳри давлат мекунам.
Ваъдагоҳи ман шумо, эй Хушгили соҳибшараф,
Дар садоқат бо Шумо, эҷоди сӯҳбат мекунам.

Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода

РУБОИЁТ

(1978)

Вақти беморӣ бирав назди табиб,
То биёбӣ аз шифо дасти начиб.
Бо ризоят шукри он даврон бикун,
Бар ту ояд шодӣ дар рӯзи ачиб.

31.05.2020.

(1974)

Имрӯза ҳаёти мо, ки дар як нафас аст,
Доройи ба дасти мо ҳамчун ҳавас аст.
Ҳеҷ гаҳ ту мапурс сарвату моли мардум,
Ҳар кас, ки зиёда хост андар қафас аст.

31.05.2020.

(1971)

Дар машомам себи хубони ман аст,
Решааш як гул зи гулдони ман аст.
Дар баҳорон накҳаташ чун себу гул,
Дар зимистон шамси тобони ман аст.

31.05.2020.

(1972)

Дар фасли баҳор гул набинӣ, ачаб аст,
Пеш аз сафарат бигӯй: моҳи раҷаб аст.
Моро набувад ризо ба ҳарду ҳолат,
Ҳар фазли Худодод дар он рӯзу шаб аст.

31.05.2020.

(1970)

Дар домани ёр нақди бозори ман аст,
Дар лайлу наҳор чашми бедори ман аст.
Сармояи пулу мол меҳру шафқат,
Ганчинаи нақд назми асрори ман аст.

31.05.2020.

(1977)

Фасли гули лола дар баҳорон зебост,
Ободии хона бо таборон зебост.
Дар кишвари мо, ки чун гулистон гашта
Булбул зебост, абру борон зебост.

31.05.2020.

(1966)

Аз рӯи адолате назар бояд кард,
В-аз душманию хато ҳазар бояд кард.
Ту сидку вафо бикун зи баҳри ёрон,
Аз дарди дилу шифо хабар бояд кард.

31.05.2020.

(1967)

Инсофу диёнаи мусулмон хуш бод
Эҳдои ҳақиқати фурузон хуш бод.
Ойини Худопарастӣ байни мардум,
Пайвастанӣ гулҳо дар гулистон хуш бод.
28.05.2020.

(1969)

Аз сӯи Худой амру фармон омад,
Умрони замин чу илму ирфон омад.
Ҳар кас, ки кунад амал ба ҳукми Қуръон,
Хушбахтии вай ба роҳи осон омад.
31.05.2020.

(1976)

Бишнос ту онро, ки ба ту дода вучуд,
Розӣ бишавад зи ту агар кардӣ сучуд.
Андар раҳи ҳақ роҳи накӯ пеша бигир,
Он Холиқи ҳақ аз ту бигардад хушнуд.
31.05.2020 .

(1973)

Ҳар ҷурм, ки кардаӣ, Худо мебахшад,
Ту ғарра машав, мағӯ: Чаро мебахшад?
Бахшанда, ба ғайри ширк, бо ваъдаи худ
Бар мункари ноҳақе даво мебахшад.
31.05.2020.

(1968)

Хушбахт шавӣ, ҷаҳон донӣ ту агар
Ғолиб бишавӣ, забон донӣ ту агар.
Ояндаи ту ба шуҳрате ёр шавад,
Дар ҳар суҳанат баён донӣ ту агар.

31.05.2020.

(1975)

Ман дар раҳу хаста дил, ҳазинам, ҳаргиз!
Нуксони ту бо чашм набинам ҳаргиз.
Ҳар айби туро ба чашми сар гар бинам,
Обод набошад ин заминам ҳаргиз.

31.05.2020.

(1979)

Ҳар дард зи ишқи туст, дармон накунам,
Даргоҳу дари хоната вайрон накунам.
Ман мунтазирам кӯча барой ҳар дам,
Чашмони туро зи худ гурезон накунам.

31.05.2020.

ҚИССАҲО

ҚИССАИ ТОЧИРИ СОДИҚ, ЗУЛМИ АҲЛИ КИШТӢ ВА САБАБИ НАҶОТ ЁФТАНИ Ӯ БО ОТАШ ГИРИФТАНИ ХОНА (1943)

Ибтидо кардам ба номат, эй Худо,
Қиссаи андарзу панди раҳнамо.
Ҳам сано гӯям ба сидқи дил ризо,
То расонӣ бар Муҳаммад Мустафо.
Қисса гӯям ман зи шахси муқтадо,
Бо тичорат шуғл варзид аз қазо.
Зоҳираш хайр асту қалбаш бо сафо,
Дар тичорат шуғли ӯ буд бериё.
Тоҷири содиқ ҳамеша бо адаб,
Хайрати мардум биёвардӣ аҷаб.
Дар замираш нафъи моле шуд сабаб,
Бар муроди худ расид моҳи Рачаб.
Дар тичорат молу мулкаш буд заҳаб,
Баҳри нафъаш аз Худо карда талаб.
Бо вучуди ин битарсид аз ғазаб,
Некӣ мекардӣ ба мардум рӯзу шаб.
Қиссаи баҳри азим шуд дар назар,
Ҳамраҳи мардум ба киштӣ дар сафар.
Қуст ӯ дар баҳр роҳе мухтасар,
Байни мардум худ дуо карда сипар.
Ногаҳон бо мавҷ пайдо шуд хатар,

Машварат карданд ҳама вақти саҳар.
 Моли тоҷир буд зиёд андар хабар,
 Гуфт напартоед – ин бар ман зарар.
 Бо ҳадаф аз пушти молаш медавид,
 Баъди чанде ҳеҷ кас ӯро надид.
 Моли худ бо нафси худ дар баҳр дид,
 Пурҳазар шуд, ҳам зи моли худ рамид.
 Ногаҳон андар қазира худ бидид,
 Оби баҳру мавҷи он молаш кашид.
 Фикр карду ҷуст ӯ роҳи ҷадид,
 Сохт ӯ як кулбаеву шуд саъид.
 Рӯзҳо бигашт ӯ буд дар амон,
 Оташе омад зи сӯи осмон.
 Хонаи вайро бисӯхт он ногаҳон,
 Дудҳо пайдо бишуд чун ошён.
 Шукр кард ӯ, дид худро дар амон,
 Бо таҳайюр ӯ бипурсид аз Худо.
 Ман чӣ кардам, бар ман омад ин бало?
 Баъди чанде заврақ омад бе нидо.
 Одамон даъво бикардандаш: Биё!
 Ӯ биёмад назди киштӣ ҷонфидо.
 Бо ҳисобе бурда буд бо худ ғизо,
 Аҳли киштӣ дар таҳайюр монда буд.
 Гарчи танҳо бо чӣ ҳоле зинда буд,
 Дар руҳаш нуру сафо ҳам ханда буд.
 Қисса аз киштии худ гӯянда буд,
 Баҳри ӯ гуфтанд: Он киштӣ тамои
 Фарқ шуд, не зиндае монду на ном,

Дуди ту моро биёвард ин мақом.
То бигӯемат дурудеву салом,
Ҳикмати Ҳақро бидида раҳнамун.
Зулми аҳли киштӣ бошад бесутун,
Фикри онҳо ғарқи молу дасти хун.
Зохир ояд ҳар чӣ бошад андарун,
Ғарқи киштӣ воқеа зулму ситам.
Лек тоҷир худ разо ёфт аз қарам,
Мавҷи дарё нуқта бошад дар рақам.
Ихтисори қисса қардам бо қалам,
Пояи ҳар кори хайр олимақом.
Баҳри мардум мо расонем ин паём,
Ҳикматашро то бидонад хосу ом.
Қисса охир шуд, Ҳусайно, вассалом,
30.04.2020.

ҚИССАИ МАРДИ СОЛЕҲ ВА РОҲЗАҶ ДАР САҲРОИ БЕОБ (1944)

Ибтидои қисса кардам ман ба номи он Худо,
 Ҳам бигӯям сад саломе бар Муҳаммад Мустафо.
 Аз бузургон бо ривоят қисса омад дар хабар,
 Нақл кардам, то бигардад ибрати аҳли башар.
 Марди солеҳ дар биёбон карда танҳо худ сафар,
 Худ савори уштуре буд ҳамраҳаш тиллову зар.
 Дар таманнои тичорат кору бораш бо низом,
 Байни саҳро бе ҳимоят, ҳамраҳаш обу таом.
 Ногаҳон аз ташнагӣ овоз дод ӯ: Ман тамом,
 Мард худ афтода буду оҳу воҳаш бардавом.
 Об деҳ баҳри Худо, ки мемирам аз ташнагӣ,
 В-арна дар назди халоиқ кори ман шармандагӣ.
 Қатраи обе ба ман деҳ, то бубинам зиндагӣ,
 То кунам дар ин ҳаётам назди Мавло бандагӣ.
 Чашми гирён бо талаттуф як назар карда ба рӯй,
 Бо тараҳҳум мисли додар об додаш аз сабӯй.
 Хурданиҳо обу нону ҳам бидодаш нофабӯй,
 Розӣ буд андар тасаввур баҳравар аз оби чӯй.
 Макру найранге бикарду хест аз чо ногаҳон,
 Аз бағал санге гирифтӣ зарбае зад бар даҳон.
 Шуд савора уштураширо, шуд фирорӣ ноаён,
 Марди солеҳ худ давиду хост гӯяд дар ниҳон.
 Дузди раҳзан боз истоду ба қавлаш гӯш дод,
 Он бигуфто ҳар чӣ гӯям баҳри ман кун эътимод.

Розиям ҳар он чӣ кардӣ, гарчи монам бе либос,
 Даъвии уштур надорам, аз ту дорам илтимос.
 Бар касе ту ногаҳон ин қиссаро ифшо макун,
 Мисли худ бадбиниро дар фикри мардум ҷо макун.
 Гар бигӯӣ, дар биёбон чун касе дармонд боз,
 Баҳри ёриаш наояд марди хубу дилнавоз.
 Дузди раҳзан бо маломат кард нафрин нафси худ,
 Бо ризоят бо садоқат аз шутур омад фуруд.
 Бо шаҳодат дар рисолат кард назди ӯ сучуд,
 Кард ваъда, пас диҳад ҳар он чӣ аз мардум рабуд.
 Марди солеҳ гиряҳо карду зи дил фарёд кард,
 Баҳри ин марди накӯ карвонсаро бунёд кард.
 Сохт як сардоба, то шодоб гардад ҳар нафар,
 Хастагӣ аз худ барорад ҳар кӣ бошад дар сафар.
 Марди солеҳ кард ҳиммат, роҳ ҳам шуд беҳатар,
 Номи некаш бо ҳикоят байни мардум муътабар.
 Ҳарду гаштанд аз садоқат мисли фарзанди падар,
 Ин ривоят баҳри ибрат ҳам зи саҳро як хабар.
 Садди роҳи маъсият бо некӣ – бошад он ҳунар,
 Ҳисса аз қисса навиштам, роҳи ҳаллаш дар назар.
 Эй Ҳусайно, қиссаи ту гарчӣ бошад мухтасар,
 Панду ибрат кош гардад байни абнои башар.
 Баҳри нафъи миллати худ қисса гуфтӣ бардавом,
 Аз забони марди солеҳ рӯзи ҷумъа шуд тамом.

01.05.2020.

ҚИССАИ ХОНАДОРШАВИИ ЮСУФ ВА ЗУЛАЙХО (1996)

Қиссаи Юсуф Зулайхо рамзи ҳар ёр омадаст,
Баҳри ибрат ҳам муҳаббат чун сарахбор омадаст.
Мочарои издивоҷ бо чанд ривоят дар кутуб,
Дар баёни асли ҳолаш шарҳи инкор омадаст.
Соли қаҳтӣ рафт аз дунёи дун чун шоҳи Миср,
Юсуфи қудсӣ – малак бар таҳти анвор омадаст.
Ҳазрати Юсуф ба хоки Миср ҳамчун подшаҳ,
Бо ҷамолаш аз ниқоб дар адли аброр омадаст.
Дар ривоеи дигар, таъмини ҳолат дар назар,
Шарҳи аҳволи Юсуф он ҷо ба тақрор омадаст.
Подшоҳони ҷаҳон посух бичӯянд аз Юсуф,
Аз ҷаҳони нозанинон нақши озор омадаст.
Ҳастию сармояи худро зи дасташ дода буд,
Ҷабру нуқсонӣ зиёд аз рӯи рафтор омадаст.
Пир бошад нотаваҷ, афтад ҷу дар гирдобӣ факр,
Шуд муаммо ҳарчи буд, бе роҳи иҷбор омадаст.
Дар ҷавонӣ қадру иззат қимате дорад ба худ,
Баъди пирӣ белаёқат дар масал бедона аст.
Бо вучуди ҳусни ӯ зеби занони Миср буд,
Дар ривоят ҳарчи гӯянд баҳри ман афсона аст.
Иззати касро бубин, гар дар мақом боло равад,
Мардуми Мисри қадим дар гирди ӯ парвона аст.
Арзиши волои инсон раҳму шафқат дар назар,
Рамзи Юсуф дар саховат баҳри ман нурхона аст.

Ман наметарсам зи он кас, аз Худо тарсад агар,
 Меравам бар назди Юсуф гарчи ӯ шоҳона аст.
 Адли ҳақро ман бубинам, гар ғулومه шаҳ шавад,
 Тоати ҳақ бо муҳаббат назди вай гулхона аст.
 Шаҳ ғулومه мешавад, гар маъсият ояд зи ӯ,
 Байни мардум иззати вай баҳри ӯ майхона аст.
 Лаҳзаи ҳоли ҷавонӣ дар таҳаввул шуд ба Миср,
 Бар Зулайхо вақти пирӣ роҳи душвор омадаст.
 Издивочи Юсуфи Миср бо Зулайхо ту бидон,
 Пурсиши Юсуфи зор худ рамзи иқрор омадаст.
 Тахти иззат шуд ба ҳоку ҳам Зулайхо дар ба дар,
 Аз барои дидани ёр баҳри дидор омадаст.
 Дар сари роҳи убураш чун Зулайхо менишаст,
 Юсуфи гумгашта дид, бе насри ансор омадаст.
 Ҳазрати Юсуф бипурсид: ту Зулайхой магар?
 Гуфт, оре, пири очиз худ ба бозор омадаст.
 То ҳанӯз аз ишқи ман дил дар гарав ту мондай,
 Юсуфи Мисрӣ бубин бар ту харидор омадаст.
 Эй Юсуф, ман пиразан гаштам, ту истехзо макун,
 Аз паси ту сад ҷавон бар ту талабгор омадаст.
 Гуфт бар Юсуф Зулайхо то кунун дар ишқи ту,
 Мубталои ҳусни зебо ҳамчу бемор омадаст.
 Ман хичолат назди ту аз он гуноҳи кардаам,
 Ҳар чӣ дидам баъди он аз ман сарахбор омадаст.
 Чун шикаст он боли давлат, хоки зиллат бар сарам,
 Вақти пирӣ диданат бар ман чу гулзор омадаст.
 Ё бигуфто бар Зулайхо ту чӣ меҳохӣ зи ман?
 Юсуфе аз чоҳи худ наздат харидор омадаст.

Дар чавобаш ӯ бигуфто, эй Паёмбар аз Худо,
Ту бичӯ роҳи садоқат, вақти гуфтор омадаст.
То бигардонад ҷамолу ҳам ҷавонӣ баҳри ман,
Пирию ҳам нотавонӣ баҳри ман бегона аст.
Амри Юсуф омада, ӯро ба қасраш бурдаанд,
Ҳар амал, ки гуфта шуд бо роҳи иқрор омадаст.
Аз Зулайхову Юсуф Иброҳиму Мӯсо валад,
То замони аҳди милод наслашон фарзона аст.
Ақди онҳоро ту гуфтӣ бо ривоят, эй Ҳусайн,
Охири умри Юсуф бо роҳи ахбор омадаст.

16.06.2020.

ПАНЧОҲ ҲИКМАТИ МҶСОЗОДА (1964)

-1-

Мурғи ғам дур аст аз сар баҳри он шукрона кун,
Лек мағзораш, ки мурғе лона созад дар сарат.

-2-

Ҳар гаҳе бинӣ дареро руст бошад баҳри ту,
Ноумедиҳо макун, зеро ки он девор нест.

-3-

Бардавом бошад ҳаёт дар чашми мо бо рӯзу шаб,
Лек назди мурдагон олам ҷаҳони дигар аст.

- 4 -

Рӯзу шаб дар зиндагӣ чун ҳарфи байт аст дар ҳадаф.

- 5 -

Муждаи ояндаро андешаҳо пайдо кунад,
Бе ҳадаф ҳар нотавон ояндаро расво кунад.

- 6-

Холиқият дар ҳунарҳо бар Худо тақлид нест,
Олиме гӯяд суҳан, он ҳам баёни ҳикмат аст.

- 7 -

Ҳар чӣ кардӣ тӯли солҳо, ҳосилаш имрӯз шуд,
Хоҳиши кас баҳри фардо мурдaro эҳё кунад.

- 8 -

Сарф кун амволи худро баҳри муҳтоҷу ятим,
Акси он кун сарфаи умрат, нагӯяндат бахил.

- 9 -

Бехтар аст аз солҳо як соати умри хубат.

- 10 -

Гуфтани дар сар надорӣ, ҳарзагӯӣ кам намо,
Бо суҳанпардозият суде набахшӣ ҳеч гаҳ.

- 11 -

Фикри некиро бикардӣ, дар амал иҷро бикун.

- 12 -

Ҳар касе дӯрӣ бичӯяд аз ҳавои нафси худ,
Хорию зорӣ набинад дар ҳаёташ ҳеч гаҳ.

- 13 -

Фарқи байни неку бадро дид бояд бо хирад,
Дар раҳи ҳукми қазоват Қозиро дидан чӣ суд?

- 14 -

Ман зи тақдири Худо тадбири худро дидаам...
Бо вучуди ҳар амал, он берун аз тақдир нест.

- 15 -

Ҳар чӣ кардам ё бигуфтам, он ҷавоб омад ба ман.

- 16 -

Аз барои некномӣ солҳо бояд сипар,
Аз барои номи бад кофист якчанд лаҳзае.

- 17 -

Лоиқӣ авф аст, бе шак, иштибоҳӣ аввалин,
Бори дуввум иштибоҳӣ марди оқил аблаҳист.

- 18 -

Як табассум баҳри ёрон беҳтар аст аз симу зар.

- 19 -

Аз мақому мансабат дороиҳо ояд ба каф,
Лек бахти беҳтарин номи накӯ андар ҷаҳон.

- 20 -

Ту мағӯ: Дунёи мо шуд бе вафо,
Балки мо гаштем бо ӯ бевафо.

- 21 -

Ҳар касе нохӯрда, нопӯшида сарват чамъ кунад,
Охири умраш харобу худ пӯшаймонӣ кунад.

- 22 -

Ҳар киро осон наяст боло шудан андар ҳаёт,
Лек афтодан ба зер, осон бошад ногаҳон.

- 23 -

Ибтидои корҳоро интиҳое оқибат,
Некиву зиштии корат аз Худо пинҳон наяст.

- 24 -

Мардумон рамзӣ бубинанд он чӣ омад аз само,
Лек амри ҳақ набинанд, гарчи бошад дар замин.

- 25 -

Ҳар касе хоҳад бимонад баъди мурдан дар ҷаҳон,
Аз худ осоре бимонад, то бигӯянд зинда аст.

- 26 -

Нури вичдон дар тани мо шуълавар аз нури ҳақ,
Ҳар киро вичдон набвад, ҳар чӣ хоҳад мекунад.

- 27 -

Дасти такдири Илоҳӣ бар сари мо бардавом,
Сарнавишти ҳар нафар аз феъли ӯ вобастааст.

- 28 -

Сухбати тӯлонӣ кардан нафъ н-орад баҳри кас,
Ҳар гули пажмурдaro аз гармии Хуршед дон.

- 29 -

Ту сухан кӯтаҳ кун монанди абри навбаҳор,
Сухбати начвои Ошиқ ғунҷаи гул во кунад.

- 30 -

Баҳри инсон ишқу имон ҳар ду аз як маҷмаанд,
Дар ҷаҳон бе ҳарду будан айб бошад баҳри кас.

- 31 -

Пешрафти илми дунё моли аҳли Ғарб шуд,
Во дарего, аҳли Машриқ дар ҷаҳолат мондааст.

- 32 -

Марди оқил ҳамраҳу ҳамроз бошад бо замон,
Бо ҳадаф оянда бинад, марди ҷоҳил акси он.

- 33 -

Шараф вақто ки ояд, ту набинӣ,
Валекин баҳри ҳифзаш кӯшише кун.

- 34 -

Саодати инсон дар парҳезгорист.

- 35 -

Инсони бе манфиат чун дарахти бе сояву бе самар.

- 36 -

Кӯр гардад чашми кас аз рағбати ҳову ҳавас,
Хоҳиши нафсониро ту ҷавҳари шайтонӣ дон.

- 37 -

Бахти инсон хидмати халқ, охири кораш ба хайр,
Бе дами андӯху ғам, вақти муносиб мурдан аст.

- 38 -

Нафъ н-орад панди ту, худро ба нодонӣ бизан.

- 39 -

Осмон софу замин шуд пурхатар,
Чунки гардун ҳолӣ аз аҳли башар.

- 40 -

Аҳд кардан роҳи осон, бо вафо бояд шудан,
Роҳи дин осону, аммо баҳри халқ мушкил макун.

- 41 -

Гар саодат хоҳӣ дар роҳи ҳаёт,
Розӣ шав бо қисмату шав эҳтиёт.

- 42 -

Вақти некиҳо фаромӯшат кунанд,
Гар хато кардӣ, ҳама зикрат кунанд.

- 43 -

Дар ҳаёт аҳли замонро розӣ кардан мушкил аст,
Роҳи неки пеша гиру ту Худоро розӣ кун.

- 44 -

Тачрибадорӣ дар ҳаёт аз сад насиҳат беҳтар аст.

- 45 -

Ҳукме ту макун бо назар аҳволи касеро,
Ранги шакару ранги намак ҳарду сафеданд.

- 46 -

Қоҳилеро гарчи бошад савту овози баланд,
Ҳарфу афкораш набошад одамиёнро писанд.
Оқилеро гарчи бошад савт паст андар назар,
Қадри афкораш бувад беҳтар зи марҷону гуҳар.

- 47 -

Дар ҷавонӣ ҳар касеро хулқи бад шуд ошно,
Аз надомат оқибат бо гиря бар пирӣ расад.

- 48 -

Душманат гар дӯст гардад, нафси худ ғолиб шумар,
Дӯст гар душман шавад, мағлуб гаштан ин бувад.

- 49 -

Баҳси ноҷо дар саодат рамзи бадбахтии халқ,
Менигар Шому Ироқ вайрона баҳри ибрат аст.

- 50 -

Норизоиҳо макун аз умри худ,
Чанд нафар дар орзуи ин даманд.

01. 06. 2020.

ТАРҶУМАӢ ҲОЛИ ШОӢР

Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода 10-уми июни соли 1955 дар деҳаи Ростровути ноҳияи Ғонҷӣ ба дунё ома-дааст. Ӯ баъди хатми мактаби миёна соли 1973 ба мадрасаи «Мири Араб»-и шаҳри Бухоро дохил шуда, онро соли 1978 бо муваффақият хатм намудааст.

Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода тайи солҳои 1978-1990 чун сархатиби масҷиди ҷомеи «Ғулақандоз»-и ноҳияи ба номи Ҷаббор Расулов адои вазифа кардааст. Солҳои 1990-1992 дар факултаи «Улуми Қуръон»-и Донишгоҳи байналмилалии Ҷамоҳирии Сотсиалистии Либия тахсил карда, бо имтиёзнамаи махсуси донишгоҳи мазкур дар соҳаи илм сарфароз гаштааст.

Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода аз ибтидои соли 1993 сархатиби масҷиди вилояти Ленинобод интиҳоб шуда, аз соли 1994 сархатиби масҷиди «Шайх Маслиҳатдин» дар як вақт чун ноиби муфтии мусалмонони Тоҷикистон адои вазифа кардааст. Ӯ аз моҳи майи соли 1997 раиси Шӯрои уламои дини вилояти Сугд, сархатиби масҷиди ҷомеи Шайх Маслиҳатдин ва дар як вақт муовини раиси Шӯрои уламои дини Ҷумҳурии Тоҷикистон интиҳоб шуд.

Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода баробари хеле хуб ан-дӯхтани забонҳои арабӣ, русӣ, форсӣ ва ўзбекӣ дар такмилу сайқал додани улуми дунявии худ низ ба комёбихое ноил гардидааст.

Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода баробари пешбурди фаъолияти худ дар ташкилотҳои динӣ бо мақсади баланд

бардоштани сатҳи маърифатнокӣ ва маънавиёти мардум аз васоити ахбори омма ва аз роҳи таъбу наشري силсилакитобҳо саҳми босазо гузоштааст. Дар давоми солҳои 1993-2020 беш аз 300-мақолаи хурду бузурги ӯ дар матбуот чоп шудааст ва зиёда аз 1000 барномаҳо ва мусохабаҳои дар мавзӯҳои динию маърифатӣ ва панду ахлоқӣ дар телевизионҳо ба мардум намоиш дода шудааст.

Дар бадали ин солҳо китобҳои Ҳоҷӣ Ҳу-сайн Мӯсозода «Гавҳари имон мафурӯш» (1997), «Бунёди оила дар ислом» (1999), «Сиву се сӯҳбати судманд» (2001), «Ҳазрати бузургвор» (2001), «Маъҳаз-ул-маъонӣ аз оёти Қуръонӣ» (2004), «Табйин-ул-ҳақоик» (2005), «Роҳнамои ҳаҷ» (2006), «Анвор-ул-мактубот» (2008), «Об асли мавҷудият» (2013), «Об дар «Маснавии маънавӣ» (2015), «Мазҳаб ва соҳиб-мазҳаб» (2016), «Ҳадиси он расул бишнавар» (2016), «Раҳнамои фардои обод» (2016), «Бунёди оила дар ислом» (нашри дуввум. 2016) «Масҷидҳои Хучанд» (2017), «Мифтоҳи асрорнома» (2017) «Ҷавҳари ҷовидона» (2018), «Меъроҷи маърифат» (2018), «Тоҷикистон – вориси Сомониён» (2018), «Ҳикматистон» (2018) «Меҳри падару модар» (2019) «Тоҷикистон – вориси Сомониён» (нашри дуввум 2020) «Гулшанистон» (2020) «Саразм мероси бузургони миллат» (2020), «Сабъаи сайёр» (2021) бо теъдоди зиёд аз чоп баромадаанд, ки мавриди писанди умум гардидаанд.

Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода соли 2004 дар заминаи китоби худ «Маъҳаз-ул-маъонӣ аз оёти Қуръонӣ» баҳри

дарёфти дараҷаи илмӣ дар мавзӯи «Усули истифодаи оёт ва қиссаҳои Қуръонӣ дар достони «Маснавии Маънавий»-и Чалолуддини Румӣ» кори илмиро ба субут расонда, рисолаи номзадии илми суҳаншиносиро ҳимоя намуд.

Ҳоло китоби нави Ҳочӣ Хусайн Мӯсозода бо номи «Илм дар тасаввуф» дар дасти чоп аст, ки дар он фаъолияти илмии «тасаввуф» инъикос ёфтааст.

Ҳочӣ Хусайн Мӯсозода тӯли фаъолияти зиёда аз сисолаи худ ба бисёр мамолики Шарқу Ғарб чун Арабистони Саудӣ, Эрон, Кувайт, Урдун, Сурия, Туркия, Миср, Ливия, Алҷазоир, Фаластин, Амороти муттаҳидаи Араб, Кипр, Италия, Нигер, Мали, Мавритания, Малазия, Уганда, Сенегал ва ғайра сафарҳои хидмати-ро анҷом дода, Тоҷикистонро чун давлати демократию ҳуқуқбунёд ва мусалмоннишини рӯ ба тараққӣ ба оламиён шинос кардааст.

Ҳочӣ Хусайн Мӯсозода дар айни авҷи камолоти илмию эҷодӣ қарор дорад.

Ҳочӣ Хусайн Мӯсозода солҳои охир ба эҷоди ашъори орифона пардохтаанд ва ғазалҳои ирфониву ҳақимонаи эшонро як қатор ҳофизон ба оҳанг дароварда сурудаанд. Ашъори орифонаву ҳақимонаи Ҳочӣ Хусайн Мӯсозода дар ҳашт китоб «Мифтоҳи асрорнома» «Чавҳари ҷовидона» «Меъроҷи маърифат» «Тоҷикистон – вориси Сомониён» «Ҳикматистон» «Гулшанистон», «Сабъаи сайёр», «Ҳашт ахтар» ба нашр расида ва девони нӯҳуми эшон «Нӯҳ авроқи забарҷад» омодаи чоп мебошад.

МУНДАРИЧА

<i>Озарахи. Пандномаи марди хирад.....</i>	3
<i>Саидумрон Саидов. Номаи панду андарз.....</i>	6

«АЛИФ»

Аз нахустин ҳарфи худ бо дил бичустам раҳнамо (1731)..12
Эй чавонони замон, гул карда сахрои шумо (1860).....13
Эй падар, дар ин чаҳон хуршеди тобонам шумо (1906)..14
Агар имкон шавад пайдо сухан ронӣ ба маҳфилҳо (1932).15
Аз гузашти умри хайрам ёд меояд маро (1938).....16
Эй азизам, дар мақом болои сар бином туро (1941).....17
Эй табибон, зинда бошед! (1950) 18
Эй Худо, аз абри худ борони раҳмат деҳ маро (1958)...19
Андеша дорӣ дар дилат баҳри муноҷоти Худо (2014)...20
Эй сабо, бар дӯстон аз ман расон пайғомро (2039).....21
Ало, инсони соҳибакл, бичӯ ҳикмат зи ҳар доно (2043)..22
Баҳри баёни рози худ бигир ба даст хомаро (1953).....23
Тоҷикистони азизам, мардумат ваҳдатсаро (1921).....24
Ҷонам фидои он, ки ў дорад ба дил нуру сафо (1954)....25
Хотир парешон мешавам,
                                харғаҳ набинам ман туро (1790).....26
Дӯстон, дар ин замон чоњу чаҳони ман шумо (1791).....27
Дӯсти содиқ омада васфи Нуруллоҳхони мо (1849)...28
Дар оташи ишқат мудом, эй ёр, месўзи маро (2012).....29
Расонад куфру ношукрӣ ба хушкӣ оби дарёро (2033).....30
Зиндаед андар дили ман, эй падарчон, бо дуо (1780).....31
Сўзиши дил худ бидонад ҳолати парвонаро (1913).....32
Азизам, аз ту мепурсам, мушарраф кун ҷамолатро (1861).33
Кунам шукронаи неъмат, бидодӣ ҷашми бинаро (1940).34

Ман надидам дар ҷаҳон монанди ту шахбозро (2046)....35

«БО»

Истичобат кун дуоро баҳри моён, эй ҳабиб (2031).....36

Беҳтарин симои инсон рӯи зебои ҳабиб (1999).....37

Бо умеди васли дидор омадам сӯи ҳабиб (2032).....38

Дар паёмам бо ғазал андеша дорам рӯзу шаб (2008).....39

«ПЕ»

Шукри ҳақ, ки ҳаштумин девони нав омад ба чоп (2089).40

«ТО»

Эй азизам, дар садоқат шамси тобон бинамат (1776)....41

Ашрафи фарзанди одам дар сухан чун булбул аст (1854).42

Эй бародар, ҳам нагардад пайкарат (1878).....43

Инҳирофи роҳи ҳақ ҳамчун ҳазон дар зери пост (1922).44

Эй Худо, халқи ҷаҳонро аз коруно деҳ наҷот (1927).....45

Ибтидо бо номи Ҳақ ҳарфи нахустини ман аст (2003)...46

Аз барои шамси тобон талғати зебо хуш аст (2025).....47

Эй ёри нозанинам, зиндагӣ бо ту зебост (2047).....48

Бо ҳукми амри мавло падар модар ғанимат (1771).....49

Бар Худо шукре кунем даври амон омадаст (1772).....50

Беҳунар будан дар ин олам хатост (1787).....51

Биё бо меҳри беҳамто, худат гуфтӣ, сафо инчост (1857).52

Баҳри ту чонам фидо, эй ёр, ин кори дил аст (1870).....53

Бахту нусрат дар ҷаҳон рамзи саодат буду ҳаст (1982)...54

Баъди рафтан аз ҷаҳон, онҷо ҳаёти дигар аст (2009).....55

Бо бузургони замона ошноӣ хуштар аст (2021).....56

Бардавомии ҳаётам бар само вобаста аст (2038).....57

Бидидам дар раҳе соҳибкаромот (2040).....58

Баҳри ман дар назди ёрон зиндагонӣ беҳтар аст (2048)..59

- Тоҷикистон меҳани ман, тахти султони ман аст (1775)..60
 Тинати гулҳои рангин дар гулоб афтодааст (1865).....61
 Ҳайфи маънӣ, вақти гуфтан, аз калом афтодааст (1864).62
 Хоки хушк аз хидмате гулхона гардад оқибат (1779).....63
 Хандаи ҳар кӯдаке худ як ҷаҳони дигар аст (1798).....64
 Хонаи меҳру вафо гулхона гардад оқибат (2004).....65
 Дурру гавҳарҳо ниҳон дар риштаи назми ман аст (1763).66
 Дар ғазалҳои куҳан сарви хиромон қоматат (1802).....67
 Дар дили инсон саодат нафъи дунё будааст (1929).....68
 Дар назар ҳамчун қамар нури дурахшон бинамат (1930).69
 Дар ин дунёи бесомон муҳаббат ҳай, саодат нест (2005).70
 Дар ҳаёлам пойдор он ҳусни дилдори ман аст (2017).....71
 Дар суҳан бе қачравӣҳо нақши воҷуни ман аст (2041)...72
 Равшан қунад ҷашми ман дидори раънои дӯст (1813)....73
 Равшани ин замин аз шамси тобон будааст (1859).....74
 Раҳбар будан ба мардум дар ин ҷаҳон осон нест (2022).75
 Раҳти ҳоби марди оқил беқарор афтодааст (2044).....76
 Замину осмону даҳр ҳама обод аз дастат (1803).....77
 Сарвату моли дунё фидои модарон аст (1883).....78
 Суҳбати ёрони содиқ маҳфили шоҳона аст (1924).....79
 Сурати зебои дил баҳри ҷавонон хуштар аст (1989).....80
 Шукри назам, бе зимистон дар баҳор афтодааст (1863).81
 Шамси тобон баҳри мо рӯи бародар будааст (2015).....82
 Ишқи асли ғар набошад, меҳрубонӣ аз қучост (1769).....83
 Ишқи Зулайҳо нигар, ошиқи зор омадаст (1995).....84
 Қадри хушбахтӣ надонад ҳар ки соҳибдавлат аст (1981).85
 Қас надонад дар ниҳоят охири дунё қучост (2045).....86
 Гардиши айёми дунё сарбаландам қардааст (1911).....87
 Гуфтанд шоирон, ки лаби ёри нозук аст (1917).....88
 Гар олими замон шавӣ, олам аз он туст (1960).....89
 Ман бигӯям баҳри мардум дар ҷаҳон девона нест (1796).90

Моро ба чуз паёми ту роҳи наҷот нест (1939).....	91
Назми манро ту бубин, андар ғазал озор нест (1784).....	92
Некӣ орад дар ҷаҳон бахту саодат бар сарат (2034).....	93

«СОИ МУСАЛЛАСА»

Беҳтарин фарёди инсон дар шабистон «ё муғис» (1822)..	94
---	----

«ҶИМ»

Чораҷӯйиҳо бикардам аз Худо омад илоҷ (1824).....	95
---	----

«ҶЕ»

Сурати наҷми фалак андар назарҳо морпеч (1825).....	96
---	----

«ҲО»

Дасте бизан, баҳри Худо, бар ҳалқаи занҷири сулҳ (1818).....	97
---	----

«ХО»

Васфи дилбар дар ғазалҳо назди шоҳон лоларух (1826).	98
--	----

«ДОЛ»

Эй бодҳо ба таърих, рози маро расонед (1800).....	99
Андозаи умри мо монанди дарё бошад (1801).....	100
Эй кош дар набарде тиру камон набошад (1805).....	101
Аз қиссаву ривоёт рӯзе бар ёдам омад (1900).....	102
Эй одамон, дар ҳар замон андешаи фардо кунед (1937).	103
Бубин ту оби дарёро, зи роҳаш барнамегардад (1768)..	104
Беҳтарин хилқат ба дунё сурати инсон бувад (1983).....	105
Пир гуфто, водареғо, ин замин майхона шуд (1992).....	106
Баёни шарҳи ашъорам ба як саҳро намегунҷад (2027).	107
Берун зи садаф ҳаргиз дурдона нахоҳад шуд (2028).....	108

Ту, эй инсон, дар ин олам ғанимат дон ҳаёти худ (1877).....	109
Ту набинӣ роҳи ҳақро дил агар сафо набошад (1998)...	110
Тоҷикистони азизам, бо Саразмаш зинда бод! (2042)...	111
Чонам асири он, ки ӯ бо ҳикмате пайдо шавад (1956)..	112
Чашм интизори роҳаш, он меҳрубон наомад (2011).....	113
Ҳикмати аҳли хирад бар мурдаҳо ҷон мешавад (1792).	114
Хандаву шодӣ кунед, эй кӯдакони озод (1809).....	115
Худ наояд ҷовидониҳо зи дарёи вучуд (1984).....	116
Хушнӯди зи гул ояд ҳаргаҳ назарат афтад (2026).....	117
Дар раҳи ҳақ заҳмати бисёр мебояд кашид (1774).....	118
Дидаи пурнури аълам роҳи ҳақ эҳдо кунад (1788).....	119
Дар анҷуман касеро ҷудо кардан нашоёд (1799).....	120
Дар сафар ту бо саодат, ҳамраҳат ёре бувад (1814).....	121
Дар байни хавфу ҳам раҷо дили маро мино гӯед (1895).	122
Дар урфи мардуми мо зан беҳаё набошад (1903).....	123
Дар ин олам, Илоҳо, ғам намонад (2001).....	124
Рӯзи хазон ҳар гаҳ расад, гул аз гулистон меравад (1896).....	125
Риштаи назми ҷаҳон аз хатти Мавлоно кунед (1931)....	126
Рӯзе ба хонаи ман шамси мунаввар омад (1936).....	127
Зи авсофи банӣ Одам ҳаё бар ман накӯ омад (1891).....	128
Зиндадил шав дар ҷавонӣ, солу моҳат бигзарад (1963).	129
Шарманда гардад оқибат, хар кас хиёнат мекунад (1786).....	130
Шарму ҳаё нишони номусу ор бошад (1794).....	131
Шуд гулҳанам гулистон, чун навбаҳорам омад (1876)..	132
Шукри мавло мекунам ҳар байти ман гулхона шуд (2000).....	133
Ширин нашавад назмаш, гарчи шакар андозад (2052)..	134
Фахрия орад чаро мансабу номи баланд (2016).....	135

Мағлубият ояд туро, душман агар аз худ бувад (1815).....	136
Ман намехоҳам ба кас доғе, ки озор оварад (1942).....	137
Мушкилам аз баҳри об асту зи боло бастаанд (2053)....	138
Намехоҳам дар ин олам касе оворасар бошад (1770)....	139
Нидо омад ба қалби ман, навиштам бо садои худ (1782).....	140
Нафаси аҳли хирад назми ҷаҳон хоҳад буд (1997).....	141
Назар дар қудрати ҳақ кун чу байзо дасти Мӯсо буд (2013).....	142
Ногаҳ зи дилам васфи муноҷот баромад (2051).....	143
Ҳеч кас беҳавасе ошиқи ҷонона нашуд (1866).....	144
Ҳаргиз зи сӯи мағриб боди сабо наёяд (2018).....	145
Ҳеч кас андар рисолат мисли Мавлоно нашуд (2023)...	146
Ҳар он кас айби худ ҷӯяд, ба васфе кибриё гардад (2049).....	147

«ЗОЛ»

Ҳикмате гир, эй азиз, аз сураҳои «кулабӯз» (1823).....	148
--	-----

«РО»

Эҳдо ба Мирзобахтиёр (2315).....	149
Бахтиёр аст, эй азизон он, ки номаш Бахтиёр (2029).....	150
Одаму олам ҳама махлуқи он Парвардигор (1789).....	151
Оташи ҳичрони ёр, сӯзанда бошад то сахар (1908).....	152
Эй азизи меҳрубон, аз ҷашми ман хобам мабар (2054).....	153
Бо ҳаёли зикри ҳақ хобам наомад то сахар (1875).....	154
Ту пурҳазар шав, эй писар, аз ҷашми гирёни падар (1762).....	155
Ҷашми дил равшан шавад, аз ёр ояд як хабар (1912)....	156
Душворӣ ояд бар замин, овора гардад гар ғайр (1739).....	157

Равон шуд як ғанӣ аз сӯи бозор (2050).....	158
Субҳдам бедор шав, файзи саҳар хоҳӣ агар (1952).....	159
Гар аълами замонӣ, аз падар насихат гир (1761).....	160
Лаҳзаи хушбахтӣ дар дил, баҳри дунё ғам махур (1785).....	161
Навниҳоле худ нишонад, ҳар касе хоҳад самар (1946).....	162
Нури Илоҳӣ аз само соҳибҷамол ояд агар (1961).....	163
Ёри содиқ чун сапеда бовафо шому саҳар (1827).....	164

«ЗО»

Эй азизам, бо тафохур назди кас бо худ маноз (1819).....	165
Дар хароботи муғон маҳ нигарон аст имрӯз (1828).....	166

«СИН»

Эҳтиёти роҳи ҳақ кун гарчи бошад як нафас (1829).....	167
Баҳри ман, эй ёр, боре дидани рӯи ту бас (1990).....	168
Хайр кардан дар ҷаҳон пирузи орад баҳри кас (1986).....	169

«ШИН»

Эй азизам, дониш омӯз аз ҳаёт, ҷоҳил мабош (1821).....	170
Аз азал бошад ризо, гар ҳар киро ақл асту хӯш (1830).....	171
Эй ту инсон, дар ҳаёт аз роҳи шайтон дур бош (1897).....	172
Бо саодат гар расидӣ, аз адоват дур бош (1887).....	173
Дар ҷаҳони маърифат аз ҷумлаи аброр бош (1783).....	174
Дар ҳаёти ин замона баҳри мо шукрона хуш (1988).....	175
Шоҳи ранг ин ранги сурху нархи боло қиматаш (2002).....	176
Шамъи оташ дар вучудам, дар дилам парвона бош (2020).....	177
Маломат бар сари мардум намеояд зи дурандеш (1892).....	178

«СОД»

Некӣ омӯз дар ҳаётат, аз бало ёбӣ халос (1832).....	179
---	-----

«ЗОД»

Дафтари ашъори ман зоди сафо омад баёз (1831).....180

«ИТҚЇ»

Ҳар нафас, эй ақли ман, аз нафси ҳайвон эҳтиёт (1833).181

«ИЗҒЇ»

Шукрона аз ин замон, мо бахтиёру маҳзуз (1834).....182

«ҒАЙН»

Сӯзад аз ишқи ниҳон парвона, гӯяд алвадоъ (1835).....183

«ҒАЙН»

Эй азизам, дар ҷаҳон ҳаргиз набинӣ дарду доғ (1836)..184

«ФО»

Дар ҷаҳон фарзанди одам аз азал бошад шариф (1742).185

Дар соҳили баҳри Аҷам бо нақши худ

зебо садаф (1816).....186

Шеъри шоир гар фасеҳу нозуку маъно латиф (1837).....187

Умри худро, эй бародар, додаи барбод, хайф (1885).....188

«ҚОФ»

Хисси маъниҳои дунё қатраи дарёи ишқ (1987).....189

Хушбахтӣ ояд ба ту аз дасти ёри содиқ (1838).....190

Шукрона бошад зи мо даври даврон тасаддуқ (1755)...191

Ваҳдати миллат, бидон, бо ақл ояд з-иттифоқ (2010)...192

«КОФ»

- Таркиби таъми бехтарин андар
    гизо бошад намак (1817).....193
Ёри ман бо иллоте дар байни ёрон бедарак (1797)...194
Нуксону айб пӯшад домони ёри чолок (1839).....195

«ГОФ»

- Назди марди боҷаҳолат ин ҷаҳон торику танг (1840)...196

«ЛОМ»

- Шону шуҳрат баҳри кас осори ӯ бошад далил (1841)..197
Ҳар касе хидмат кунад,
    дар ин ҷаҳон ёбад камол (1951)....198

«МИМ»

- Эй азизам, бо муҳаббат назми гуфторат манам (1766).199
Ойинаи меҳру вафо дар рӯи ёрон дидаам (1844).....200
Аз муждаи аҳли хирад як шодӣ омад бар дилам (1905).201
Эй ёри содиқ ту биё, бо дил нидоят мекунам (1955).....202
Эй хушгили суратнамо, соҳибҷамолат дидаям (1959)...203
Эй азизон, дар ин ҷаҳон меҳмонем (1965).....204
Аз ҷаман дар роҳи булбул баҳри гуфтор омадам (2035).205
Бипурсам баҳшиш аз Холик,
    агар боре хато кардам (1845).....206
Бар ин ҷаҳони нозанин нобу мусаффо омадам (1899).207
Чашмам ба роҳат рӯзу шаб, эй ёр,
    пазмонат манам (1795).....208
Дар назди халқу миллатам то ҷовидона зиндаам (1915).209
Руҳи мо гӯяд гӯяд, ки ман баҳри
    тапидан омадам (1804)....210
Рӯзе расад, эй мардумон, аз ин ҷаҳон мо меравем (1907).211

Садои ҳикмати қалбам ҳар он чи бо қалам гуфтам (1842).....	212
Суолоти зиёд ояд ҳар он чое, ки ман бошам (1948).....	213
Шукронаи амну амон ман дар ҳаётам дидаам (1811)...	214
Шукри Худо, дар зулмате хуршеди тобон ёфтам (1843).	215
Шукри ҳодӣ, дар ҳаётам ҳамраҳи некон шудам (1868).	216
Шукри Ҳақ, бар нафъи миллат ман ба дунё омадам (1902)....	217
Шукри Ҳақро мекунам, ки ман саломат, зиндаам (1910).....	218
Шукри ҳақ бар ин ҷаҳон ман ҳалқабаргӯш омадам (1991).....	219
Шукрона гӯям дар назди дилбар воло мақомам (2057).	220
Азизам, бо садои дил ба кӯйи ту гузар кардам (1874)...	221
Азизам, лаҳзае аз ту намехоҳам ҷудо бошам (2056).....	222
Фикри ҳақиқатро кунам то дар ҳаётам, зиндаам (1880).	223
Баҳри навишти як ғазал сӯи Ҳисор меравам (1947).....	224
Кашфи асрори дилам сабъаи гардонаи ман (1858).....	225
Кашфи ҳақиқати ҳол бо чашми сар бидидам (2055).....	226
Ман бо мурури солҳо пазмони модар мешавам (1812).	227
Муктазои ҳоли кас аз ҳарфи вай ёбад мақом (1980).....	228
Навову нағмаву ово зи хунёгар намебинам (1882).....	229
Намехоҳам хиёнатро пағаҳ пеши назар бинам (1893)..	230
Вомиқи зебо бигуфто: Ошиқи Узро манам (1867).....	231

«НУН»

Эй дӯст, ҷавобашро бидеҳ бар ту расад овози ман (1767).....	232
Эй азизам, доимо бо мардуми доно нишин (1793).....	233
Эй Худо, дар ин ҷаҳон шармандаву ҳорам макун (1810).	234
Аз дилам илҳом ҳамчун офтоб омад бурун (1851).....	235

Эй азизам, дар ҷаҳон ҳаргиз дилозорӣ макун (1888).....	236
Эй боди сабо, саломи маро ба ёрам расон (1919).....	237
Эй мухотаб, бениқобе худ ба ҷои ман бубин (1934).....	238
Эй сабо, ҳоли маро бо некӣ бар ёрам расон (1993).....	239
Эй сабо, ахбор бар ёрам расон (1994).....	240
Эй гулруҳи пур аз гул гулхона туй ё ман (2036).....	241
Баҳри ман ҷаннат бувад наънову райҳони Ватан (1806).....	242
Таҷрибаву ҳам эҳтиёт шуд беҳтарин устои ман (1904).....	243
Ҷавҳари ойна медон гуфтугӯро бар забон (1873).....	244
Ҳофизи асрор бошу норизо ғайбат макун (1886).....	245
Ҳикмату асрори олам дар каломаш шуд баён (1909).....	246
Дар ҳама ҳоле набошӣ, ту забонро гум макун (1871).....	247
Дар ҳаётат, эй ҷавон, даъвои арбобӣ макун (1889).....	248
Дар ин ҳаёти нозанин роҳи адолат пеша кун (1914).....	249
Дилбар, ки шудӣ, аз паси дилдор назар кун (1923).....	250
Дар дилам меҳру муҳаббат нур бошад баҳри ман (1945).....	251
Домани мақсуди мо дар дасти Раббу-л-оламин (1957).....	252
Дар замини пургунаҳ аз нола озодам бикун (1962).....	253
Зиндагӣ, ҳам умри инсон мисли дарёи равон (1933).....	254
Соҳил ту марав, бар каси ғарқанда назар кун (1918).....	255
Шуълаи шамъи Камол афрӯхт шомӣ ин замон (1777).....	256
Шукри ҳақ, ки миллатам шуд ҳомии хоки ватан (1898).....	257
Шамси тобон, рӯи зебо, қадду қоматро бубин (2037).....	258
Кошкӣ номи накӯ дар ин ҷаҳон монад зи ман (1920).....	259
Кори хайре гар тавонӣ, дар ҷаҳон онро бикун (1985).....	260
Ман намехоҳам, ки шахсе дар ҷаҳон ранҷад зи ман (1850).....	261
Вориси мулки сомон диёрам, Тоҷикистон (1862).....	262
Ҳазорон раҳмате орад гуноҳро хабар кардан (1846).....	263
Ҳар касе дилбаста бошад, дӯст дорад рӯи ман (1847).....	264

Аз ин замини босафо, хоҳӣ - нахоҳӣ меравӣ (1765).....	278
Аз ҳаёт, эй шахси нодон, норизоӣ то ба кай (1855).....	279
Эй Худойи беназирам, роздони ман туй (1872).....	280
Эй азизам, дар ҷаҳон ансору аброрам туй (1881).....	281
Эй азизам, носиру мансур, донистам, туй (1890).....	282
Эй дилбари нуру сафо, аз ман ҷаро ранчидаӣ? (1926)...	283
Эй азизам, байни мардум васли ёри ман туй (1935).....	284

Эй азизам, гарчи ту аз сакфи гардун омади (2019).....	285
Ахволи ман бин ман дар чивору ту дар канорӣ (2058).....	286
Аз умри худ бидидам ман зимистону баҳоре (2059).....	287
Талаби ниҳод чӯям зи ту фитрати ҷаҳонӣ (2006).....	288
То ба кай лофи вафои мезанӣ (2030).....	289
Рӯзе расад, аз ин ҷаҳон, хоҳӣ - нахоҳӣ меравӣ (1764)....	290
Раҳбарӣ кардан ба мардум дар ҷаҳон осон не (2024)....	291
Шудам озод аз ғамҳо чу дидам ғамгусоре (2060).....	292
Азизам, шамъи манро ту фурӯзон мекуни ё не (1869)....	293
Мақоми иззати дунё ба каф н-ояд ба осонӣ (1808).....	294
Мисли шамси осмон ҳеҷ ахтаре тобанда не (1894).....	295
Намебинӣ ҳақиқатро, зи нақши по чӣ мечӯӣ? (1884)....	296
Васфат ба дилам гӯям, эй ошиқи шайдой (1925).....	297
Ёри содиқ вақти мушқил меҳрубон ояд ҳаме (1807).....	298
<i>Сайдуллоҷон Негматов (Хушгил) Муҳаббатнома ба</i> <i>Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода</i>	299
РУБОИЁТ (1978, 1974, 1971, 1972, 1970, 1977, 1966, 1967, 1969, 1976, 1973, 1968, 1975, 1979).....	300

ҚИССАҲО

Қиссаи тоҷири содиқ, зулми аҳли киштӣ ва сабаби наҷот ёфтани ӯ бо оташ гирифтани хона (1943).....	304
Қиссаи марди солах ва роҳзан дар саҳрои беоб (1944).....	307
Қиссаи хонадоршавии Юсуф ва Зулайхо (1996).....	309
ПАНҶОҲ ҲИҚМАТИ МҶСОЗОДА.....	312
Тарҷумаи холи шоир	320

*Китоб бо дастгирии Мирзобаҳодуров Мирзобахтиёр Раҳмонович
бо зевари табъ ороиш ёфт.*

Ҳочӣ Ҳусайн Мӯсозода

ҲАШТ АХТАР

Мусахҳеҳон:

Ислом Раҳимов, Шамсиддин Мӯсоев

Муҳаррири техникӣ:

Абдумачид Абдусамадов

Ороишгар:

Наимҷон Каримов

Ҳуруфчинон:

Шамсулло Мӯсоев, Шавкат Мирбобоев,

Ғуломҷон Воҳидов

Ба матбаа 03.03.2021 супорида шуд. Ба чоп 14.04.2021 имзо шуд.

Андозаи қоғаз 60x84 1/16. Чопи офсет. Қоғази «Снегурочка».

Қузьи чопӣ 21,0. Ҳуруфи Times New Roman Tj.

Супориши №5789. Теъдод 100 нуса.

Матбааи «Ношир»,

Ҷумҳурии Тоҷикистон,

735714, ш.Хучанд, кӯчаи Сейтвелиев, 2

тел.: (83422) 5-65-95

www.noshir.tj